

**Zavod za javno zdravstvo
Varaždinske županije**

**Zdravstveno – statistički
ljetopis Varaždinske županije
za 2023. godinu**

Varaždin, 2024. godine

**Zdravstveno - statistički ljetopis
Varaždinske županije za 2023. godinu**

Nakladnik:

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO VARAŽDINSKE ŽUPANIJE
DJELATNOST ZA PROMICANJE ZDRAVLJA I JAVNOZDRAVSTVENU MEDICINU

I. Meštrovića 1/11
42000 VARAŽDIN
www.zzjzzv.hr

Ravnatelj:

Marin Bosilj, dipl. san. ing.

Glavna urednica:

mr. Irena Stipešević Rakamarić, dr. med., spec. javnog zdravstva,
subspec. iz alkoholizma i drugih ovisnosti

Uredništvo:

Ivana Boltžar, dipl. san. ing.,
Katica Čusek, dr. med., spec. epidemiologije,
Iva Koščak, dr. med., spec. kliničke mikrobiologije,
Petra Vokal, dr. med. spec. školske i adolescentne medicine,
Božidar Putarek, dipl. san. ing.,
mr. Irena Stipešević Rakamarić, dr. med., spec. javnog zdravstva,
subspec. iz alkoholizma i drugih ovisnosti

Prikupljanje i obrada statističkih podataka:

Ksenija Gorajšćan

Tisak:

Mini-print-logo d.o.o. Varaždin
www.mini-print-logo.hr

Varaždin, 2024. godine

SADRŽAJ

I UVOD	6
II OPĆI PODACI O VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI	7
1. STANOVNIŠTVO VARAŽDINSKE ŽUPANIJE (popis STANOVNIŠTVA 2021. godine)	9
1.1. STANOVNIŠTVO PREMA SPOLU I STAROSTI U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI (POPIS 2021. GODINE)	10
1.2. RAŠČLAMBA STANOVNIŠTVA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE PO DOBNIM SKUPINAMA PREMA POPISIMA OD 1971. DO 2021. GODINE.	11
1.3. POVRŠINA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE I REPUBLIKE HRVATSKE.	11
1.4. KONTINGENT STANOVNIŠTVA, POPIS STANOVNIŠTVA 2021. GODINE.	12
1.5. STANOVNIŠTVO PREMA POPISIMA OD 1953.- 2021. GODINE	12
1.6. STANOVNIŠTVO PREMA SPOLU I STAROSTI, POPIS 2021. GODINE	12
2. PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2022. I 2023. GODINE.	13
2.1. OSNOVNI PODACI PRIRODNOG KRETANJA STANOVNIŠTVA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE U RAZDOBLJU OD 1993. DO 2023. GODINE	15
2.2. PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE U RAZDOBLJU OD 1992. DO 2023. GODINE	16
2.3. OSNOVNI PODACI PRIRODNOG KRETANJA STANOVNIŠTVA U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2022. I 2023. GODINE - po GRADOVIMA I OPĆINAMA	17
2.4. STOPE PRIRODNOG KRETANJA STANOVNIŠTVA U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2022. I 2023. GODINE - po GRADOVIMA I OPĆINAMA.	18
2.5. ŽIVOROĐENI PREMA SPOLU I MJESTU POROĐAJA U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2022. GODINE - po GRADOVIMA I OPĆINAMA	19
2.6. ŽIVOROĐENI PREMA STAROSTI MAJKE U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2022. GODINE - po GRADOVIMA I OPĆINAMA.	20
2.7. ŽIVOROĐENI PREMA REDU ROĐENJA DJETETA U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2022. GODINE - po GRADOVIMA I OPĆINAMA.	21
2.8. UMRLA DOJENČAD PREMA SPOLU I STAROSTI U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2022. GODINE	22
2.9. UMRLA DOJENČAD PREMA SKUPINAMA UZROKA SMRTI U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2022. GODINE ..	22
2.10. UMRLI PREMA SKUPINAMA UZROKA SMRTI U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2022. GODINE - po GRADOVIMA I OPĆINAMA.	23
2.10. UMRLI PREMA SKUPINAMA UZROKA SMRTI U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2022. GODINE - po GRADOVIMA I OPĆINAMA - nastavak.	24
2.11. UMRLI PREMA STAROSTI U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2022. GODINE - po GRADOVIMA I OPĆINAMA. .	25
2.11. UMRLI PREMA STAROSTI U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2022. GODINE - po GRADOVIMA I OPĆINAMA - nastavak.	26

2.12. UMRLI PREMA SPOLU, MJESTU SMRTI I LIJEČENJU BOLESTI OD KOJE SU UMRLI, U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2022. GODINE - po GRADOVIMA I OPĆINAMA	27
2.13. STRUKTURA UZROKA SMRTI PO SKUPINAMA BOLESTI NA PODRUČJU VARAŽDINSKE ŽUPANIJE 2021., 2022. I 2023. GODINE	28
2.14. DESET VODEĆIH UZROKA SMRTI U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2023. GODINE - UKUPNO I PREMA SPOLU	29
2.15. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI, TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA 2023. GODINE	30
2.16. UMRLI PREMA SKUPINAMA BOLESTI, SPOLU I STAROSTI U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2023. GODINE . .	31
3. ZDRAVSTVENE USTANOVE I ZAPOSLENICI U ZDRAVSTVU	33
3.1. ZAPOSLENICI PO POJEDINIM ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA I ORDINACIJAMA U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI PREMA STRUČNOJ SPREMI I ZVANJU (stalni radni odnos) - na dan 31. 12. 2023. godine.	34
3.2. ADMINISTRATIVNI I TEHNIČKI DJELATNICI ZAPOSLENI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE- na dan 31. 12. 2023. godine (stalni radni odnos)	36
4. PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA	37
4.1. KORIŠTENJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U DJELATNOSTI OBITELJSKE (OPĆE) MEDICINE	38
4.2. KORIŠTENJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE DOJENČADI I PREDŠKOLSKE DJECE	42
4.3. KORIŠTENJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŠKOLSKE DJECE I MLADEŽI	46
4.4. KORIŠTENJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U EPIDEMIOLOŠKOJ DJELATNOSTI	48
4.5. KORIŠTENJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U DJELATNOSTI ZA PROMICANJE ZDRAVLJA I JAVNOZDRAVSTVENU MEDICINU	51
4.6. KORIŠTENJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U DJELATNOSTI MEDICINE RADA	59
4.7. KORIŠTENJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽENA.	61
4.8. KORIŠTENJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U DJELATNOST HITNE MEDICINSKE POMOĆI	65
4.9. KORIŠTENJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U DJELATNOSTI DENTALNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE	67
4.10. PATRONAŽNA DJELATNOST.	70
4.11. DJELATNOST ZA PALIJATIVNU SKRB	72
5. SPECIJALISTIČKO-KONZILIJARNE I OSTALE DJELATNOSTI	75
5.1. BROJ PREGLEDA U STALNIM I POVREMENIM SPECIJALISTIČKIM ORDINACIJAMA U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2023. GODINE- PO SPECIJALNOSTIMA	76
5.2. KRETANJE BROJA PREGLEDA U STALNIM I POVREMENIM SPECIJALISTIČKIM ORDINACIJAMA U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI OD 2000. DO 2023. GODINE	77

6. STACIONARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA 2023. GODINE	79
6.1. BROJ POSTELJA, BROJ ISPISANIH BOLESNIKA I BROJ BOLNOOPSKRBNIH DANA ZA BOLNIČKO LIJEČENJE 2023. GODINE U OPĆOJ BOLNICI VARAŽDIN I SPECIJALNOJ BOLNICI ZA MEDICINSKU REHABILITACIJU VARAŽDINSKE TOPLICE	80
6.2. ISKORIŠTENOST POSTELJA, PROSJEK TRAJANJA LIJEČENJA 2023. GODINE U OPĆOJ BOLNICI VARAŽDIN I SPECIJALNOJ BOLNICI ZA MEDICINSKU REHABILITACIJU VARAŽDINSKE TOPLICE	81
7. POBOL I SMRTNOST OD RAKA	83
7.1. BROJ NOVIH SLUČAJEVA RAKA PREMA 15 NAJČEŠĆIH SIJELA PO SPOLU U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI I REPUBLICI HRVATSKOJ 2021. GODINE	86
7.2. UMRLI OD RAKA U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2023. GODINE	87
7.3. UMRLI PREMA SPOLU I STAROSTI U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2023. GODINE	89
8. ZARAZNE BOLESTI I MIKROBIOLOŠKA DIJAGNOSTIKA	91
8.1. BROJ PRIJAVLJENIH ZARAZNIH BOLESTI U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI OD 2014. DO 2023. GODINE ..	92
8.2. EPIDEMIJE U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2023. GODINE	95
8.3. RAD ANTIRABIČNE AMBULANTE 2023. GODINE	95
8.4. MIKROBIOLOŠKA DIJAGNOSTIKA 2023. GODINE	96
8.4.1. Izvršene mikrobiološke pretrage u razdoblju od 2018. do 2023. godine	96
8.4.2. Izvršene parazitološke pretrage u razdoblju od 2018. do 2023. godine	97
8.5. DJELATNOST ZA PROVOĐENJE DEZINFEKCIJE, DEZINSEKCIJE I DERATIZACIJE	97
9. ZDRAVSTVENA EKOLOGIJA	101
9.1. ZASTUPLJENOST UZORAKA U 2023. GODINI	102
9.2. VODA ZA LJUDSKU POTROŠNJU	102
9.2.1. Sirova voda iz javnih vodoopskrbnih objekata	102
9.2.2. Prerađena voda iz javnih vodoopskrbnih objekata	103
9.2.3. Voda iz lokalnih vodoopskrbnih objekata (voda za ljudsku potrošnju iz ostalih javnih vodoopskrbnih objekata)	105
9.2.4. Voda za ljudsku potrošnju iz individualnih vodoopskrbnih objekata	106
9.2.5. Zaključak	107
9.3. VODA ZA KUPANJE	107
9.3.1. Bazenska voda	108
9.4. OTPADNA VODA	109
9.5. HRANA	109
9.6. OTISCI	110
9.6.1. Zaključak	111
9.7. MJERENJE KONCENTRACIJE PELUDI U ZRAKU	111

I UVOD

Publikacija „Zdravstveno- statistički ljetopis za 2023. godinu“ tekuće je godišnje izvješće o zdravstvenom stanju stanovništva i radu zdravstva Varaždinske županije.

Izdaje se od 1994. godine i pruža uvid u zdravstveno stanje stanovništva, organizaciju i kadrovsku strukturu zdravstvene zaštite te iskorištenost zdravstvenih kapaciteta.

Podaci objavljeni u publikaciji, najvećim su dijelom iz sustava zdravstva županije prikupljeni i obrađeni u Zavodu za javno zdravstvo Varaždinske županije. Dio podataka je preuzet iz Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske i Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Objedinjujući na jednom mjestu sve dostupne podatke, publikacija pruža mogućnost ocjene učinkovitosti zdravstvenog sustava županije. Održan je kontinuitet u prikazu podataka i usporedivost s prethodnim razdobljima.

Svi podaci objavljeni su u apsolutnim brojevima, a neki i u relativnim brojevima zbog lakše usporedbe.

Zdravlje i zdravstvena zaštita stanovništva ne ovise samo o djelovanju zdravstvenog sustava već i o nizu demografskih, ekoloških i ekonomskih pokazatelja. U publikaciji su prikazane i neke druge značajke županije.

Nadamo se da će publikacija koristiti svima koji o zdravstvenoj zaštiti u Varaždinskoj županiji i zdravstvenom stanju stanovništva žele znati više. Očekujemo da će pomoći boljem planiranju i organizaciji zdravstvenog sustava te potaknuti ostale aktivnosti za unaprjeđenje zdravlja stanovništva Varaždinske županije.

Uredništvo

II OPĆI PODACI O VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI

Varaždinska županija jedna je od najmanjih županija po površini u Republici Hrvatskoj (iza nje su samo Krapinsko-zagorska i Međimurska županija). Zauzima krajnji sjeverozapadni dio Hrvatske. Njena površina iznosi 1.260 km². U geografskom pogledu sastoji se od dva dijela: većeg dravskog porječja i manjeg savskog porječja. Poljoprivredne površine u županiji obuhvaćaju 56,7 %, a šume oko 26 % ukupnog teritorija.

Varaždinska županija ima 6 gradova (Ivanec, Lepoglava, Ludbreg, Novi Marof, Varaždin i Varaždinske Toplice) i 22 općine (Bednja, Breznica, Breznički Hum, Beretince, Cestica, Donja Voća, Donji Martijanec, Gornji Knežinec, Jalžabet, Klenovnik, Ljubešćica, Mali Bukovec, Maruševac, Petrijanec, Sračinec, Sveti Đurđ, Sveti Ilija, Trnovec Bartolovečki, Veliki Bukovec, Vidovec, Vinica i Visoko).

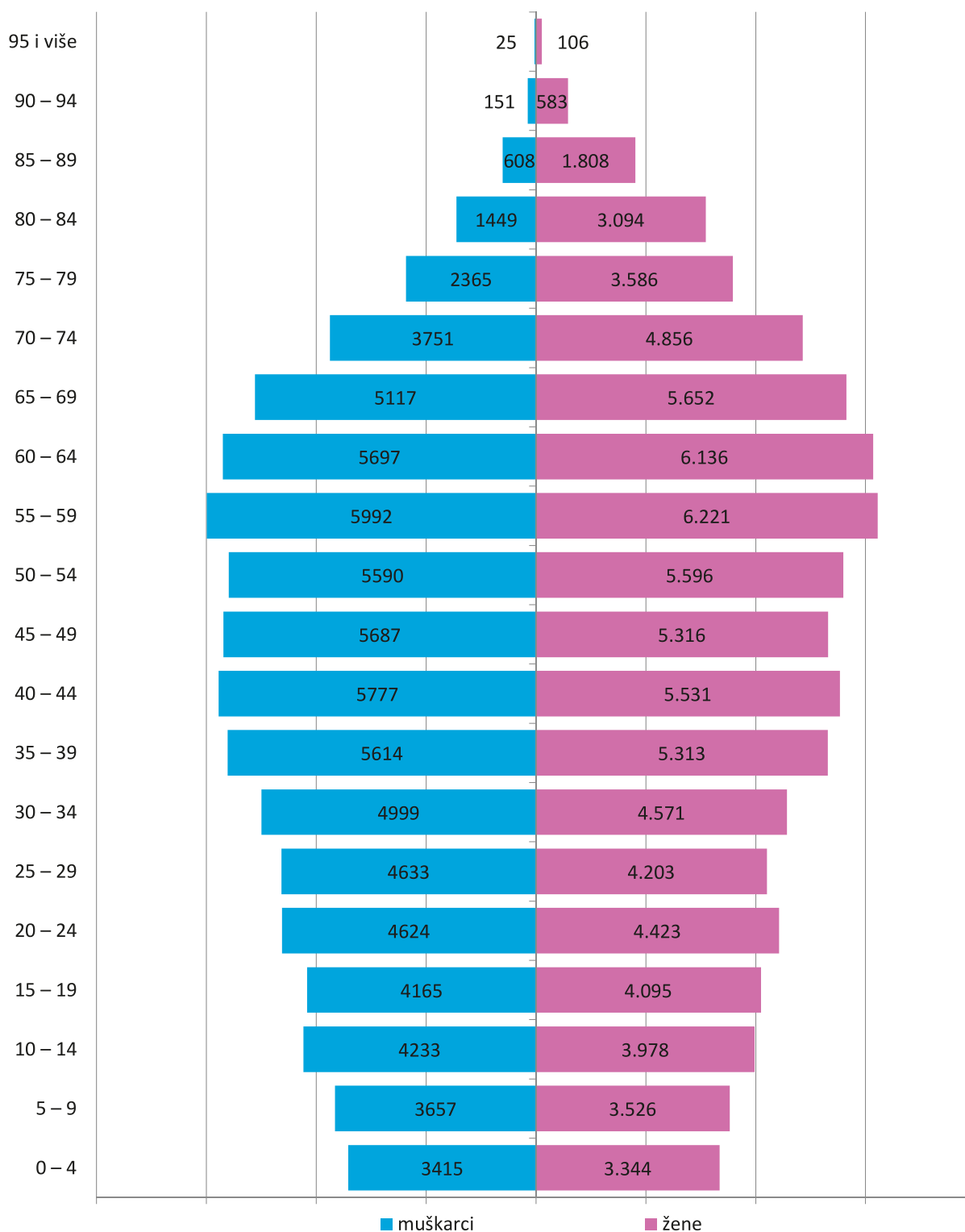
Na sjeveru Varaždinska županija graniči s Međimurskom županijom, na jugu s Krapinsko-zagorskom i Zagrebačkom županijom, na istoku s Koprivničko-križevačkom županijom i na zapadu s Republikom Slovenijom.

Varaždinska županija, zbog svog specifičnog položaja, ima važnost tzv. „hrvatskog praga“ u prometnom povezivanju Zapadne i Srednje Europe sa Jugoistočnom Europom i Bliskim Istokom.

1. STANOVNIŠTVO VARAŽDINSKE ŽUPANIJE (popis STANOVNIŠTVA 2021. godine)

1.1. STANOVNIŠTVO PREMA SPOLU I STAROSTI U VARAŽDINSKOJ ŽUPANJI (POPIS 2021. GODINE)

Prema konačnim rezultatima popisa stanovništva iz 2021. godine Varaždinska županija imala je 159.487 stanovnika, 77.549 muškaraca (48,62 %) i 81.938 žena (51,38 %). To je 4,12 % ukupnog stanovništva Hrvatske.

Varaždinska županija jedna je od najgušće naseljenih županija u Republici Hrvatskoj. U gradovima živi 89.259 stanovnika što je 56 % od ukupnog broja stanovnika Varaždinske županije. Unatrag 20 godina broj živorođenih stalno se smanjuje.

Raščlamba stanovništva naše županije po dobnim skupinama ukazuje na kontinuirano smanjenje udjela djece do 14 godina i to:

1971. godine 24,3 % od ukupnog broja stanovništva Varaždinske županije.
 1981. godine 21,6 % od ukupnog broja stanovništva Varaždinske županije.
 1991. godine 19,8 % od ukupnog broja stanovništva Varaždinske županije.
 2001. godine 17,2 % od ukupnog broja stanovništva Varaždinske županije.
 2011. godine 15,4 % od ukupnog broja stanovništva Varaždinske županije.
 2021. godine 13,9 % od ukupnog broja stanovništva Varaždinske županije.

Dok pada broj stanovnika do 14 godina, istovremeno raste broj stanovnika starijih od 65 godina, pa je tog kontingenta stanovništva bilo:

1971. godine 9,5 % od ukupnog broja stanovništva Varaždinske županije.
 1981. godine 11,3 % od ukupnog broja stanovništva Varaždinske županije.
 1991. godine 11,9 % od ukupnog broja stanovništva Varaždinske županije.
 2001. godine 15,3 % od ukupnog broja stanovništva Varaždinske županije.
 2011. godine 16,8 % od ukupnog broja stanovništva Varaždinske županije.
 2021. godine 20,8 % od ukupnog broja stanovništva Varaždinske županije.

Ti podaci govore u prilog depopulacijskoj fazi, odnosno pomaku stanovništva prema starijoj dobnoj strukturi, odnosno porastu godina prosječne starosti.

1.2. RAŠČLAMBA STANOVNIŠTVA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE PO DOBNIM SKUPINAMA PREMA POPISIMA OD 1971. DO 2021. GODINE

Godina popisa	0-14	15-64	65 i više
1971.	24,3	66,2	9,5
1981.	21,6	67,1	11,3
1991.	19,8	68,3	11,9
2001.	17,2	67,5	15,3
2011.	15,4	67,8	16,8
2021.	13,9	65,3	20,8

1.3. POVRŠINA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE I REPUBLIKE HRVATSKE

	Površina km ²	Stanovništvo na 1 km ²
Republika Hrvatska	56.542	75,8
Varaždinska županija	1.260	127,19

1.4. KONTINGENT STANOVNIŠTVA, POPIS STANOVNIŠTVA 2021. GODINE

Republika Županija		Ukupno	0-6	0-14	0-17	0-19	Fertilno žensko st.		Radni konting. Ž (15-64) M (15-64)	60 i više	65 i više	75 i više
							Svega 15-49	Od toga 20-29				
Republika Hrvatska	SV	3.871.833	245.699	552.416	666.876	741.145			2.450.178	1.157.590	869.239	361.521
	M	1.865.129	126.140	283.772	342.810	381.000			1.219.839	497.856	361.518	131.284
	Ž	2.006.704	119.559	268.644	324.066	360.145	801.374	206.634	1.230.339	659.734	507.721	230.237
Varaždinska županija	SV	159.487	9.514	22.153	27.178	30.413			104.183	44.984	33.151	13.775
	M	77.549	4.835	11.305	13.861	15.470			52.778	19.163	13.466	4.598
	Ž	81.938	4.679	10.848	13.317	14.943	33.452	8.626	51.405	25.821	19.685	9.177

Prosječna starost stanovnika Republike Hrvatske prema Popisu 2021. iznosi 44,3 godine (42,6 za muškarce, a 46 godina za žene). U Varaždinskoj županiji ukupna prosječna starost stanovnika iznosi 43,9 godina (42,1 za muškarce i 45,5 godina za žene).

1.5. STANOVNIŠTVO PREMA POPISIMA OD 1953.- 2021. GODINE

	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2001.	2011.	2021.
Republika Hrvatska	3.936.022	4.159.696	4.426.221	4.601.469	4.784.265	4.437.460	4.284.889	3.871.833
Varaždinska županija	176.352	178.880	184.380	187.495	187.853	184.769	175.951	159.487

1.6. STANOVNIŠTVO PREMA SPOLU I STAROSTI, POPIS 2021. GODINE

Starost	Varaždinska županija			Republika Hrvatska		
	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene
	159.487	77.549	81.938	3.871.833	1.865.129	2.006.704
0 - 4	6.759	3.415	3.344	175.535	90.245	85.290
5 - 9	7.183	3.657	3.526	181.445	93.311	88.134
10 - 14	8.211	4.233	3.978	195.436	100.216	95.220
15 - 19	8.260	4.165	4.095	188.729	97.228	91.501
20 - 24	9.047	4.624	4.423	208.852	107.102	101.750
25 - 29	8.836	4.633	4.203	214.023	109.139	104.884
30 - 34	9.570	4.999	4.571	227.551	114.778	112.773
35 - 39	10.927	5.614	5.313	255.617	128.398	127.219
40 - 44	11.308	5.777	5.531	267.349	134.213	133.136
45 - 49	11.003	5.687	5.316	260.146	130.035	130.111
50 - 54	11.186	5.590	5.596	260.056	127.953	132.103
55 - 59	12.213	5.992	6.221	279.504	134.655	144.849
60 - 64	11.833	5.697	6.136	288.351	136.338	152.013
65 - 69	10.769	5.117	5.652	279.106	129.728	149.378
70 - 74	8.607	3.751	4.856	228.612	100.506	128.106
75 - 79	5.951	2.365	3.586	146.855	59.065	87.790
80 - 84	4.543	1.449	3.094	122.719	44.672	78.047
85 i više	3.281	784	2.497	91.947	27.547	64.400

2. PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2022. I 2023. GODINE

Na ukupni broj stanovnika u Varaždinskoj županiji utjecalo je dugogodišnje smanjivanje broja rođenih.

Unatrag 30 godina broj živorođenih progresivno se smanjuje, tako da je 1993. godine rođeno 2.128 djece, dok je 2022. godine rođeno 1.295, a 2023. godine 1.184 djece.

Dugogodišnje smanjivanje nataliteta i fertiliteta za našu županiju počinje s 1990. godinom od kada je vidljiv stalni negativni prirodni prirast. Natalitetna stopa je u 2022. godini iznosila 8,12/1000 stanovnika, a mortalitetna 14,59/ 1000 stanovnika. 2023. godine stopa nataliteta iznosila 7,42/1000 stanovnika, a mortaliteta 13,24/1000 stanovnika.

U 2022. godini stopa prirodnog kretanja iznosila je -6,47/1000 stanovnika, a u 2023. - 5,82/1000 stanovnika.

Dojenačka smrtnost kao jedan od osnovnih pokazatelja zdravstvenog stanja i zdravstvene zaštite tj. njene razvijenosti na nekom području iznosila je u 2022. godini u našoj županiji 5,41/ 1000 živorođenih, a u 2023. godini stopa je iznosila 0,84. U Varaždinskoj županiji 2022. godine umrlo je ukupno 7 dojenčadi, a 2023. jedno (1). Najučestaliji uzroci dojenačke smrti u našoj županiji su vezani uz preuranjeno rođenje i posljedičnu nezrelost ili se radi o prirodnim malformacijama. Najveći broj novorođenčadi umre u prvom ili slijedećih nekoliko dana života.

Struktura stanovništva prema Popisu 2021. godine pokazuje da je stanovništvo naše županije u trendu progresivnog starenja, budući da je udio starijih od 65 godina dosegao 22,79 % (1971. godine 9,5 %), a mlađih od 14 godina je smanjen na 13,89 % (1971. godine 24,3 %).

U 2022. godini na području naše županije umrlo je ukupno 2.327 osoba, a 2023. taj broj je nešto manji, 2.112. Broj umrlih proporcionalno raste sa godinama starosti.

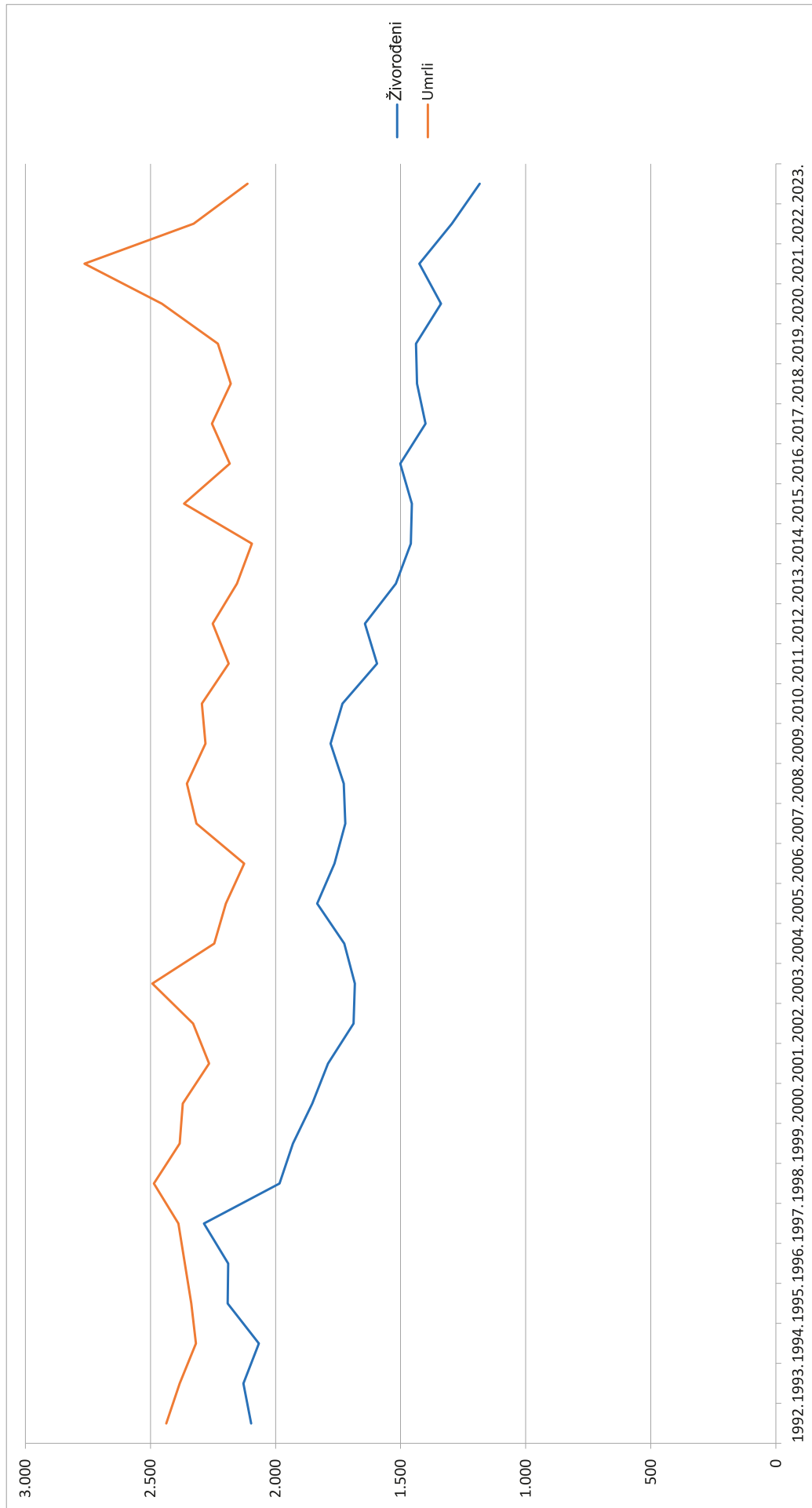
U 2022. godini umrlo je 1.912 osoba starijih od 65 godina te čine 82,17 % svih umrlih, a 2023. godine umrlo je 1.912 osoba starijih od 65 godina što je 82,17 % od ukupno umrlih te godine.

2.1. OSNOVNI PODACI PRIRODNOG KRETANJA STANOVNIŠTVA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE U RAZDOBLJU OD 1993. DO 2023. GODINE

Godina	Varaždinska županija			Republika Hrvatska		
	Živorodeni	Umrli	Prirodni prirast	Živorodeni	Umrli	Prirodni prirast
1993.	2.128	2.383	-255	48.535	50.846	-2.311
1994.	2.067	2.318	-251	48.584	49.482	-898
1995.	2.191	2.337	-146	50.182	50.536	-354
1996.	2.189	2.362	-173	53.811	50.636	3.175
1997.	2.286	2.388	-102	55.501	51.964	3.537
1998.	1.984	2.486	-502	47.068	52.311	-5.243
1999.	1.930	2.383	-453	45.179	51.953	-6.774
2000.	1.853	2.371	-518	43.746	50.246	-6.500
2001.	1.790	2.266	-476	40.993	49.552	-8.559
2002.	1.688	2.329	-641	40.094	50.569	-10.475
2003.	1.683	2.492	-809	39.668	52.575	-12.907
2004.	1.725	2.245	-520	40.307	49.756	-9.449
2005.	1.834	2.199	-365	42.492	51.790	-9.298
2006.	1.764	2.125	-361	41.446	50.378	-8.932
2007.	1.721	2.316	-595	41.910	52.367	-10.457
2008.	1.727	2.354	-627	43.753	52.151	-8.398
2009.	1.780	2.280	-500	44.577	52.414	-7.837
2010.	1.733	2.294	-561	43.361	52.096	-8.735
2011.	1.594	2.187	-593	41.197	51.019	-9.822
2012.	1.643	2.251	-608	41.771	51.710	-9.939
2013.	1.519	2.154	-635	39.939	50.386	-10.447
2014.	1.459	2.094	-635	39.566	50.839	-11.273
2015.	1.455	2.366	-911	37.503	54.205	-16.702
2016.	1.502	2.183	-681	37.537	51.542	-14.005
2017.	1.400	2.254	-854	36.556	53.477	-16.921
2018.	1.435	2.179	-744	36.945	52.706	-15.761
2019.	1.439	2.230	-791	36.135	51.794	-15.659
2020.	1.339	2.454	-1.115	35.845	57.023	-21.178
2021.	1.425	2.764	-1.339	36.508	62.712	-26.204
2022.	1.295	2.327	-1.032	33.883	56.979	-23.096
2023.	1.184	2.112	-928	32.170	51.275	-19.105

Izvor podataka: Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske 2022. godine
 Priopćenje Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske 2023. godine
 -privremeni podaci

2.2. PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE U RAZDOBLJU OD 1992. DO 2023. GODINE

2.3. OSNOVNI PODACI PRIRODNOG KRETANJA STANOVNIŠTVA U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2022. I 2023. GODINE - po GRADOVIMA I OPĆINAMA

Republika/ Županija/ Općina	Rođeni				Umrli		Umrlo dojenčad		Prirodni priraštaj	
	Živorodeni		Mrtvorodeni		2022.	2023.	2022.	2023.	2022.	2023.
	2022.	2023.	2022.	2023.						
Republika Hrvatska	33.883	32.170	144	155	56.979	51.275	139	127	-23.096	-19.105
Varaždinska županija	1.295	1.184	12	9	2.327	2.112	7	1	-1.032	-928
Gradovi	680	644	10	5	1.283	1.152	6	1	-603	-508
Ivanec	95	95			149	162			-54	-67
Lepoglava	48	54			114	81			-66	-27
Ludbreg	62	54	1		123	101	3	1	-61	-47
Novi Marof	95	86	4	1	154	160	1		-59	-74
Varaždin	336	328	4	4	657	580	2		-321	-252
Varaždinske Toplice	44	27	1		86	68			-42	-41
OPĆINE	615	540	2	3	1.044	960	1		-429	-420
Bednja	26	31			66	52			-40	-21
Beretinec	22	15			18	23			4	-8
Breznica	12	19			31	25			-19	-6
Breznički Hum	9	3			19	22			-10	-19
Cestica	55	54			62	89			-7	-35
Donja Voća	14	17			44	29			-30	-12
Gornji Knežinec	44	40			63	69			-19	-29
Jalžabet	24	25			49	56			-25	-31
Klenovnik	14	17			30	17			-16	0
Ljubešćica	5	10			14	35			-9	-25
Mali Bukovec	17	17			30	33			-13	-16
Martijanec	27	16	1		45	45			-18	-29
Maruševec	37	30	1	1	92	81			-55	-51
Petrijanec	59	68		2	76	53	1		-17	15
Sračinec	30	34			64	55			-34	-21
Sveti Đurđ	34	20			56	38			-22	-18
Sveti Ilija	26	18			46	37			-20	-19
Trnovec Bartolovečki	53	27			94	64			-41	-37
Veliki Bukovec	14	11			21	22			-7	-11
Vidovec	47	39			65	51			-18	-12
Vinica	33	20			41	39			-8	-19
Visoko	13	9			18	25			-5	-16

2.4. STOPE PRIRODNOG KRETANJA STANOVNIŠTVA U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2022. I 2023. GODINE - po GRADOVIMA I OPĆINAMA

Republika/ Županija/ Općina	2022.					2023.				
	Na 1000 stanovnika		Na 1000 živorođenih			Na 1000 stanovnika		Na 1000 živorođenih		
	Živo- rođeni	Umrli	Prirodni priraštaj	Mrtvo rođeni	Umrli dojenčad	Živo rođeni	Umrli	Prirodni priraštaj	Mrtvo rođeni	Umrli dojenčad
Republika Hrvatska	8,75	14,72	-5,97	4,25	4,10	8,31	13,24	-4,93	4,82	3,95
Varaždinska županija	8,12	14,59	-6,47	9,27	5,41	7,42	13,24	-5,82	7,60	0,84
Gradovi	4,26	8,04	-3,78	7,72	4,63	4,04	7,22	-3,19	7,76	1,55
Ivanec	0,60	0,93	-0,34	0,00	0,00	0,60	1,02	-0,42	0,00	0,00
Lepoglava	0,30	0,71	-0,41	0,00	0,00	0,34	0,51	-0,17	0,00	0,00
Ludbreg	0,39	0,77	-0,38	0,77	2,32	0,34	0,63	-0,29	0,00	18,52
Novi Marof	0,60	0,97	-0,37	3,09	0,77	0,54	1,00	-0,46	11,63	0,00
Varaždin	2,11	4,12	-2,01	3,09	1,54	2,06	3,64	-1,58	12,20	0,00
Varaždinske Toplice	0,28	0,54	-0,26	0,77	0,00	0,17	0,43	-0,26	0,00	0,00
OPĆINE	3,86	6,55	-2,69	1,54	0,77	3,39	6,02	-2,63	5,56	0,00
Bednja	0,16	0,41	-0,25	0,00	0,00	0,19	0,33	-0,13	0,00	0,00
Beretinec	0,14	0,11	0,03	0,00	0,00	0,09	0,14	-0,05	0,00	0,00
Breznica	0,08	0,19	-0,12	0,00	0,00	0,12	0,16	-0,04	0,00	0,00
Breznički Hum	0,06	0,12	-0,06	0,00	0,00	0,02	0,14	-0,12	0,00	0,00
Cestica	0,34	0,39	-0,04	0,00	0,00	0,34	0,56	-0,22	0,00	0,00
Donja Voća	0,09	0,28	-0,19	0,00	0,00	0,11	0,18	-0,08	0,00	0,00
Gornji Knežinec	0,28	0,40	-0,12	0,00	0,00	0,25	0,43	-0,18	0,00	0,00
Jalžabet	0,15	0,31	-0,16	0,00	0,00	0,16	0,35	-0,19	0,00	0,00
Klenovnik	0,09	0,19	-0,10	0,00	0,00	0,11	0,11	0,00	0,00	0,00
Ljubeščica	0,03	0,09	-0,06	0,00	0,00	0,06	0,22	-0,16	0,00	0,00
Mali Bukovec	0,11	0,19	-0,08	0,00	0,00	0,11	0,21	-0,10	0,00	0,00
Martijanec	0,17	0,28	-0,11	0,77	0,00	0,10	0,28	-0,18	0,00	0,00
Maruševec	0,23	0,58	-0,34	0,77	0,00	0,19	0,51	-0,32	33,33	0,00
Petrijanec	0,37	0,48	-0,11	0,00	0,77	0,43	0,33	0,09	29,41	0,00
Sračinec	0,19	0,40	-0,21	0,00	0,00	0,21	0,34	-0,13	0,00	0,00
Sveti Đurđ	0,21	0,35	-0,14	0,00	0,00	0,13	0,24	-0,11	0,00	0,00
Sveti Ilija	0,16	0,29	-0,13	0,00	0,00	0,11	0,23	-0,12	0,00	0,00
Trnovec Bartolovečki	0,33	0,59	-0,26	0,00	0,00	0,17	0,40	-0,23	0,00	0,00
Veliki Bukovec	0,09	0,13	-0,04	0,00	0,00	0,07	0,14	-0,07	0,00	0,00
Vidovec	0,29	0,41	-0,11	0,00	0,00	0,24	0,32	-0,08	0,00	0,00
Vinica	0,21	0,26	-0,05	0,00	0,00	0,13	0,24	-0,12	0,00	0,00
Visoko	0,08	0,11	-0,03	0,00	0,00	0,06	0,16	-0,10	0,00	0,00

2.5. ŽIVOROĐENI PREMA SPOLU I MJESTU POROĐAJA U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2022. GODINE - po GRADOVIMA I OPĆINAMA

Republika/ Županija/ Općina	Ukupno	Spol		Mjesto porođaja		
		Muški	Ženski	Zdravstvena ustanova	Drugo mjesto	
					Uz stručnu pomoć	Bez stručne pomoći
Republika Hrvatska	33.883	17.255	16.628	33.835	30	18
Varaždinska županija	1.295	618	677	1.294	1	
Gradovi	680	321	359	679	1	
Ivanec	95	36	59	95		
Lepoglava	48	26	22	48		
Ludbreg	62	39	23	62		
Novi Marof	95	51	44	94	1	
Varaždin	336	150	186	336		
Varaždinske Toplice	44	19	25	44		
OPĆINE	615	297	318	615		
Bednja	26	12	14	26		
Beretinec	22	9	13	22		
Breznica	12	3	9	12		
Breznički Hum	9	5	4	9		
Cestica	55	27	28	55		
Donja Voća	14	7	7	14		
Gornji Knežinec	44	17	27	44		
Jalžabet	24	13	11	24		
Klenovnik	14	4	10	14		
Ljubešćica	5		5	5		
Mali Bukovec	17	12	5	17		
Martijanec	27	9	18	27		
Maruševec	37	19	18	37		
Petrijanec	59	35	24	59		
Sračinec	30	17	13	30		
Sveti Đurđ	34	16	18	34		
Sveti Ilija	26	15	11	26		
Trnovec Bartolovečki	53	27	26	53		
Veliki Bukovec	14	11	3	14		
Vidovec	47	17	30	47		
Vinica	33	17	16	33		
Visoko	13	5	8	13		

2.6. ŽIVOROĐENI PREMA STAROSTI MAJKE U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2022. GODINE - po GRADOVIMA I OPĆINAMA

Republika/ Županija/ Općina	Ukupno	Starost majke					
		Do 15	15-19	20-29	30-39	40 i više	Nepoznato
Republika Hrvatska	33.883	3	655	13.565	18.017	1.643	
Varaždinska županija	1.295		30	586	630	49	
Gradovi	680		9	260	379	32	
Ivanec	95			44	50	1	
Lepoglava	48			22	21	5	
Ludbreg	62		3	27	29	3	
Novi Marof	95		1	45	47	2	
Varaždin	336		5	101	211	19	
Varaždinske Toplice	44			21	21	2	
OPĆINE	615		21	326	251	17	
Bednja	26			15	11		
Beretinec	22			9	12	1	
Breznica	12			7	5		
Breznički Hum	9		1	3	5		
Cestica	55		2	29	22	2	
Donja Voća	14		1	7	6		
Gornji Knežinec	44		2	19	20	3	
Jalžabet	24			16	8		
Klenovnik	14			7	7		
Ljubeščica	5			4		1	
Mali Bukovec	17			11	5	1	
Martijanec	27		1	15	10	1	
Maruševec	37			21	13	3	
Petrijanec	59		9	38	10	2	
Sračinec	30		1	17	12		
Sveti Đurđ	34		1	21	12		
Sveti Ilija	26			14	11	1	
Trnovec Bartolovečki	53		2	22	28	1	
Veliki Bukovec	14			9	5		
Vidovec	47		1	17	29		
Vinica	33			19	14		
Visoko	13			6	6	1	

2.7. ŽIVOROĐENI PREMA REDU ROĐENJA DJETETA U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2022. GODINE - po GRADOVIMA I OPĆINAMA

Republika/ Županija/ Općina	Ukupno	Red rođenja djeteta			
		Prvo	Drugo	Treće i više	Nep.
Republika Hrvatska	33.883	15.217	11.570	6.715	
Varaždinska županija	1.295	602	459	234	
Gradovi	680	328	245	107	
Ivanec	95	46	41	8	
Lepoglava	48	22	17	9	
Ludbreg	62	27	24	11	
Novi Marof	95	48	30	17	
Varaždin	336	170	115	51	
Varaždinske Toplice	44	15	18	11	
OPĆINE	615	274	214	127	
Bednja	26	11	9	6	
Beretinec	22	10	8	4	
Breznica	12	6	5	1	
Breznički Hum	9	5	2	2	
Cestica	55	26	11	18	
Donja Voća	14	3	7	4	
Gornji Knežinec	44	20	21	3	
Jalžabet	24	10	10	4	
Klenovnik	14	7	5	2	
Ljubešćica	5	3		2	
Mali Bukovec	17	7	10		
Martijanec	27	11	11	5	
Maruševec	37	16	13	8	
Petrijanec	59	21	16	22	
Sračinec	30	17	9	4	
Sveti Đurđ	34	16	10	8	
Sveti Ilija	26	13	9	4	
Trnovec Bartolovečki	53	26	16	11	
Veliki Bukovec	14	8	5	1	
Vidovec	47	21	19	7	
Vinica	33	12	12	9	
Visoko	13	5	6	2	

2.8. UMRLA DOJENČAD PREMA SPOLU I STAROSTI U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2022. GODINE

Umrla dojenčad/starost	Republika Hrvatska	Varaždinska županija
Ukupno	139	7
Od toga ženska	51	2
Manje od 24 sata	36	
1 dan	18	2
2-6 dana	32	1
7-13 dana	10	2
14-20 dana	6	
21-29 dana	5	
1-6 mjeseci	30	2
7-11 mjeseci	2	

2.9. UMRLA DOJENČAD PREMA SKUPINAMA UZROKA SMRTI U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2022. GODINE

Grupe uzroka smrti (Prema X MKB)		Republika Hrvatska	Varaždinska županija
Ukupno		139	7
I	Zarazne i parazitarne bolesti		
II	Novotvorine	1	
III	Bolesti krvi i imunološkog sustava		
IV	Endokrine bolesti	2	
VI	Bolesti živčanog sustava		
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava		
X	Bolesti dišnog sustava		
XI	Bolesti probavnog sustava		
XIV	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa		
XVI	Određena stanja u perinatalnom razdoblju	81	4
XVII	Prirodne malformacije	38	2
XVIII	Abnormalni klinički i laboratorijski nalazi	12	1
XiX	Ozljede, trovanja	2	
XXII	Šifre za posebne namjene		

2.10. UMRLI PREMA SKUPINAMA UZROKA SMRTI U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2022. GODINE - po GRADOVIMA I OPĆINAMA

Grupe uzroka smrti	Grupe uzroka smrti								
	Ukupno	I	II	III	IV	V	VI	IX	X
Republika Hrvatska	56.979	251	13.247	44	4.500	1.876	1.445	22.303	2.638
Varaždinska županija	2.327	9	537		152	61	37	1.001	78
Gradovi	1.283	5	290		81	30	23	577	44
Ivanec	149	1	37		5	7	5	62	6
Lepoglava	114		20		3	5	3	53	4
Ludbreg	123	1	23		13	3	2	63	
Novi Marof	154	1	40		14	1	1	63	3
Varaždin	657	1	155		41	12	12	300	26
Varaždinske Toplice	86	1	15		5	2		36	5
OPĆINE	1.044	4	247		71	31	14	392	66
Bednja	66		19		2	3	1	23	2
Beretinec	18		1		2			7	
Breznica	31		7		2			16	
Breznički Hum	19		6		1	2		6	
Cestica	62	1	15		4	4		29	
Donja Voća	44		12			1	1	22	1
Gornji Knežinec	63		14		6	1	1	26	3
Jalžabet	49		6		4	3		22	4
Klenovnik	30		8		1		1	11	3
Ljubešćica	14		5				1	6	
Mali Bukovec	30	1	9		3		1	8	
Martijanec	45		7		2	3	2	23	1
Maruševec	92		27		7		1	27	7
Petrijanec	76		19		3	3	1	28	4
Sračinec	64		17		4				32
Sveti Đurđ	56	1	11		4			20	1
Sveti Ilija	46		10		5	3		17	1
Trnovec Bartolovečki	94	1	27		7	2		45	2
Veliki Bukovec	21		4		3	2		9	
Vidovec	65		13		5	3	3	27	2
Vinica	41		5		6	1		15	
Visoko	18		5				1	5	3

2.10. UMRLI PREMA SKUPINAMA UZROKA SMRTI U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2022. GODINE - po GRADOVIMA I OPĆINAMA - nastavak

Republika/ Županija/ Općina	Grupe uzroka smrti									
	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XVII	XVIII	XIX	XXII
Republika Hrvatska	2.134	32	84	1.581	2	81	81	224	2.611	3.843
Varaždinska županija	131	1	2	55		4	3	6	99	151
Gradovi	60		1	28		4	3	2	49	85
Ivanec	8			2					6	10
Lepoglava	12			4					5	5
Ludbreg	5		1	2		3			1	6
Navi Marof	10			1			1		7	12
Varaždin	19			16		1	1	1	23	49
Varaždinske Toplice	6			3			1	1	7	4
OPĆINE	71	1	1	27				4	50	65
Bednja	8	1		1					1	5
Beretinec	3			2					1	2
Breznica	1								2	3
Breznički Hum	1			1					1	1
Cestica	2			2					2	3
Donja Voća	5			1					1	
Gornji Knežinec	6								3	3
Jalžabet	1			4					4	1
Klenovnik	2			3					1	
Ljubeščica	1								1	
Mali Bukovec	2			1					2	3
Martijanec	4								2	1
Maruševec	11			2				1	2	7
Petrijanec	4			3				1	7	3
Sračinec	4								3	4
Sveti Đurđ	4		1	2				1	6	5
Sveti Ilija	1								3	6
Trnovec Bartolovečki				3					2	5
Veliki Bukovec									2	1
Vidovec	4			1				1		6
Vinica	6								3	5
Visoko	1			1					1	1

2.11. UMRLI PREMA STAROSTI U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2022. GODINE - po GRADOVIMA I OPĆINAMA

Republika/ Županija/ Općina	Ukupno	Godine starosti								
		0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39
Republika Hrvatska	56.979	139	24	17	18	58	95	122	138	239
Varaždinska županija	2.327	7	3			2	4	10	3	15
Gradovi	1.283	6	1			1	3	2	2	7
Ivanec	149						1	1		1
Lepoglava	114								1	
Ludbreg	123	3								
Novi Marof	154	1					1	1		2
Varaždin	657	2				1	1		1	4
Varaždinske Toplice	86		1							
OPĆINE	1.044	1	2			1	1	8	1	8
Bednja	66							1		1
Beretinec	18									
Breznica	31									1
Breznički Hum	19					1				
Cestica	62									
Donja Voća	44									1
Gornji Knežinec	63									
Jalžabet	49							1		
Klenovnik	30									
Ljubeščica	14									1
Mali Bukovec	30									
Martijanec	45							1		
Maruševec	92									1
Petrijanec	76	1	1					1	1	
Sračinec	64							1		
Sveti Đurđ	56		1					2		1
Sveti Ilija	46									
Trnovec Bartolovečki	94									
Veliki Bukovec	21						1			
Vidovec	65									
Vinica	41							1		2
Visoko	18									

2.11. UMRLI PREMA STAROSTI U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2022. GODINE - po GRADOVIMA I OPĆINAMA - nastavak

Republika/ Županija/ Općina	Godine starosti									
	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80+	Nep
Republika Hrvatska	452	677	1.091	1.978	3.379	5.194	6.616	7.057	29.685	
Varaždinska županija	22	35	58	91	165	226	262	317	1.107	
Gradovi	14	24	29	51	75	113	150	174	631	
Ivanec	1	3	5	5	8	18	17	24	65	
Lepoglava		4	5	4	13	9	12	18	48	
Ludbreg			1	4	11	13	20	13	58	
Novi Marof	2	3	5	10	4	7	27	17	74	
Varaždin	10	13	12	24	36	54	64	91	344	
Varaždinske Toplice	1	1	1	4	3	12	10	11	42	
OPĆINE	8	11	29	40	90	113	112	143	476	
Bednja		2	3		5	5	11	10	28	
Beretinec			1		3	2	2	4	6	
Breznica		1			6	3	3	6	11	
Breznički Hum			1	1		1	2	3	10	
Cestica			1	5	5	7	4	12	28	
Donja Voća			1	2	7	4	4	4	21	
Gornji Knežinec	1		3	6	7	3	7	10	26	
Jalžabet		1			4	7	8	9	19	
Klenovnik			1	1	2	4	5	2	15	
Ljubeščica				1		1	2	1	8	
Mali Bukovec		1	2	1	3	5	2	2	14	
Martijanec			2	2	3	5	5	7	20	
Maruševec		1	3	7	4	14	16	11	35	
Petrijanec	3	2	2	1	7	6	7	10	34	
Sračinec			4	4	5	8	5	7	30	
Sveti Đurđ		1	1	1	4	9	4	9	23	
Sveti Ilija		1	2	1	3	7	5	7	20	
Trnovec Bartolovečki	1		2	3	5	9	12	14	48	
Veliki Bukovec	1	1			4		1	1	12	
Vidovec	1			3	6	5	3	5	42	
Vinica				1	5	4	3	8	17	
Vísoko	1				2	4	1	1	9	

2.12. UMRLI PREMA SPOLU, MJESTU SMRTI I LIJEČENJU BOLESTI OD KOJE SU UMRLI, U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2022. GODINE - po GRADOVIMA I OPĆINAMA

Republika/ Županija/ Općina	Ukupno	Od toga muški	Mjesto smrti zdravstv. ustanova	Liječeni		
				Da	Ne	Nepoz.
Republika Hrvatska	56.979	27.915	28.833	54.809	1.205	965
Varaždinska županija	2.327	1.151	1.509	2.236	71	20
Gradovi	1.283	643	856	1.238	32	13
Ivanec	149	76	106	147	2	
Lepoglava	114	65	69	108	4	2
Ludbreg	123	66	66	117	5	1
Novi Marof	154	79	120	152	1	1
Varaždin	657	319	437	631	17	9
Varaždinske Toplice	86	38	58	83	3	
OPĆINE	1.044	508	653	998	39	7
Bednja	66	38	47	65	1	
Beretinec	18	10	11	17	1	
Breznica	31	14	18	31		
Breznički Hum	19	9	11	18	1	
Cestica	62	31	31	60	2	
Donja Voća	44	19	24	40	3	1
Gornji Knežinec	63	35	43	61	2	
Jalžabet	49	23	34	47	2	
Klenovnik	30	14	21	29	1	
Ljubeščica	14	5	9	14		
Mali Bukovec	30	16	20	30		
Martijanec	45	20	23	42	3	
Maruševec	92	48	60	87	5	
Petrijanec	76	37	44	70	4	2
Sračinec	64	25	41	63	1	
Sveti Đurđ	56	22	31	48	5	3
Sveti Ilija	46	27	33	45	1	
Trnovec Bartolovečki	94	45	67	93		1
Veliki Bukovec	21	8	9	20	1	
Vidovec	65	30	43	64	1	
Vinica	41	23	23	37	4	
Visoko	18	8	10	17	1	

2.13. STRUKTURA UZROKA SMRTI PO SKUPINAMA BOLESTI NA PODRUČJU VARAŽDINSKE ŽUPANIJE 2021., 2022. I 2023. GODINE

Rang	2021.			2022.			2023.		
	Skupine	Broj	%	Skupine	Broj	%	Skupine	Broj	%
1.	IX	1.120	40,79	IX	1.001	43,02	IX	909	43,04
2.	II	544	19,81	II	537	23,08	II	540	25,57
3.	COVID-19	414	15,08	IV	152	6,53	XI	133	6,30
4.	IV	187	6,81	COVID-19	151	6,49	IV	106	5,02
5.	XI	127	4,62	XI	131	5,63	XIX	103	4,88
6.	X	102	3,71	XIX	99	4,25	X	87	4,12
7.	XIX	93	3,39	X	78	3,35	XIV	74	3,50
8.	XIV	67	2,44	V	61	2,62	V	65	3,08
9.	VI	44	1,60	XIV	55	2,36	VI	50	2,37
10.	V	43	1,57	VI	37	1,59	XXII	24	1,14
11.	XVIII	9	0,33	I	9	0,39	I	7	0,33
12.	I	4	0,15	XVIII	6	0,26	XVIII	5	0,24
13.	XIII	4	0,15	XVI	4	0,17	III	3	0,14
14.	XVII	4	0,15	XVII	3	0,13	XIII	3	0,14
15.	XVI	2	0,07	XIII	2	0,09	XII	2	0,09
16.				XII	1	0,04	XVII	1	0,05
Ukupno		2.746	100,00		2.327	100,00		2.112	100,00

Od bolesti cirkulacijskog sustava umire najveći broj naših stanovnika unatrag zadnje tri promatrane godine, pa tako i 2023. godine sa udjelom od 43,04 %, slijedi smrtnost od novotvorina 25,57 %, zatim bolesti probavnog sustava 6,30 %, endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma 5,02 %, te ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom 4,88 % nalaze se na 5. mjestu.

2.14. DESET VODEĆIH UZROKA SMRTI U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2023. GODINE - UKUPNO I PREMA SPOLU

UKUPNO					
Rang	Šifra	Dijagnoza-MKB-X	N	%	Stopa na 100.000 stanovn.
1.	I 70	Ateroskleroza	169	17,86	105,96
2.	I 11	Hipertenzivna bolest srca	151	15,96	94,68
3.	I 25	Kronična ishemična bolest srca	133	14,06	83,39
4.	I 21	Akutni infarkt miokarda	126	13,32	79,00
5.	C 34	Zloćudna novotvorina dušnica (bronha) i pluća	81	8,56	50,79
6.	K 70	Alkoholna bolest jetre	69	7,29	43,26
7.	I 42	Kardiomiopatija	68	7,19	42,64
8.	E 11	Dijabetes melitus neovisan o inzulinu	50	5,29	31,35
9.	E 14	Dijabetes melitus, nespecificirani	50	5,29	31,35
10.	J 44	Druga kronična opstruktivna plućna bolest	49	5,18	30,72
Ukupno:			946	100,00	593,15

MUŠKI SPOL					
Rang	Šifra	Dijagnoza-MKB-X	N	%	Stopa na 100.000 stanovn./M
1.	I21	Akutni infarkt miokarda	76	16,52	98,00
2.	C34	Zloćudna novotvorina dušnica (bronha) i pluća	57	12,39	73,50
3.	K70	Alkoholna bolest jetre	54	11,74	69,63
4.	I11	Hipertenzivna bolest srca	54	11,74	69,63
5.	I25	Kronična ishemična bolest srca	51	11,09	65,76
6.	I70	Ateroskleroza	50	10,87	64,48
7.	J 44	Druga kronična opstruktivna plućna bolest	34	7,39	43,84
8.	I 42	Kardiomiopatija	34	7,39	43,84
9.	E11	Dijabetes melitus neovisan o inzulinu	26	5,65	33,53
10.	C 18	Zloćudna novotvorina debeloga crijeva (kolona)	24	5,22	30,95
Ukupno:			460	100,00	593,17

ŽENSKI SPOL					
Rang	Šifra	Dijagnoza-MKB-X	N	%	Stopa na 100.000 stanovn./Ž
1.	I 70	Ateroskleroza	119	23,20	145,23
2.	I 11	Hipertenzivna bolest srca	97	18,91	118,38
3.	I 25	Kronična ishemična bolest srca	82	15,98	100,08
4.	I 21	Akutni infarkt miokarda	50	9,75	61,02
5.	E 11	Dijabetes melitus neovisan o inzulinu	34	6,63	41,49
6.	I 42	Kardiomiopatija	34	6,63	41,49
7.	C 50	Zloćudna novotvorina dojke	29	5,65	35,39
8.	E 14	Dijabetes melitus, nespecificirani	27	5,26	32,95
9.	C34	Zloćudna novotvorina dušnica (bronha) i pluća	24	4,68	29,29
10.	C 16	Zloćudna novotvorina želuca	17	3,31	20,75
Ukupno:			513	100,00	626,08

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku 2023.

2.15. UMRLI S PREBIVALIŠTEM U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI PO SKUPINAMA BOLESTI, TE UDIO I STOPE NA 100.000 STANOVNIKA 2023. GODINE

Uzrok smrti MKB - X		Varaždinska županija			Republika Hrvatska		
		Broj	%	Stopa na 100.000 st.	Broj	%	Stopa na 100.000 st.
I	A 00 - B 99	7	0,33	4,39	221	0,43	5,71
II	C 00 - D 49	540	25,57	338,59	13419	26,17	346,58
III	D 50 - D 89	3	0,14	1,88	50	0,10	1,29
IV	E 00 - E 90	106	5,02	66,46	3996	7,79	103,21
V	F 00 - F 99	65	3,08	40,76	2089	4,07	53,95
VI	G 00 - G 99	50	2,37	31,35	1439	2,81	37,17
VII	H 00 - H 59				1	0,00	0,03
VIII	H 60 - H 95						
IX	I 00 - I 99	909	43,04	569,95	19937	38,88	514,92
X	J 00 - J 99	87	4,12	54,55	2414	4,71	62,35
XI	K 00 - K 93	133	6,30	83,39	2195	4,28	56,69
XII	L 00 - L 99	2	0,09	1,25	34	0,07	0,88
XIII	M 00 - M 99	3	0,14	1,88	132	0,26	3,41
XIV	N 00 - N 99	74	3,50	46,40	1665	3,25	43,00
XV	O 00 - O 99		0,00	0,00	2	0,00	0,05
XVI	P 00 - P 96		0,00	0,00	75	0,15	1,94
XVII	Q 00 - Q 99	1	0,05	0,63	78	0,15	2,01
XVIII	R 00 - R 99	5	0,24	3,14	203	0,40	5,24
XIX	S 00 - T 99	103	4,88	64,58	2551	4,98	65,89
COVID-19	U 00 - U 99	24	1,14	15,05	774	1,51	19,99
UKUPNO:		2.112	100,00	1.324,25	51.275	100,00	1.324,31

Vodeći uzroci smrti 2023. godine te stope smrtnosti za Varaždinsku županiju po skupinama bolesti-stanja (prema MKB-X) za oba spola su:

1. Bolesti cirkulacijskog sustava 569,95/100.000
2. Novotvorine 338,59/100.000
3. Bolesti probavnog sustava 83,39 /100.000
4. Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma 66,46/100.00
5. Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka 64,58/100.000
6. Bolesti dišnog sustava 54,55/100.000

Broj stanovnika Varaždinske županije prema popisu stanovništva 2021. je 159.487.

Broj stanovnika Republike Hrvatske prema popisu stanovništva 2021. je 3.871.833

2.16. UMRILI PREMA SKUPINAMA BOLESTI, SPOLU I STAROSTI U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2023. GODINE

MKB skup.	Spol	Ukupno	Godine starosti																80-84	85 i više	Nepoznato			
			0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74				75-79		
UKUPNO	S	2.112	1	1	3	1	1	5	3	8	3	8	3	24	34	52	116	135	208	282	279	347	609	
	M	1.069	1	1	3	1	3	3	7	2	15	25	35	83	98	150	178	143	172	147	143	143	172	
	Ž	1.043	-	-	-	-	2	-	1	1	1	9	9	16	33	37	58	104	132	204	132	204	437	
I	S	7	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	2	-	-	2	-	-	2	
	M	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	
	Ž	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	2	
	S	540	-	-	1	-	-	-	-	-	1	5	9	13	38	67	69	102	79	82	79	82	74	
II	M	297	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	4	6	24	46	43	58	44	37	44	37	33	
	Ž	243	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4	5	7	14	21	26	44	35	45	35	45	41	
	S	3	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	
III	M	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Ž	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	S	106	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	3	4	2	7	17	23	22	23	22	26	
IV	M	52	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	3	1	7	7	10	13	6	9	
	Ž	54	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1	1	1	1	7	7	10	16	17	
	S	65	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1	6	4	7	11	11	2	11	2	21	
V	M	39	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1	5	4	7	9	7	9	1	5	5	
	Ž	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	2	1	6	16	
	S	50	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	3	3	3	11	3	11	6	12	8	
VI	M	26	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	2	3	1	4	4	4	5	4	4	4	
	Ž	24	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	7	1	7	1	8	4	
	S	909	-	-	-	-	-	-	-	1	9	8	15	33	33	69	90	127	155	155	127	155	367	
IX	M	394	-	-	-	-	-	-	-	1	6	7	13	26	27	52	64	55	60	64	55	60	83	
	Ž	515	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	3	7	6	17	26	26	26	72	96	284	
	S	87	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	3	1	6	3	3	20	10	17	10	17	26	
X	M	49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	3	3	3	14	7	14	7	9	11	
	Ž	38	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1	3	-	6	6	3	6	3	8	15	
	S	38	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1	3	-	3	3	6	3	3	8	15	

MKB skup.	Spol	Ukupno	Godine starosti																Nepoznato		
			0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74		75-79	80-84
XI	S	133	-	-	-	-	-	-	1	-	4	9	9	9	12	14	30	14	6	14	20
	M	85	-	-	-	-	-	1	-	2	8	8	6	9	9	23	11	5	5	6	5
	Ž	48	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1	3	3	7	3	7	3	1	8	15
XII	S	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-
	M	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
	Ž	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
XIII	S	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	-	-	-
	M	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
	Ž	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
XIV	S	74	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	6	8	6	9	15	34	
	M	36	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	6	3	6	3	6	16	
	Ž	38	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	6	9	18	
XVII	S	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	M	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Ž	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XVIII	S	5	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
	M	2	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Ž	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-
XIX	S	103	-	-	-	1	1	3	2	4	1	3	5	5	13	4	10	6	15	8	22
	M	70	-	-	-	1	1	2	2	4	1	3	4	5	11	4	7	4	12	4	5
	Ž	33	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	2	-	3	2	3	4	17
COVID-19	S	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	2	2	-	1	9	9
	M	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	-	1	6	1
	Ž	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	3	8

3. ZDRAVSTVENE USTANOVE I ZAPOSLENICI U ZDRAVSTVU

U 2023. godini u Varaždinskoj županiji sustav zdravstvene zaštite bio je organiziran kroz slijedeće ustanove:

- a) na primarnoj razini:
1. Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije
 2. Dom zdravlja Varaždinske županije
 3. Nastavni zavod za hitnu medicinu Varaždinske županije
 4. Ljekarne: - Ljekarna Varaždinske županije
- Privatne ljekarne
- b) na sekundarnoj razini:
1. Opća bolnica Varaždin u čijem sastavu su:
 - Služba za produženo liječenje i palijativnu skrb Novi Marof
 - Služba za plućne bolesti i TBC Klenovnik
 2. Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice
- c) Ustanove za zdravstvenu njegu u kući
- d) Zdravstvene ustanove - jedinice privatne prakse

3.1. ZAPOSLENICI PO POJEDINIM ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA I ORDINACIJAMA U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI PREMA STRUČNOJ SPREMI I ZVANJU (stalni radni odnos) - na dan 31. 12. 2023. godine

Tabela 1. Zaposlenici VSS

VSS	ZDRAVSTVENE USTANOVE VARAŽDINSKE ŽUPANIJE						OSTALE	UKUPNO
	ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO	DOM ZDRAVLJA	OB VARAŽDIN	SB ZA MED. REHABILITACIJU VŽ. TOPLICE	NZHM	LJEKARNA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE		
ZVANJE								
DIPL. FIZIOTERAPEUT			1	3			2	6
DIPL. MED. SESTRA/TEHNIČAR-KLINIČKO SESTRINSTVO	1	1	21	3			1	27
DIPL. SOCIJALNI RADNIK			3	1				4
DIPL. ING. BIOTEHNOLOGIJE	1							1
DIPL. ING. PREHRAMBENE TEHNOLOGIJE			1					1
DIPL. SAN. ING.	2							2
DOKTOR DENTALNE MEDICINE		9	2				86	97
DOKTOR MEDICINE	16	29	287	30	24		102	488
EDUKACIJSKI REHABILITATOR				1				1
ING. SIGURNOSTI I ZAŠTITE	1							1
KEMIČAR	1							1
KINEZILOG			2	3			2	7
MAG. FIZIOTERAPIJE				1			1	2
MAG. LOGOPED			5	3				8
MAG. MEDICINSKE BIOKEMIJE		1	10	1			5	17
MAG. MEDICINSKO LABORATORIJSKE DIJAGNOSTIKE	1		1					2
MAG. MOLEKULARNE BIOLOGIJE	1							1
MAG. PRIMALJSTVA			1					1
MAG. SANITARNOG INŽENJERSTVA	7							7
MAG. SESTRINSTVA			24	2	5		1	32
MAGISTAR FARMACIJE			8	1		31	71	111
MAGISTAR KEMIJE	1							1
PSIHOLOG	2		7	3				12
VETERINAR	1							1
UKUPNO	35	40	373	52	29	31	271	831

Tabela 2. Zaposlenici VŠS

VŠS	ZDRAVSTVENE USTANOVE VARAŽDINSKE ŽUPANIJE						OSTALE	UKUPNO
	ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO	DOM ZDRAVLJA	OB VARAŽDIN	SB ZA MED. REHABILITACIJU VŽ. TOPLICE	NZHM	LJEKARNA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE		
BACC. FIZIOTERAPIJE		4	13	43			11	71
BACC. MEDICINSKO LABORATORIJSKE DIJAGNOSTIKE	8		17	1			1	27
BACC. PRIMALJSTVA			9					9
BACC. RADIOLOŠKE TEHNOLOGIJE		6	29	2			2	39
BACC. RADNE TERAPIJE			4	10				14
BACC. SANITARNI INŽENJER	6							6
BACC. SESTRINSTVA	5	35	223	24	19		16	326
DENTALNI TEHNIČAR							1	1
ING. PREHRAMBENE TEHNOLOGIJE	1							1
SOCIJALNI RADNIK			1					1
UKUPNO	20	45	296	80	19		31	495

Tabela 3. Zaposlenici SSS

SSS	ZDRAVSTVENE USTANOVE VARAŽDINSKE ŽUPANIJE						OSTALE	UKUPNO
	ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO	DOM ZDRAVLJA	OB VARAŽDIN	SB ZA MED. REHABILITACIJU VŽ. TOPLICE	NZHM	LJEKARNA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE		
DENTALNI ASISTENT							13	13
DENTALNI TEHNIČAR		2					31	33
FARMACEUTSKI TEHNIČAR			11	2		20	71	104
FIZIOTERAPEUTSKI TEHNIČAR		2	36	83			12	133
KEMIJSKI TEHNIČAR	4		1				2	7
LABORATORIJSKI TEHNIČAR	16	6	47	5			23	97
MASER KUPELJAR			3	1				4
MED. SESTRA/ MED. TEHNIČAR OPĆE NJEGE		1	80	4	9		13	107
MED. SESTRA/ MED. TEHNIČAR OPĆI SMJER	2	35	445	66	33		148	729
MED. SESTRA/ MED. TEHNIČAR PRIMALJSKI SMJER			21	1			4	26
SANITARNI TEHNIČAR	8		1					9
UKUPNO:	30	46	645	162	42	20	317	1262

Tabela 4. Zaposlenici NSS

NSS	ZDRAVSTVENE USTANOVE			UKUPNO	
	ZVANJE	SB VARAŽDINSKE TOPLICE	POL. GALEKOVIĆ D.O.O.		OB VARAŽDIN
BOLNIČAR		4		1	5
NJEGOVATELJICA (TEČAJ)		37			37
ZUBARSKI ASISTENT			1		1
UKUPNO:		41	1	1	43

3.2. ADMINISTRATIVNI I TEHNIČKI DJELATNICI ZAPOSLENI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE- na dan 31. 12. 2022. godine (stalni radni odnos)

Tabela 1.: Administrativni i tehnički zaposlenici

NAZIV USTANOVE	ADMINISTRATIVNI I TEHNIČKI DJELATNICI prema stupnju stručnog obrazovanja										
	SVEGA	Ukupno		Visoki		Viši		Srednji		Niži	
		Administrativni	Tehnički	Administrativni	Tehnički	Administrativni	Tehnički	Administrativni	Tehnički	Administrativni	Tehnički
Varaždinska županija											
Dom zdravlja Varaždinske županije	28	10	18	5		2		3	5		13
Ljekarna Varaždinske županije	9	8	1	4				4	1		
Opća bolnica Varaždin Ukupno (Novi Marof+ Klenovnik)	475	124	351	29		11		84	89		262
Spec.bolnica za kroničke bolesti Novi Marof	304	93	211	29		6		58	47		164
Bolnica za plućne bolesti i tuberkulozu Klenovnik	94	14	80			3		11	24		56
Spec.bolnica za medi.rehabilitaciju Varaždinske toplice	77	17	60			2		15	18		42
Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije	23	13	10	4		2		7			10
Nastavni zavod za hitnu medicinu Varaždinske županije	71	8	63	3		1	1	4	55		6
UKUPNO - VARAŽDINSKA ŽUPANIJA	1081	287	794	74	0	27	1	186	240	0	553

Izvor podataka: Dokumentacija Hrvatskog zavod za javno zdravstvo

4. PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ) u suradnji s **Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje** (HZZO) od 2019. godine redovito analizira i objavljuje podatke iz Centralnog zdravstvenog informacijskog sustava Republike Hrvatske (CEZIH), koji se odnose na zdravstvenu skrb pruženu građanima u ordinacijama na razini primarne zdravstvene zaštite (opća/obiteljska medicina, zdravstvena zaštita predškolske djece, zdravstvena zaštita žena, stomatološka zdravstvena zaštita).

U ovom izvješću analizirani su podaci sadržani u komunikacijskim porukama koje su pristigle u HZZO iz ordinacija opće/obiteljske medicine u Republici Hrvatskoj tijekom 2022. godine, uključujući domove zdravlja, COVID-19-ordinacije, ordinacije posebnog dežurstva, privatne ordinacije (u zakupu doma zdravlja), ustanove za zdravstvenu skrb i vojne ordinacije.

4.1. KORIŠTENJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U DJELATNOSTI OBITELJSKE (OPĆE) MEDICINE

1. KORISNICI I KONTAKTI

Pojam *korisnik* odnosi se na svakog osiguranika koji je koristio zdravstvenu zaštitu u pojedinoj ordinaciji, bez obzira na to je li liječnik u toj ordinaciji izabrani liječnik primarne zdravstvene zaštite za tog osiguranika ili nije. Pojam *kontakt* odnosi se na svaki kontakt sa zdravstvenom zaštitom: posjet, pregled, telefonske konzultacije i ostalo. Kao dob računamo dob osobe prilikom posljednjeg zabilježenog posjeta u primarnoj zdravstvenoj zaštiti u navedenoj godini.

Tablica 1. Broj korisnika zdravstvene zaštite i kontakata u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Varaždinskoj županiji i Republici Hrvatskoj 2023. godine

Dob	Varaždinska županija			Republika Hrvatska		
	Broj korisnika	Broj kontakata	Broj kontakata po korisniku	Broj korisnika	Broj kontakata	Broj kontakata po korisniku
0-6	3.306	24.179	7,31	35.094	231.346	6,59
7-18	14.986	107.184	7,15	328.672	2.279.452	6,94
19-64	83.197	1.048.494	12,60	1.980.752	23.878.041	12,06
65+	34.847	769.992	22,10	909.967	20.615.379	22,66
Ukupno:	136.336	1.949.849	14,30	3.254.485	47.004.218	14,44

Ukupan broj korisnika zdravstvene zaštite izračunat zbrajanjem korisnika po županijama ordinacije veći je od ukupnog broja korisnika na razini Republike Hrvatske jer su pojedine osobe tokom godine zdravstvenu zaštitu koristile u više različitih županija.

Od ukupnog broja osiguranika u Varaždinskoj županiji koji prema podacima HZZO iznosi 148.820, njih 91,61 % je koristilo zdravstvenu zaštitu. Radi usporedbe, 2022. godine od 150.233 osiguranika, njih 93,40 % je koristilo zdravstvenu zaštitu.

** Broj osiguranika je podatak Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje*

2. PREGLEDI I SAVJETOVANJA

Svaki kontakt korisnika sa zdravstvenim djelatnikom je posjeta, bilo u ordinaciji, bilo u kući korisnika, zbog pregleda, pisanja recepata i uputnica, prematanja rana, injekcije ili sl.

Od ukupnog broja kontakata sa zdravstvenom zaštitom, u 22,25 % slučajeva se radilo o pregledima, a u 26,62 % slučajeva bila je riječ o savjetovanjima. (U RH u 23,1 % slučajeva se radilo o pregledima, a u 34,6 % slučajeva bila je riječ o savjetovanjima). Pod pregledom se podrazumijeva kontakt korisnika s doktorom medicine u ordinaciji ili u kući bolesnika (ili na drugom mjestu), pri čemu doktor utvrđuje ili prati zdravstveno stanje korisnika te provodi dijagnostičke i ostale postupke.

Tablica 2. Broj evidentiranih pregleda i savjetovanja u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Varaždinskoj županiji i Republici Hrvatskoj 2023. godine

Dob	Varaždinska županija		Republika Hrvatska	
	Broj pregleda	Broj savjetovanja	Broj pregleda	Broj savjetovanja
0-6	12.412	5.630	128.800	65.820
7-18	39.141	36.322	868.226	911.223
19-64	254.609	29.3217	6.093.732	8.739.327
65+	127.765	183.907	3.762.117	6.541.516
Ukupno:	433.927	519.076	10.852.875	16.257.886

Prema podacima koji su pristigli u HZZO iz ordinacija opće/obiteljske medicine s područja Varaždinske županije, vidljivo je da one u skrbi imaju i 3.306 dojenčadi i djece predškolske dobi.

3. UPUTNICE I RECEPTI

U Republici Hrvatskoj od ukupnog broja izdanih uputnica većina (53,8 %) ih se odnosila na dijagnostičke pretrage (uključujući i kontrolne dijagnostičke pretrage), a njih 2,8 % se odnosilo na uputnice za hitne specijalističke ambulante, što čini 1 upućivanje na 173 kontakta sa zdravstvenom zaštitom. U Varaždinskoj županiji od ukupnog broja izdanih uputnica većina (56,4 %) ih se odnosila na dijagnostičke pretrage (uključujući i kontrolne dijagnostičke pretrage), a njih 5,0 % se odnosilo na uputnice za hitne specijalističke ambulante.

Tablica 3. Broj i vrsta ukupno izdanih uputnica u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Varaždinskoj županiji i Republici Hrvatskoj 2023. godine

Vrsta uputnice		Broj izdanih uputnica	
		Varaždinska županija	Republika Hrvatska
A1	Konzilijarni pregled	70.533	2.191.151
A2	Kontrolni konzilijarni pregled	91.892	2.238.014
A3	Dijagnostička pretraga	223.501	6.262.890
A4	Drugo mišljenje prema indikaciji izabranog liječnika	295	9.682
A5	Konzultacije (uputnica bez osigurane osobe)	3.257	104.439
A6	Kontrolna dijagnostička pretraga*	607	72.356
B1	Bolničko liječenje	10.247	260.595
B2	Ponavljajuće bolničko liječenje	158	8.147
C1	Pregled i cjelovita obrada u specijalističkoj zdravstvenoj zaštiti	1.721	27.564
C2	Pregled i obrada kroz DHBP na koju upućuje izabrani doktor PZZ**	23.632	347.968
C3	Prijeoperativna obrada za nepokretne i/ili teško pokretne pacijente	57	524
D1	Ambulantno liječenje	29.200	1.104.648
D2	Dnevna bolnica	11.602	333.691
K	Posebna forma standardne e-Uputnice koja se propisuje u sklopu NPP	916	22.692
Ukupno		467.618	12.984.361

* Krajem 2019. godine uvedena je nova uputnica A6 za upućivanje osiguranih osoba koja se odnosi na kontrolnu dijagnostičku pretragu, odnosno kontrolna stanja kod ranije utvrđene dijagnoze i praćenje kroničnih bolesnika.

** Pregled i obrada se odvijaju kroz hitne specijalističke ambulante u bolničkim ustanovama bez organiziranog Objedinjenog hitnog bolničkog prijama.

U ordinacijama Varaždinske županije je zabilježeno ukupno 467.618 izdanih uputnica (2022. godine 432.686).

Na konzilijarne preglede (prve i) u Varaždinskoj županiji upućeno je 162.425 korisnika, što je 34,73 % od ukupno izdanih uputnica.

Pacijenti iz djelatnosti obiteljske medicine najčešće se upućuju na dijagnostičke pretrage, kako na nivou Republike Hrvatske tako i u Varaždinskoj županiji. Tablica 4. prikazuje deset najčešćih djelatnosti u koje se upućuju pacijentu djelatnosti obiteljske (opće) medicine.

Tablica 4. Deset najčešćih djelatnosti u koje se upućuju pacijenti u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Varaždinskoj županiji 2023. godine

Djelatnost upućivanja	Broj izdanih uputnica
Medicinska biokemija	59.064
Medicinska mikrobiologija s parazitologijom	31.299
Oftalmologija	26.553
Radiologija (klasične i kontrastne pretrage)	25.710
Ultrazvuk	19.319
Fizikalna medicina i rehabilitacija	15.586
Ortopedija i traumatologija	13.923
Dermatologija i venerologija	12.978
Otorinolaringologija	12.319
Kardiologija	11.794

Tablica 5. Deset najčešće izdanih recepata u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Varaždinskoj županiji u 2023. godini, prikazani po podgrupama

ATK- podgrupe lijekova	Broj izdanih recepata
Anksiolitici	218.199
Antacidi, lijekovi za liječenje ulkusne bolesti, lijekovi s djelovanjem na peristaltiku	171.269
Derivati propionske kiseline	162.665
ACE-inhibitori-kombinacije	163.420
Pripravci koji modificiraju lipide	126.367
Blokatori betaadrenergičkih receptora	122.166
Opijatni analgetici	109.706
Oralni antidijabetici	104.703
Blokatori konvertaze (ACE-inhibitori)	80.245
Diuretici	76.956

4. ZABILJEŽENE DIJAGNOZE

Navedene dijagnoze su evidentirane prilikom kontakta sa zdravstvenom zaštitom, bilo kao glavne, bilo kao dodatne dijagnoze ili na receptima. Nadalje, dijagnoze navedene u tablici nisu nužno potvrđene, stoga navedenom tablicom nije moguće jednoznačno odrediti pojavnost navedenih bolesti i stanja. Za potrebe ovog prikaza, jedna osoba se unutar jedne skupine bolesti i stanja pojavljuje jedanput, ali se može pojaviti u više različitih skupina bolesti i stanja.

Tablica 6. Broj osoba kod kojih je zabilježena barem jedna dijagnoza iz navedenih skupina bolesti i stanja u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Varaždinskoj županiji u 2023. godini po dobnim skupinama

Skupina dijagnoza u MKB-10		0-6	7-19	20-64	65+	Ukupno
A00 - B99	Određene infekcijske i parazitske bolesti	1.035	3.795	12.679	4.031	21.540
C00-D48	Neoplazme	59	844	9.286	6.750	16.939
D50-D89	Bolesti krvi i krvotvornih organa i određeni poremećaji imunološkog sustava	85	497	4.430	3.504	8.516
E00-E90	Endokrine, nutritivne i metaboličke bolesti	117	980	21.662	19.629	42.388
F00-F99	Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	146	1145	17.485	14.797	33.573
G00-G99	Bolesti živčanog sustava	15	536	7.878	4.332	12.761
H00-H59	Bolesti oka i adneksa	701	2.852	11.547	9.019	24.119
H60-H95	Bolesti uha i mastoidnih procesa	658	1.959	7.585	4.268	14.470
I00-I99	Bolesti cirkulacijskog (krvožilnog) sustava	12	294	28.726	29.832	58.864
J00-J99	Bolesti dišnog (respiracijskog) sustava	2.224	11.209	34.708	11.025	59.166
K00-K93	Bolesti probavnog sustava	119	972	18.489	12.185	31.765
L00-L99	Bolesti kože i potkožnog tkiva	772	3.856	17.489	9.817	31.934
M00-M99	Bolesti mišićno-kožanog sustava i vezivnog tkiva	42	1.817	37.222	22.566	61.647
N00-N99	Bolesti genitalno-urinarnog sustava	315	1.290	15.802	12.135	29.542
O00-O99	Trudnoća, porođaj i babinje	1	2	164	2	169
P00-P96	Određena stanja porođajnog perioda	46	24	9	2	81
Q00-Q99	Prirođene malformacije, deformacije i kromosomske abnormalnosti	115	447	399	53	1.014
R00-R99	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi, neklasificirani drugdje	1.476	7.314	25.958	13.168	47.916
S00-T98	Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom	280	2.794	12.410	5.307	20.791
U00-U99	Kodovi za posebne svrhe	260	3.544	14.299	4.518	22.621
V01-Y98	Vanjski uzroci pobola i smrtnosti	232	2.293	11.223	4.950	18.698
Z00-Z99	Čimbenici s utjecajem na zdravstveni status i kontakt sa zdravstvenim ustanovama	1.358	5.506	37.168	21.082	65.114
Sveukupno bolesti i stanja:		10.068	53.970	346.618	212.972	623.628

Tablica 7. Deset najčešćih bolesti i stanja u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Varaždinskoj županiji u 2023. godini

	Skupina bolesti/Dijagnoza MKB 10		Broj
1.	I 10	Esencijalna (primarna) hipertenzija	49.292
2.	M 54	Bol u leđima (dorzalgija)	24.181
3.	J 06	Akutna infekcija gornjeg dišnog sustava multiplih i nespecificiranih lokacija	15.680
4.	U 07.2	COVID-19, virus nije identificiran	14.682
5.	Z 13.8	Specijalni skrining pregled za otkrivanje drugih specificiranih bolesti i stanja	14.652
6.	E 78	Poremećaji metabolizma lipoproteina i ostale lipidemije	14.427
7.	Z 25.1	Potreba za cijepljenjem protiv gripe	14.096
8.	E 78	Poremećaji metabolizma lipoproteina i ostale lipidemije	14.427
9.	Z 25.1	Potreba za cijepljenjem protiv gripe	14.096
10.	E 11	Dijabetes melitus neovisan o inzulinu	12.949

4.2. KORIŠTENJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE DOJENČADI I PREDŠKOLSKE DJECE

Tijekom 2023. godine u Djelatnosti zdravstvene zaštite dojenčadi i predškolske djece na području Varaždinske županije, radilo je 9 ordinacija.

1. KORISNICI I KONTAKTI

Unutar ove djelatnosti, u 2023. godini zdravstvena zaštita se provodila za 11.009 osiguranika od kojih je 11.260 koristilo zdravstvenu zaštitu

Prema broju doktora i osiguranika u djelatnosti, u prosjeku jedan tim skrbi za 1.223 osiguranika.

U djelatnosti je zabilježeno 122.299 kontakata u ordinacijama, prosječno 13.589 po timu. Od ukupnih posjeta u ordinacijama 45,08 % (2022. godine 41,34 %) se odnosi na preglede. U 2023. godini izvršeno je 55.136 pregleda, te je prosječno 6.126 pregleda po doktoru.

Tablica 1. Broj korisnika zdravstvene zaštite i kontakata u djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece u Varaždinskoj županiji i Republici Hrvatskoj 2023. godine

	Varaždinska županija	Republika Hrvatska
Broj osiguranika	11.009	344.255
Broj korisnika	11.260	346.351
Broj kontakata	122.299	3.404.562
Broj kontakata po korisniku	10,86	9,83
Broj pregleda	55.136	1.625.655

2. PREGLEDI I SAVJETOVANJA

Tablica 2. Broj evidentiranih pregleda u djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece u Republici Hrvatskoj i Varaždinskoj županiji u 2023. godini

	Kurativni pregledi	Preventivni pregledi	Ukupan broj pregleda
Republika Hrvatska	1.344.536	281.119	1.625.655
Varaždinska županija	46.200	8.936	55.136

Tablica 3. Broj evidentiranih savjetovanja u djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece u Varaždinskoj županiji i Republici Hrvatskoj u 2023. godini

	Kurativna savjetovanja	Preventivna savjetovanja	Ukupan broj savjetovanja
Republika Hrvatska	1.475.539	170.895	1.646.434
Varaždinska županija	53.259	3.574	56.833

Tablica 4. Dob djece u kojoj je obavljen sistematski pregled (navršeni mjeseci/godine) u djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece u Republici Hrvatskoj i Varaždinskoj županiji u 2023. godini

Republika/Županija	Dob djeteta (navršeni mjeseci/godine)					Ukupno
	0-2 mjeseca	3-5 mjeseci	6-11 mjeseci	1-3 godine	4-6 godina	
Republika Hrvatska	55.644	36.368	52.626	64.494	38.525	247.657
Varaždinska županija	1.545	1.151	1.926	2.286	1.302	8.210

3. UPUTNICE I RECEPTI

Tablica 5. Broj i vrsta ukupno izdanih uputnica u djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece u Varaždinskoj županiji i Republici Hrvatskoj u 2023. godini

Vrsta uputnice		Varaždinska županija	Republika Hrvatska
		Broj izdanih uputnica	Broj izdanih uputnica
A1	Konzilijarni pregled	4.384	170.629
A2	Kontrolni konzilijarni pregled	4.636	144.061
A3	Dijagnostička pretraga	11.980	350.208
A4	Drugo mišljenje prema indikaciji izabranog liječnika	12	418
A5	Konzultacije (uputnica bez osigurane osobe)	121	2.598
A6	Kontrolna dijagnostička pretraga*	22	3.531
B1	Bolničko liječenje	413	15.298
B2	Ponavljajuće bolničko liječenje	7	294
C1	Pregled i cjelovita obrada u specijalističkoj zdravstvenoj zaštiti	340	5.893
C2	Pregled i obrada kroz OHBP na koju upućuje izabrani doktor PZZ**	2.601	35.048
C3	Prijeoperativna obrada za nepokretne i/ili teško pokretne pacijente	1	19
D1	Ambulantno liječenje	1.324	76.950
D2	Dnevna bolnica	365	33.849
Ukupno		26.206	828.795

* Krajem 2019. godine uvedena je nova uputnica A6 za upućivanje osiguranih osoba koja se odnosi na kontrolnu dijagnostičku pretragu, odnosno kontrolna stanja kod ranije utvrđene dijagnoze i praćenje kroničnih bolesnika.

** Pregled i obrada se odvijaju kroz hitne specijalističke ambulante u bolničkim ustanovama bez organiziranog Objedinjenog hitnog bolničkog prijama.

U ordinacijama Varaždinske županije je zabilježeno 26.206 ukupno izdanih uputnica.

Na konzilijarne preglede (prve i kontrolne) u Varaždinskoj županiji upućeno je 9.020 korisnika, što je 34,42 % od ukupno izdanih uputnica.

Pacijenti iz djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece najčešće se upućuju na dijagnostičke pretrage, kako na nivou Republike Hrvatske tako i u Varaždinskoj županiji. Tablica 6. prikazuje deset najčešćih djelatnosti u koje se upućuju pacijentu djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece medicine.

Tablica 6. Deset najčešćih djelatnosti u koje se upućuju pacijenti u djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece u Varaždinskoj županiji 2023. godine

Djelatnost upućivanja	Broj izdanih uputnica
Medicinska mikrobiologija s parazitologijom	5.316
Medicinska biokemija	1.797
Pedijatrija- hitna ambulanta (0-24)	1.455
Otorinolaringologija	1.383
Dječja ortopedija	1.321
Dječja kirurgija	1.252
Oftalmologija	1.196
Pedijatrijska neurologija	1.174
Pedijatrijska kardiologija	848
Pedijatrija	705

Tablica 7. Deset najčešće izdanih recepata u djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece u Varaždinskoj županiji u 2023. godini, prikazani po podgrupama

ATK- podgrupe lijekova	Broj izdanih recepata
Lijekovi za liječenje bolesti nosa	6.453
Beta-laktamski antimikrobici, penicilini	5.832
Makrolidi i linkozamidi i streptogramini	5.446
Ostali beta-laktamski antimikrobici	5.005
Antiinfektivi	4.224
Antihistaminici za sustavnu primjenu	3.743
Vitamini	3.048
Kortikosteroidi za primjenu u liječenju kožnih bolesti	2.482
Antibiotici i kemoterapeutici za primjenu u liječenju kožnih bolesti	1.858
Lijekovi s antimikotskim djelovanjem za primjenu u liječenju kožnih bolesti	1.175

4. ZABILJEŽENE DIJAGNOZE

Tablica 8. Broj osoba kod kojih je zabilježena barem jedna dijagnoza iz navedenih skupina bolesti i stanja u djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece u Varaždinskoj županiji u 2023. godini po dobnim skupinama

	Skupina dijagnoza u MKB-10	0-6	7+	Ukupno
A00 - B99	Određene infekcijske i parazitske bolesti	4.358	868	5.226
C00-D48	Neoplazme	223	91	314
D50-D89	Bolesti krvi i krvotvornih organa i određeni poremećaji imunološkog sustava	666	66	732
E00-E90	Endokrine, nutritivne i metaboličke bolesti	559	149	708
F00-F99	Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	628	224	852
G00-G99	Bolesti živčanog sustava	126	64	190
H00-H59	Bolesti oka i adneksa	2.869	649	3.518
H60-H95	Bolesti uha i mastoidnih procesa	2.107	447	2.554
I00-I99	Bolesti cirkulacijskog (krvožilnog) sustava	42	30	72
J00-J99	Bolesti dišnog (respiracijskog) sustava	6.197	2.124	8.321
K00-K93	Bolesti probavnog sustava	460	117	577
L00-L99	Bolesti kože i potkožnog tkiva	2.314	595	2.909
M00-M99	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	324	174	498
N00-N99	Bolesti genitalno-urinarnog sustava	1.275	198	1.473
O00-O99	Trudnoća, porođaj i babinje			
P00-P96	Određena stanja porođajnog perioda	324	13	337
Q00-Q99	Prirođene malformacije, deformacije i kromosomske abnormalnosti	671	113	784
R00-R99	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi, neklasificirani drugdje	4.771	1417	6.188
S00-T98	Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom	747	362	1.109
U00-U99	Kodovi za posebne svrhe	1.312	480	1.792
V01-Y98	Vanjski uzroci pobola i smrtnosti	701	248	949
Z00-Z99	Čimbenici s utjecajem na zdravstveni status i kontakt sa zdravstvenim ustanovama	5.791	535	6.326
Sveukupno bolesti i stanja:		36.465	8.964	45.429

Tablica 9. Deset najčešćih bolesti i stanja u djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece u Varaždinskoj županiji u 2023. godini

	Skupina bolesti/Dijagnoza MKB 10	Broj
1.	Z 00.1 Sistematski pregled dojenčadi i djece	4.801
2.	J 06.9 Akutna infekcija gornjeg dišnog sustava, nespecificirana	3.603
3.	J 00 Akutni nazofaringitis (obična prehlada)	2.791
4.	R 50 Vrućica nepoznata podrijetla	2.371
5.	H 10 Konjuktivitis	2.198
6.	R 05 Kašalj	1.937
7.	J 03 Akutna upala tonzila (akutni tonzilitis)	1.888
8.	A 09 Dijareja i gastroenteritis za koje se pretpostavlja da su infektivnog podrijetla	1.565
9.	U 07.1 COVID-19, virus nije identificiran	1.529
10.	R 50.8 Vrućica, nespecificirana	1.276

4.3. KORIŠTENJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŠKOLSKE DJECE I MLADEŽI

Djelatnost za preventivnu školsku medicinu provodi specifične i preventivne mjere zdravstvene zaštite za djecu i mladež školske dobi te redovite studente prema Planu i programu mjera zdravstvene zaštite Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Jedan tim školske medicine sastoji se od liječnika specijalista i jedne medicinske sestre više ili visoke stručne spreme. U školskoj godini 2022./2023. ugovoreno je šest timova školske medicine na ukupno tri lokacije u Županiji.

Aktivnosti koje se provode:

- sistematski pregledi djece prije upisa u prvi razred osnovne škole, u V. razredu osnovne škole, u VIII. razredu osnovne škole, u I. razredu srednje škole te na I. godini studija
- namjenski pregledi djece- pregledi prije upisa u srednju školu, na fakultet, prije prijama u đlački ili studentski dom, pregledi prije natjecanja u školskim sportskim klubovima
- probiri u tijeku osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja-poremećaj vida, vida na boje, poremećaj sluha, praćenje rasta i razvoja, tjelesno držanje, spolni razvoj, rizične navike i ponašanje
- pregledi u svrhu utvrđivanja zdravstvenog stanja i sposobnosti za prilagođeni program tjelesne i zdravstvene kulture onih učenika koji iz zdravstvenih razloga ne mogu pratiti redoviti program
- cijepljenje i docjepljivanje prema godišnjem programu cijepljenja
- cijepljenje protiv HPV-a
- pregledi za prilagodbu ispitne tehnologije na ispitima državne mature za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama
- suradnja sa Uredom za studente s invaliditetom te donošenje preporuka za prilagodbu nastavnog procesa i polaganja ispita
- higijenske kontrole škola- kontrola školskih kuhinja i jelovnika u školama, kontrola komunalno-higijenskih uvjeta
- savjetovanišni rad , u za to predviđeno vrijeme, zbog kroničnih poremećaja zdravlja, problema razvoja i sazrijevanja, poteškoća prilagodbe na školu, školskog neuspjeha, poremećaja ponašanja
- zdravstveni odgoj i promicanje zdravlja- zdravstveno odgojne aktivnosti sa učenicima, sa roditeljima, sudjelovanje na roditeljskim sastancima, rad na stručnoj izobrazbi prosvjetnih djelatnika u svrhu unaprjeđivanja rješavanja specifične zdravstvene problematike (učiteljska vijeća, stručni aktivni)
- probir na poremećaje mentalnog zdravlja
- suradnja i koordinacija na razini primarne zdravstvene zaštite i s ostalim sudionicima u zdravstvenoj zaštiti, suradnja sa Centrom za socijalnu skrb
- rad u školskim povjerenstvima, te u povjerenstvima Ureda državne uprave radi utvrđivanja primjerenog oblika školovanja za djecu sa teškoćama
- godišnja izvještavanja i evaluacija rada i aktivnosti te analize zdravstvenog stanja djece u skrbi, prema važećim propisima

Sistematski pregledi školske djece, mladeži i studenata u Varaždinskoj županiji 2023. godine

Br.	Sistematskim pregledom utvrđeno	Osnovne škole			Srednje škole			Fakulteti		
		M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno
1.	Broj pregledanih	2.268	1.962	4.230	427	489	916			
2.	Normalna uhranjenost	1.344	1.168	2.512	275	283				
3.	Povećana tjelesna težina	263	229	492	51	66				
4.	Pretilost	481	424	905	75	108				
5.	Pothranjenost	161	110	271	24	25	49			
6.	Nepravilno držanje	280	231	511	83	94				
7.	Kifoza	16	5	21	3	6				
8.	Skolioza	15	67	82	7	29				
9.	Pedes planovalgi	364	228	592	40	35				
10.	Strabizam, nespecificiran	45	30	75	2	1	3			
11.	Poremećaji refrakcije	486	563	1.049	100	157				
12.	Poremećaji osjeta na boje	85	1	86	17	1	18			
13.	Oštećenje sluha	10	7	17	1	1	0			
14.	Štitnjača 0/I	5	5	10	0	4	4			
15.	Štitnjača I >I	0	2	2	0	0	0			
16.	Zubni karijes, nespecificiran	207	202	409	21	19	40			
17.	Murmor cordis innocens	10	15	25	4	1	5			
18.	Povišena vrijednost krvnog tlaka-bez dijagnoze hipertenzije	15	9	24	4	1	5			
19.	Verificirane srčane mane	13	11	24	2	1	3			
20.	Dislalija	258	124	382	7	1	8			
21.	Ostali por. razvoja govora i jezika	47	25	72	0	0	0			
22.	Grudi po Tanneru II	0	238	238	0	2	2			
23.	Grudi po Tanneru III	1	252	253	0	13	13			
24.	Grudi po Tanneru IV	0	281	281	0	33	33			
25.	Grudi po Tanneru V	6	365	371	0	435	435			
26.	Kriptorhizam	13	0	13	1	0	1			
27.	Ostale anomalije spolovila	8	0	8	0	0	0			
28.	Astma	69	34	103	6	0	6			
29.	EPI	9	7	16	0	2	2			
30.	Dijabetes melitus	7	2	9	1	1	2			
31.	Cerebralna paraliza i ostali paralički sindromi	1	0	1	1	0	1			
32.	Mentalna retardacija	5	5	10	0	0	0			
33.	Izostanak očekivanoga normalnog fiziološkog razvoja	21	16	37	1	0	1			
34.	Poremećaj hranjenja	1	2	3	1	0	0			
35.	Pervazivni razvojni poremećaji	4	1	5	0	0	0			
36.	Poremećaji ponašanja i osjećanja koji se obično javljaju u djetinjstvu i adolescenciji	46	27	73	7	13	20			
37.	Redovni nastavni program uz individualizaciju	94	70	167	3	6	9			
38.	Prilagođeni program	41	20	61						
39.	Posebni program	20	11	31						
40.	Odgode upisa u 1.r	88	41	129						

Napomena: Tijekom 2023.g u manjem obuhvatu provodile su se aktivnosti sa učenicima srednjih škola. Sistematski pregledi studenata nisu se odradili. Razlog je nedostatak liječničkog kadra.

4.4. KORIŠTENJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U EPIDEMIOLOŠKOJ DJELATNOSTI

Epidemiološka djelatnost je jedna od djelatnosti u Zavodu za javno zdravstvo Varaždinske županije. Dio je primarne zdravstvene zaštite, no sa svojim aktivnostima zadire u sekundarnu i tercijarnu zdravstvenu zaštitu.

Epidemiološka zdravstvena zaštita u Hrvatskoj je ugovorena s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje. Ugovorom s HZZO uređena su međusobna prava i obaveze u svezi provođenja primarne zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja određeno Zakonom o obaveznom zdravstvenom osiguranju, Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Zakonom o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, koju provode 3 ugovorena epidemiološka tima za 160 264 stanovnika Varaždinske županije (popis stanovništva 2021.)

Jedan epidemiološki tim sačinjava:

- liječnik specijalist epidemiologije
- sanitarni inženjer ili diplomirani sanitarni inženjer
- sanitarni tehničar

Veliki dio svoje aktivnosti epidemiologija bazira na Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti i na pripadajućim podzakonskim dokumentima (pravilnicima) te odlukama i preporukama HZJZ koji su usklađeni sa zakonima o zaštiti od zaraznih bolesti ujedinjene Europe.

Epidemiološku djelatnost Zavoda za javno zdravstvo Varaždinske županije sačinjavaju:

1. ED Varaždin
2. ED ispostava Ivanec
3. ED ispostava Novi Marof
4. ED ispostava Ludbreg

Epidemiološka djelatnost ostvaruje se u ambulantama:

1. Ambulanta za pregled osoba pod zdravstvenim nadzorom
2. Epidemiološka ambulanta
3. Ambulanta za cijepljenje i distribuciju cjepiva
4. Antirabična ambulanta
5. Ambulanta prijavu zaraznih bolesti i vođenje registra zaraznih bolesti
6. Ambulanta za NPP ranog otkrivanja raka debelog crijeva

Kadrovi u Epidemiološkoj djelatnosti u 2023. godini:

Liječnik spec. epidemiologije	Liječnik specijalizant	Liječnik bez specijalizacije	Diplomirani san. inženjer	Sanitarni inženjer	Prvostupnik sestrinstva	Sanitarni tehničar	Čistač
2	2	0	2	2	1	2	2

Aktivnosti epidemiološke djelatnosti:

- kontinuirano i periodično prijavljivanje zaraznih bolesti s područja županije
- praćenje i analiza kretanja zaraznih bolesti, rano otkrivanje izvora zaraze i putova širenja zaraznih bolesti te provođenje općih i posebnih protuepidemijskih mjera
- nadzor nad kliconošama (crijevne zarazne bolesti, HBV pozitivni, HIV, HCV pozitivni, TBC i dr. zarazne bolesti) u skladu s odredbama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti i Pravilnikom o načinu obavljanja zdravstvenih pregleda osoba koje su kliconoše ili sumnja da su kliconoše određenih bolesti, te nadzor nad njihovim kontaktima

- vođenje registra o HCV, HBV, CZB, HIV, SPB i drugih specifičnih zaraznih bolesti
- cijepljenje protiv COVID-19, hepatitisa B, influence, trbušnog tifusa, pneumokokne, meningokokne bolesti, HPV-bolesti i dr. bolesti
- cijepljenje, kemoprofilaksa, savjetovanje putnika i nadzor nad povratnicima iz zemalja s karantenskim bolestima
- pregledi osoba pod zdravstvenim nadzorom u skladu s odredbama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti i Pravilnika o načinu obavljanja zdravstvenih pregleda osoba pod zdravstvenim nadzorom
- distribucija obveznih cjepiva ugovorenim zdravstvenim ustanovama i ugovornim zdravstvenim radnicima koji provode obvezna cijepljenja
- izrada plana cijepljenja i nadzor nad provođenjem obvezne imunizacije - mjesečna i godišnja izvješća za HZJZ u skladu s odredbama Pravilnika o načinu provođenja imunizacije, seroprofilakse, kemoprofilakse protiv zaraznih bolesti te izrada plana nabave cjepiva za potrebe Varaždinske županije
- antirabična obrada i antirabično cijepljenje pacijenta
- sudjelovanje u provođenju nacionalnog programa ranog otkrivanja karcinoma debelog crijeva
- sudjelovanje u predlaganju i provođenju preventivnih programa za prevenciju kroničnih nezaraznih bolesti
- izrada programa i provođenje programa unapređenja i zaštite zdravlja osoba treće životne dobi te evaluacija istih
- sudjelovanje u radu povjerenstava za hospitalne infekcije bolnica u županiji
- sudjelovanje u raznim projektima za unapređenje zdravlja svih dobnih skupina stanovništva s osobitim naglaskom na prevenciju zaraznih bolesti
- svakodnevna analiza epidemiološkog stanja i predlaganje mjera za očuvanje stabilne epidemiološke situacije
- izrada stručnih mišljenja i izvješća za potrebe JLS, Županiju, HZJZ, Ministarstvo zdravlja
- izvještavanje i informiranje javnosti i drugih nadležnih tijela o epidemiološkoj situaciji naše županije
- kontinuirana edukacija i savjetovanje pučanstva o zaraznim i nezaraznim bolestima, izrada promo materijala i edukativnih sadržaja

RAD EPIDEMIOLOŠKE DJELATNOSTI ZZJZ VARAŽDINSKE ŽUPANIJE - 2023. GODINA

Analiza rada ED-a ukupno 2023.					
SKUPINA USLUGA	Varaždin	N.Marof	Ludbreg	Ivanec	UKUPNO
PRIJAVE ZARAZNIH BOLESTI					
Evidencija i prijava COVID-19	2.489	656	215	673	4.033
Evidencija i prijava ostalih ZB	1.318	433	324	623	2.698
Evidencija i prijava influenze	1.001	293	111	422	1.827
UKUPNO PRIJAVA ZAR. BOLESTI	4.808	1.382	650	1.718	8.558
EPIDEMIOLOŠKE OBRADJE					
Specijalistički pregledi	3.491	305	247	479	4.522
Ciljani spec. pregled	2.290	176	23	102	2.591
Pregledi osoba pod zdravstvenim nadzorom-SI	7.769	1.056	904	1.209	10.938
Epidemiološke ankete	1.529	308	129	386	2.352
Epidemiološki izvidi	509	61	52	128	750
Nadzor nad kliconošama	1.578	309	129	376	2.392
Nadzor nad osobama u kontaktu s bolesnicima	2.042	198	189	349	2.778
Covid-19 testiranje	61	0	0	0	61
Nadzor nad povratnicima	2	0	0	0	2
Izdane crvene uputnice	627	47	32	30	736
Epidemije	12	0	0	3	15
Epidemiološka pripravnost (broj sati u ambulanti)	17	0	0	0	17
Sudjelovanje u prevenciji bolničkih infekcija	60	18	0	18	96
ANTIRABIČNA AMBULANTA					
Broj pregleda i obrada	154	0	0	0	154
Broj antirabične imunizacije (osoba)	57	0	0	0	57
CIJEPLJENJE PROTIV:					
Hepatitisa B	304	24	3	15	346
Hepatitisa A	36	0	0	0	36
Pneumokokne infekcije	328	8	4	43	383
Žute groznice	31	0	0	0	31
Trbušnog tifusa	44	0	0	0	44
HPV infekcije	38	11	0	0	49
KME	275	4	12	31	322
Gripe	675	65	14	116	870
Bjesnoće (doza)	200	0	0	0	200
Meningokokne infekcije (serogrupe ACWY, B)	57	2	1	3	63
Covid-19 cijepljenja	565	42	0	0	607
Ostala cijepljenja	116	16	2	6	140
UKUPNO cijepljenja	2.669	172	36	214	3.091
DISTRIBUCIJA CJEPIVA					
Distribucija cjepiva -ulaz	63.533	0	0	0	63.533
Distribucija cjepiva - izlaz	43.435	0	0	0	43.435
Ukupno	106.968	0	0	0	106.968
PREVENTIVNI PROGRAM RANOG OTKRIVANJA RAKA DEBELOG CRIJEVA					
Broj poslanih poziva	12.767	0	0	0	12.767
Broj poslanih testova	3.083	0	0	0	3.083
Broj testiranih	2.216	0	0	0	2.216

PROCIJEPLJENOST U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2023. GODINE

Cijepljenje	Predviđeno	Cijepljeno	Obuhvat % (cijepljeni/predviđeni x 100)
Difterije, tetanusa i pertusisa (DTP) Potpuno primarno (sve tri doze)*	1.172	1.154	98,46
DTP docjepljivanje (prvo, druga godina života)	1.267	1.242	98,03
DTP druga docjepljivanje (šesta godina)	1.361	1.274	93,61
Difterije i tetanusa (dT) docjepljivanje (8.razred OŠ)	1.744	1.586	90,94
Tetanusa (60 g.) docjepljivanje	1.434	504	35,15
Poliomijelitisa Potpuno primarno (sve tri doze)*	1.172	1.154	98,46
Poliomijelitisa docjepljivanje (prvo, druga godina života)	1.267	1.242	98,03
Poliomijelitisa docjepljivanje (druga 1. razred OŠ)	1.398	1.231	88,05
Poliomijelitisa docjepljivanje (8.razred OŠ)	1.742	1.586	91,04
Haemophilusa influenzae tip b Potpuno primarno (sve tri doze)*	1.172	1.154	98,46
Haemophilusa influenzae tip b (prvo, druga godina života)	1.267	1.242	98,03
Ospica, rubeole i parotitisa primarno	1.293	1.240	95,90
Ospica, rubeole i parotitisa docjepljivanje	1.396	1.241	88,90
Tuberkuloze (primarno)	1.172	1.154	98,46
Hepatitisa B (potpuno, dojenačka dob)*	1.172	1.154	98,46
Pneumokokno konjugirano cjepivo, dojenčad	1.173	1.157	98,64

Cijepljenje u 2023. godini u djece predškolske dobi je u zadovoljavajućem postotku između 95 do 98 posto. Vidljiv je pad procijepljenosti nam u djece školske dobi i uvijek loš postotak procijepljenosti u osoba u dobi od 60 godina protiv tetanusa kojeg provode liječnici obiteljske medicine.

4.5. KORIŠTENJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U DJELATNOSTI ZA PROMICANJE ZDRAVLJA I JAVNOZDRAVSTVENU MEDICINU

Poslovi u **Djelatnosti za promicanje zdravlja i javnozdravstvenu medicinu** u 2023. godini obavljali su se kroz rad slijedećih organizacijskih jedinica:

1. Odjel za promicanje zdravlja, preventivne programe i zdravstvenu statistiku

2. Odjel za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti

Mreža javno zdravstvene djelatnosti Ministarstva zdravstva predviđa za Varaždinsku županiju ugovaranje 1 tima javnog zdravstva/javnozdravstvene medicine 1 SSS/VŠS medicinska sestra/ing. i 2 tima za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti (ugovoreni tim sačinjava 1 VSS liječnik spec. psihijatar/ 1 VSS psiholog / 1 med. sestra)

Djelatnost obuhvaća slijedeće mjere zdravstvene zaštite, poslove i aktivnosti:

- Kontinuirano praćenje, analiza i ocjena zdravstvenog i demografskog stanja stanovništva te kvalitete i organizacije sustava zdravstva Varaždinske županije – zdravstvena statistika (primarna zdravstvena zaštita – PZZ, specijalističko konzilijarna zdravstvena zaštita – SKZZ, stacionarna zdravstvena zaštita)
- Obrada zdravstveno statističkih podataka i publikacija Zdravstveno – statističkog ljetopisa Varaždinske županije za 2023. godinu
- Promicanje zdravlja/ zdravstveno prosvjeđivanje/ mjere prevencije najznačajnijih kroničnih nezaraznih bolesti, uključivo i posredstvom medija te obilježavanjem važnijih datuma od javnozdravstvenog značaja
- Koordinacija, sudjelovanje u organizaciji i provedbi i evaluacija NP ranog otkrivanja raka dojke, NP ranog otkrivanja raka vrata maternice, NP Živjeti zdravo, NP ranog otkrivanja slabovidnosti i NP ranog otkrivanja raka pluća
- Promicanje i zaštita mentalnog zdravlja na području Varaždinske županije
- Prevencija i izvanbolničko liječenje ovisnosti (pušenje, alkohol, ilegalne droge, bihevioralne ovisnosti – o igrama na sreću i novim tehnologijama)
- Vođenje županijskog registra liječenih osoba zbog ovisnosti o psihoaktivnim tvarima za istoimeni registar Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (HZJZ)
- Zdravstveni odgoj specifičnih populacijskih grupa (tečaj higijenskog minimuma, HACCP)

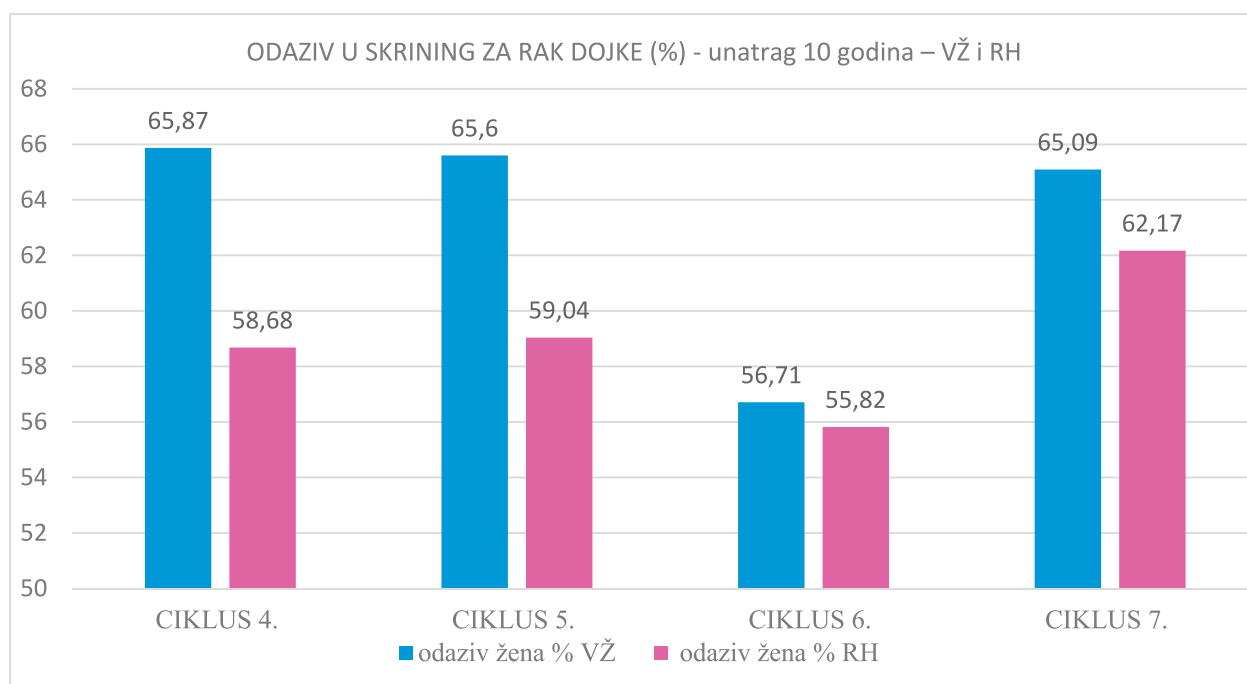
Djelatnost karakterizira, u prvom redu, populacijski pristup i populacijske mjere ZZ, a individualno/grupno savjetovanje te izvanbolničko liječenje i rehabilitacija kao vid tercijarne prevencije, odvija se u sklopu oba odjela, prvenstveno u okviru zaštite mentalnog zdravlja te kroz Savjetovalište za rizike povezane s prehranom.

Promicanje zdravlja, zdravstveno prosvjeđivanje i prevencija kroničnih nezaraznih bolesti u 2023. godini

Ove aktivnosti odvijale su se kroz nacionalne programe (NP Živjeti zdravo - različiti moduli za različite populacijske skupine – u vrtićima, školama, za mlade, za odrasle, kroz NP rano otkrivanje raka dojke, raka vrata maternice i kroz županijski projekt CARDIAB PROTECT – prevencija kroničnih nezaraznih bolesti usvajanjem zdravog životnog stila, sufinanciran od Ministarstva zdravstva i Europske Unije, a koji je započeo u ožujku 2022. u partnerstvu s Varaždinskom županijom i Domom zdravlja Var. Županije i traje do rujna 2023. Aktivnosti su organizirane kao javnozdravstvene akcije uz obilježavanja važnijih datuma, te organizaciju grupnih i individualnih savjetovanja, suradnju s medijima. Također i kroz projekt JAČANJE KAPACITETA ZA PREVENCIJU OVISNOSTI O ALKOHOLU, KOCKANJU I NOVIM TEHNOLOGIJAMA U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI financiranom od strane MZRH.

Koordinacija i provedba NP rano otkrivanja raka dojke u 2023. godini

Od siječnja do 21. ožujka 2023. godine bio je u tijeku 7. ciklus pozivanja u NP rano otkrivanje raka dojke nakon čega je odmah započeo 8. ciklus. Godišta uključena u pozivanje su bila u 7. ciklusu od 1952. godine rođenja do 1971. godine rođenja i u tom periodu pozvano je 2.326 žena, od kojih se odazvalo 2.062 (89,7%). U 8. ciklusu pozivaju se žene godišta od 1954. – 1973. kojih je pozvano do kraja godine 11.344 od kojih se odazvalo 4.470 s odazivom od 41%.

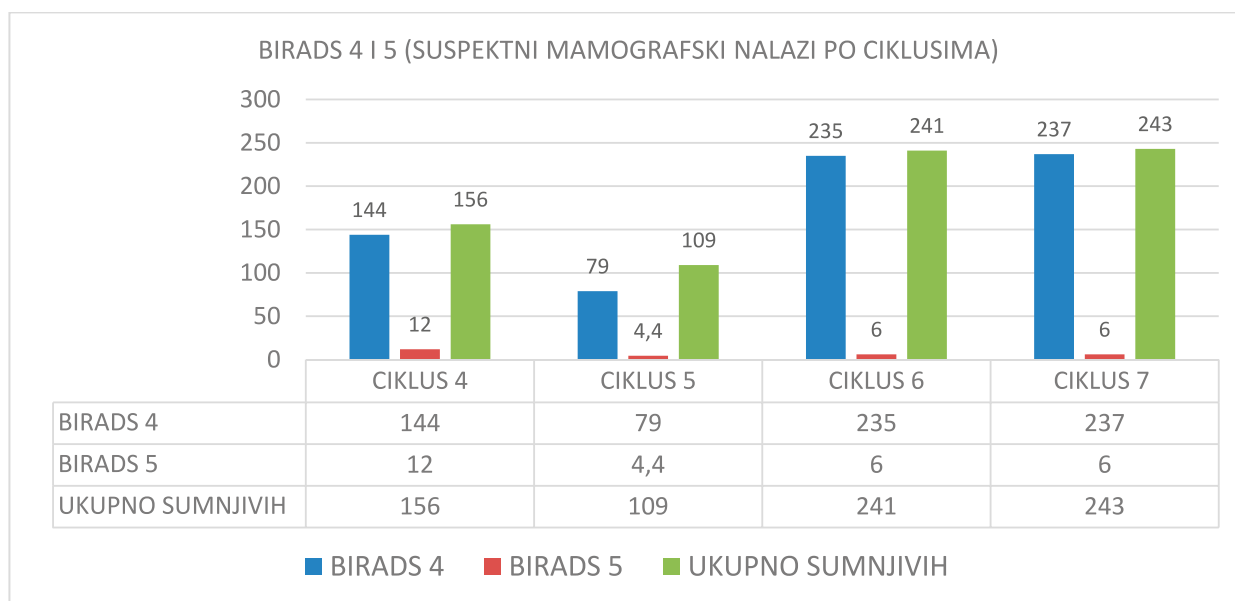

Grafikon1.: Odaziv po završenim ciklusima (4. 5. i 6. i 7. ciklus) - usporedba VŽ i RH

U Djelatnosti je otvoren besplatni telefon za korespondenciju vezano uz ovaj probir, na koji se javljamo kroz od 7-15 sati svakog radnog dana, vezano uz dogovore s mamografskom jedinicom, odgovore na upite žena i promjene termina te odgovaramo na upite žena poslane na nacionalni besplatni telefon.

Od 2016. godine nadalje, u RH i VŽ bilježimo blagi pad stope mortaliteta, što je bilo istaknuto na nedavnom okruglom stolu povodom 16 godina provedbe NP ranog otkrivanja raka dojke u Zagrebu, u prosincu 2022. godine., kao izravni rezultat ovog probira.

U 7. ciklusu do trenutka pisanja izvješća za 2022. godinu, bilo je kroz probir otkriveno ukupno 180 mamografskih nalaza suspektnih na karcinom dojke (BIRADS klasifikacija 4 i 5), odnosno 1,54% mamograma i te su žene upućene na daljnju obradu i liječenje.

Grafikon 2.: Raspodjela mamograma prema BIRADS klasifikaciji 4.-7. ciklusa

Provedba tečaja higijenskog minimuma

U ovoj Djelatnosti se provodi i zdravstveni odgoj posebnih skupina stanovništva tzv. Tečaj higijenskog minimuma koji polaznici zasad još pohađaju dijelom uživo, a dijelom online, sukladno preporukama epidemiologa, a polažu uživo. U 2023. godini bilo je organizirano ukupno 43 grupe te je 1.939 osoba položilo ispit, po osnovnom odnosno proširenom programu., što je povećanje za 50 % u odnosu na 2022. godinu. Također se revidira i implementira HACCP sustav u subjektima u poslovanju s hranom te je tim aktivnostima u 2023. godini obuhvaćeno 26 subjekata.

Zaštita mentalnog zdravlja, prevencija i izvanbolničko liječenje ovisnosti

Tablica 1: Rad odjela za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti u 2023. godini

Vrsta usluge	Broj usluga
Prvi pregled	18
Kontrolni pregled	102
Prva ambulantna psihijatrijska obrada	203
Ponovni psihijatrijski pregled	1.833
Intervju kod prvog dolaska	233
Individualni savjetovanišni tretman	1.303
Rad na modifikaciji ponašanja	1.112
Kraći psihodijagnostički intervju	1.222
Savjet telefonom bolesniku ili članu obitelji stručnog sadržaja	1.303
Pomaganje u rješavanju zdravstvenih potreba	226
Obiteljski savjetovanišni tretman	661
Obiteljska psihoterapija	65
Individualna psihoterapija ponašanja	2.102
Individualna psihoterapija ponašanja površinska	2.016
Toksikološka analiza urina	646
Testiranje kapilarne krvi na HBV, HCV i HIV antitijela	8

Rad u grupama:

Grupa liječenih ovisnika o kockanju: Terapijska grupa daje podršku, djeluje kao čimbenik sigurnosti, pomaže pri uspostavi i održavanju apstinencije te pomaže pojedincu u njegovoj obitelji u psihosocijalnom razvoju.

Tablica 2: Grupni tretmani ovisnika u 2023. godini

Vrsta grupe	Broj seansi
Grupa liječenih ovisnika o kockanju (KLOK)	46
Grupa podrške članovima obitelji u posthospitalnom tretmanu alkoholizma	3
Škola nepušenja - grupni program u trajanju od 5 dana kontinuirano, potom grupe podrške	8
Grupe za prevenciju alkoholne ovisnosti u suradnji s KLA - Udrugom apstinenata Hrabrost	50

U 2023. godini bilo je u izvanbolničkom tretmanu 169 liječenih ovisnika o drogama. (Pompidou upitnik/ Registracija ovisnika.), Novoprijavljenih u tretman je 21 osoba.

Tablica 3.: Ukupan broj liječenih zbog ovisnosti o drogama (opioidi i neopijati) ZZJZ Varaždinske županije u 2023. godini.

Ukupan broj liječenih ovisnika prema glavnom sredstvu konzumacije	Broj osoba
1. heroin	146
2. buprenorfin	15
3. kanabinoidi	14
4. kokain	5
5. metadon	3
6. tramadol	2
7. amfetamini	2
8. ostali opijati	2
9. benzodiazepini	1
Ukupno:	190

Od 21 prvi put liječenih zbog ovisnosti o drogama u 2023. godini, njih 15 se liječilo zbog ovisnosti o opioidima, a 6 zbog uporabe neopijata.

Zaštita mentalnog zdravlja djece i mladih

Pri odjelu djeluje i ambulanta za dječju i adolescentnu psihijatriju kao specijalističko konzilijarna, na primarnoj razini.

Tablica 4: Rad Ambulante za dječju i adolescentnu psihijatriju u 2023. godini

Ukupno liječeni	216
Novoprijavljeni na liječenje	85

Nacionalni program ranog otkrivanja raka debelog crijeva

Nacionalni program ranog otkrivanja raka debelog crijeva (RDC) koji se provodi od prosinca 2007. godine ima za cilj što ranije otkrivanje raka debelog crijeva što bi u petogodišnjem razdoblju rezultiralo smanjenjem smrtnosti od ove bolesti u Republici Hrvatskoj i u Varaždinskoj županiji za 10-15 %. Danas je od svih karcinoma RDC na drugom mjestu po učestalosti, podjednako u oba spola. Smrtnost je visoka, jer se bolest najčešće otkriva prekasno, kada je liječenje otežano i manje uspješno.

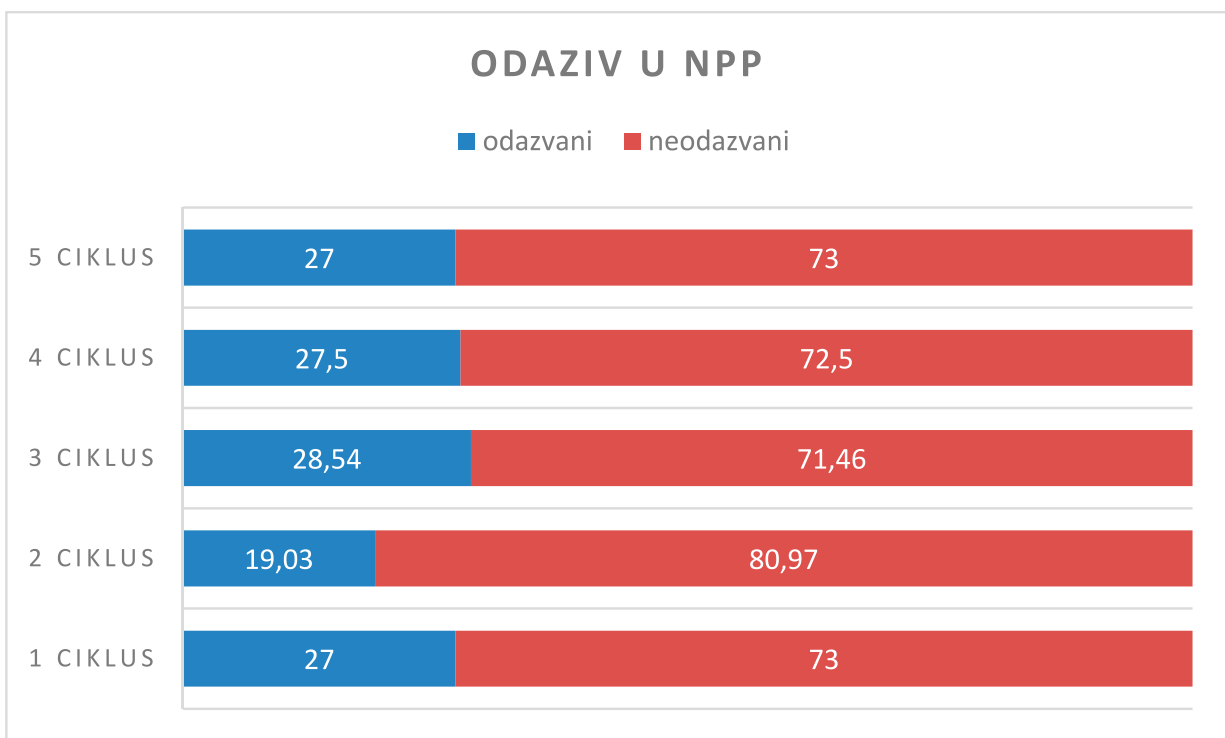
Tim programom se svake druge do treće godine poziva oko 45 000 osiguranika (25 godišta) u dobi od 50-74 godine života. Jedan ciklus pozivanja i obrade osoba na okultno krvarenje iz stolice traje u prosjeku dvije do tri godine. Do sada smo završili s pet ciklusa pozivanja, a u tijeku je šesti ciklus.

Osobe kojima se testom dokaže krvarenje u stolici promptno se dogovara kolonoskopija, a nadalje se postupa po nalazu kolonoskopije. U kolovozu 2023. godine završavali smo sa testiranjima i kolonoskopijama pozvanih iz petog ciklusa.

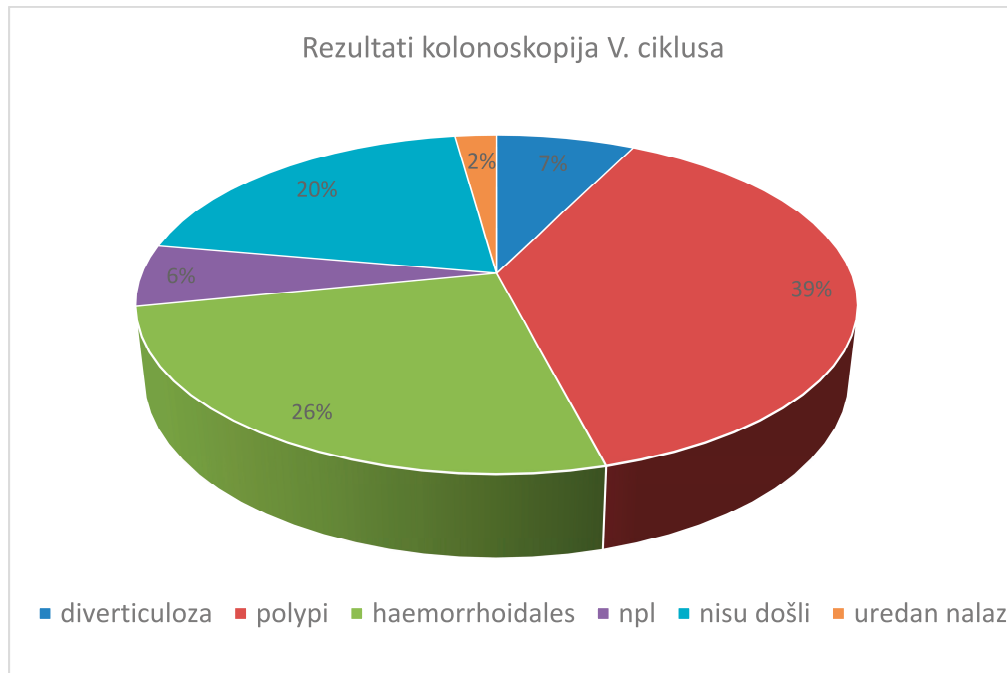
U rujnu započeli smo sa šestim ciklusom pozivanja, a do kraja godine pozvana su četiri najmlađa godišta i to 1970., 1971., 1972. i 1973.

- Od početka provođenja programa 2007. do kraja 2023. godine završeno je pet ciklusa pozivanja i u tijeku je šesti ciklus koji je započeo u rujnu 2023.
- Odazivi na sudjelovanje u preventivnom pregledu u I. ciklusu je 27 %, II. ciklusu 19 %, III. ciklusu 28 %, a u IV. je 27 %, V. ciklus 27 %
- V. ciklus pozivanja se odvijao u vrijeme Covid-19 pandemije što je utjecalo na rezultat odaziva i dužinu trajanja
- U 2023. godini u novom šestom ciklusu pozvano je 8 986 osoba najmlađih godišta, na testiranje do kraja godine odazvalo se i testove je dobilo 2 684 osoba, a testirano je svega 1 254 osoba
- U 2023. godini učinjeno je 80 kolonoskopija pozitivnih osoba iz petog ciklusa i 18 kolonoskopija šestog ciklusa
- Tijekom 2023. godine održano je desetak medijski popraćenih javnozdravstvenih aktivnosti vezanih uz mjesec svjesnosti o raku debelog crijeva i povodom Dana plavog irisa održanih u svim gradovima naše županije

Odaziv u NPP ranog otkrivanja raka debelog crijeva

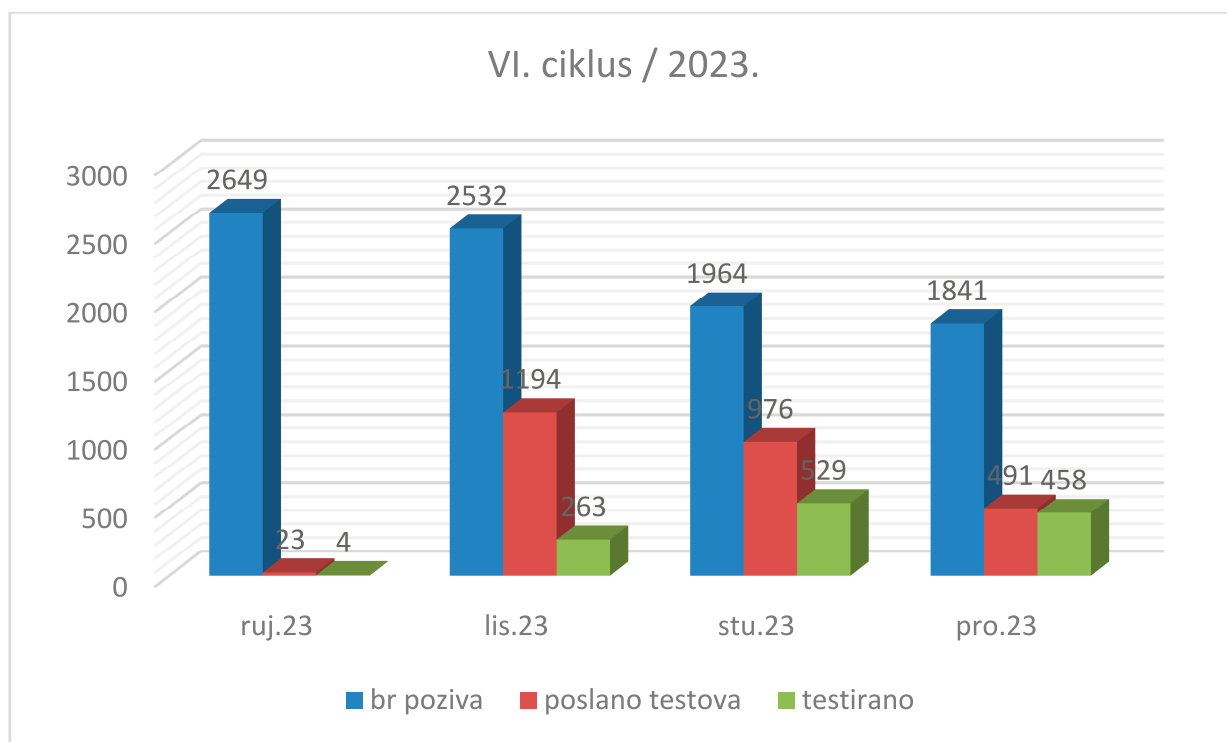
Slika 1. odaziv u preventivnom programu ranog otkrivanja raka debelog crijeva

Slika 2. rezultati kolonoskopije u 5. ciklusu pozivanja

Tablica rezultata kolonoskopija V. ciklusa

Kolonoskopija V. ciklus	broj
Hemoroidi	35
Polipi	52
Divertikuloza	10
Neoplazma	8
Uredan nalaz	3
Nije došlo	27
Ukupno	135

Slika 3. odaziv u šestom ciklusu pozivanja

Nacionalni program ranog otkrivanja raka vrata maternice

Nacionalni program ranog otkrivanja raka vrata maternice u Hrvatskoj usvojen je na sjednici Vlade Republike Hrvatske 15. srpnja 2010., a u skladu je s odrednicama Nacionalne strategije prevencije i ranog otkrivanja raka, koje su sastavni dio cjelokupne strategije razvoja zdravstva. Provedba ovog programa počela je u studenom 2012. godine.

CILJEVI PROGRAMA

1. Obuhvatiti 85 % ciljane populacije programom ranog otkrivanja raka vrata maternice tijekom tri godine od početka programa,
2. Smanjiti incidenciju invazivnog raka vrata maternice za 60 % u dobnoj skupini 25-64 godine 8 godina od početka programa,
3. Smanjiti mortalitet od invazivnog raka vrata maternice za 80 % u dobnoj skupini 25-70 godina 13 godina od početka programa.

Ciljna skupina su žene u dobi 25-64 godine. Program funkcionira tako da županijski ZZJZ šalje pozive ženama ciljane dobne skupine svake 3 godine da se jave svom izabranom ginekologu i obave konvencionalni Papa test. Ginekolog obavještava ženu o rezultatu, sukladno nalazu te je vodi kroz daljnju obradu. Podaci o ženama oboljelim od raka vrata maternice u ovom programu prikupljaju se i obrađuju pri ZZJZ.

Glavni nositelj ovog programa je Ministarstvo zdravlja. Na nacionalnog razini programom koordinira Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ), a na županijskoj Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije.

Nacionalni program je u travnju 2016. godine, zbog reorganizacijskih razloga privremeno obustavljen i županijski ZZJZ su nadalje tijekom 2016. - 2020. godine bili zaduženi za promociju i motiviranje žena na odaziv na oportunističke preglede, korespondenciju na besplatnom telefonu, ali pozivi se nisu slali poštom ženama na kućne adrese, sukladno nacionalnoj koordinaciji.

4.6. KORIŠTENJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U DJELATNOSTI MEDICINE RADA

U djelatnosti medicine rada 2023. godine radila su 4 tima puno radno vrijeme i 1 tim djelomično, te je u njima bilo zaposleno 5 specijalista medicine rada, 1 medicinska sestra VŠS i 8 medicinskih sestara SSS te 1 psiholog VSS.

Ordinacije medicine rada u većini su privatizirane.

Timovi medicine rada skrbbili su za ukupno 58.236 djelatnika

Tabela 1. Zdravstveni djelatnici

Lokacija	Broj timova		Dr.med.			Medic.sestre/tehničari			Ostali nezdravst.djelat.		
	Puno	Djel.	Speci. MR	Ostali specij.	Dr.med.	VŠS	SSS	NSS	Psiholozi	Socijalni radnici	Ostali
Varaždinska županija	4	1	5	0	0	1	8	0	1	0	0
IVANEC	1	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0
VARAŽDIN	3	1	4	0	0	0	7	0	1	0	0

Tabela 2. Broj djelatnika u skrbi

Lokacija	Ukupno	Na mje. s posebnim uvjetima rada	U preventivi	U kurativi
Varaždinska županija	58236	20430	112927	0
IVANEC	7875	3256	7875	0
VARAŽDIN	50361	17174	105052	0

Tabela 3. Preventivni pregledi (prethodni, periodični, sistematski, kontrolni)

Lokacija	Prethodni pregledi							Periodični pregledi							Sistematski pregledi							
	Ukupno	Sposobni	Uz ograničenje	Nesposobni	Trajno nesposobni	S patološkim stanjem	Pr.radnog mjesta	Ukupno	Sposobni	Uz ograničenje	Nesposobni	Trajno nesposobni	S patološkim stanjem	Pr.radnog mjesta	Ukupno	Sposobni	Uz ograničenje	Nesposobni	Trajno nesposobni	S patološkim stanjem	Pr.radnog mjesta	
Varaždinska županija	5801	5751	635	50	7	520	4	8243	8131	1145	112	9	1199	6	8	8	0	0	0	0	0	0
IVANEC	1200	1198	358	2	0	360	0	1620	1616	672	4	0	676	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VARAŽDIN	4601	4553	277	48	7	160	4	6623	6515	473	108	9	523	6	8	8	0	0	0	0	0	0

Lokacija	Ciljani pregledi							Kontrolni pregledi						
	Ukupno	Sposobni	Uz ograničenje	Nesposobni	Trajno nesposobni	S patološkim stanjem	Pr.radnog mjesta	Ukupno	Sposobni	Uz ograničenje	Nesposobni	Trajno nesposobni	S patološkim stanjem	Pr.radnog mjesta
Varaždinska županija	1034	1032	118	2	0	24	0	795	756	126	9	0	82	0
IVANEC	42	40	8	2	0	10	0	124	118	76	6	0	82	0
VARAŽDIN	992	992	110	0	0	14	0	671	638	50	3	0	0	0

Tabela 4. Posebni pregledi (ostali)

Lokacija	Ostali					
	Ukupno	Sposobni	uz ograničenje	Nesposobni	Trajno nesposobni	S pat. stanjem
Varaždinska županija	620	486	6	2	2	14
IVANEC	335	335	6	0	0	6
VARAŽDIN	285	151	0	2	2	8

Tabela 5. Konzilijarni pregledi

Lokacija	Ukupno				Utvrđeno s patološkim stanjem				
	Ocjena radne i zdravstvene sposobnosti na zahtjev	Pregledi radi utvrđivanjaj profesionalne bolesti	Pregledi drugih specijalista	Ocjena za IK-U	Ocjena radne i zdravstvene sposobnosti na zahtjev	Pregledi radi utvrđivanjaj profesionalne bolesti	Pregledi drugih specijalista	Ocjena za IK-U	
Varaždinska županija	36	8	1856	0	36	0	139	0	
IVANEC	3	0	1856	0	3	0	139	0	
VARAŽDIN	33	8	0	0	33	0	0	0	

Tabela 6. Funkcionalna dijagnostika

Lokacija	Ukupno								Ukupno							
	EKG	Audiometrija	Ortoreter	Spirometrija	Ergometrija	Cold-test	Dinamometrija	Ostalo	EKG	Audiometrija	Ortoreter	Spirometrija	Ergometrija	Cold-test	Dinamometrija	Ostalo
Varaždinska županija	16581	13769	18907	10027	0	69	46	0	394	459	806	343	0	38	22	0
IVANEC	3853	1853	3853	1868	0	54	36	0	243	318	614	237	0	36	21	0
VARAŽDIN	12728	11916	15054	8159	0	15	10	0	151	141	192	106	0	2	1	0

Tabela 7. Kurativni posjeti kod liječnika i drugih zdravstvenih djelatnika i ostalo

Lokacija	Broj posjeta			Ostalo			
	Kod liječnika	Kod ost.zdr.djel	Medic.analiza rad.mjesta	Zdravstveni odgoj	Obilazak rad. mjesta	Drugo	
Varaždinska županija	0	0	55	35	56	25	
IVANEC	0	0	38	26	33	25	
VARAŽDIN	0	0	17	9	23	0	

4.7. KORIŠTENJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽENA**1. KORISNICI I KONTAKTI**

Ukupan broj korisnika zdravstvene zaštite koji se dobije zbrajanjem korisnika po županijama ordinacije je veći od ukupnog broja korisnika na razini Republike Hrvatske jer su pojedine osobe tokom godine zdravstvenu zaštitu koristile u više različitih županija.

Tablica 1. Broj korisnika zdravstvene zaštite i kontakata u u djelatnosti zdravstvene zaštite žena u Varaždinskoj županiji i Republici Hrvatskoj u 2023. godini

Dob (godine)	Varaždinska županija		Republika Hrvatska	
	Korisnici	Kontakti	Korisnici	Kontakti
0-6			7	9
7-18	504	1.590	7.328	1.762.899
19-64	19.164	67.516	424.313	1.762.899
65+	2.425	5.737	84.932	234.390
Ukupno	22.093	74.843	516.580	2.020.804

U djelatnosti zdravstvene zaštite žena, u Varaždinskoj županiji 2023. godine bilo je 61.104 osiguranih osoba. Broj osiguranika je podatak HZZO.

1. PREGLEDI I SAVJETOVANJA

U Djelatnosti zdravstvene zaštite žena, od ukupnog broja kontakata sa zdravstvenom zaštitom u našoj županiji, u 44,2 % slučajeva se radilo o pregledima, a u 29,7 % slučajeva bila je riječ o savjetovanjima/konzultacijama.

Tablica 2. Broj evidentiranih pregleda i savjetovanja u djelatnosti zdravstvene zaštite žena u Varaždinskoj županiji i Republici Hrvatskoj u 2023. godini

Dob (godine)	Broj pregleda		Broj savjetovanja	
	Varaždinska županija	Republika Hrvatska	Varaždinska županija	Republika Hrvatska
0-6		2		5
7-18	680	7.774	531	13.048
19-64	30.372	675.128	18.724	869.787
65+	2.018	90.801	1.937	122.964
Ukupno	33.070	773.705	21.192	1.005.804

Uspoređujući ukupan broj pregleda trudnica i broj prvih pregleda dolazimo do podatka da je svaka trudnica bila pregledana u prosjeku 7 puta pri čemu treba uzeti u obzir činjenicu da određen broj trudnica zdravstvenu zaštitu ostvaruje u specijalističko-konzilijarnoj zdravstvenoj zaštiti ili u privatnim ordinacijama koje podatke još ne razmjenjuju putem CEZIH-a.

Tablica 3. Broj evidentiranih pregleda trudnica u djelatnosti zdravstvene zaštite žena u Varaždinskoj županiji i Republici Hrvatskoj u 2023. godini

Dob (godine)	Varaždinska županija				Republika Hrvatska			
	Broj pregleda	Od toga			Broj pregleda	Od toga		
		Prvi sistematski pregled	Ponovni sistematski pregled	Ponovni sistematski trudni-matski trudni- ce s rizičnom trudnoćom		Prvi sistematski pregled	Ponovni sistematski pregled	Ponovni siste- matski trudni- ce s rizičnom trudnoćom
≤ 18	266	50	132	84	1.811	323	1.166	322
≥ 19	10.118	1.334	5.609	3.175	211.840	30.889	138.371	42.580
Ukupno:	10.384	1.384	5.741	3.259	213.651	31.212	139.537	42.902

Tablica 4. broj evidentiranih PAPA- testova, ultrazvuka dojki i savjetovanja u vezi s kontracepcijom, sterilitetom i /ili začecem u djelatnosti zdravstvene zaštite žena u Varaždinskoj županiji i Republici Hrvatskoj u 2023. godini

Dob (godine)	Varaždinska županija			Republika Hrvatska		
	PAPA-test	Ultrazvuk dojki	Savjetovanja u vezi s kon- tracepcijom, sterilitetom i /ili začecem	PAPA-test	Ultrazvuk dojki	Savjetovanja u vezi s kon- tracepcijom, sterilitetom i /ili začecem
≤ 18	173		109	2.005	116	2.910
19-64	11.237		1.315	280.637	19.036	77.506
65+	1.269			54.856	4.067	65
Ukupno:	12.679		1.424	337.498	23.219	80.481

2. UPUTNICE I RECEPTI

Tablica 5. Broj i vrsta ukupno izdanih uputnica u djelatnosti zdravstvene zaštite žena u Varaždinskoj u 2023. godini

Vrsta uputnice		Varaždinska županija	Republika Hrvatska
		Broj izdanih uputnica	Broj izdanih uputnica
A1	Konzilijarni pregled	2.317	69.939
A2	Kontrolni konzilijarni pregled	1.484	30.968
A3	Dijagnostička pretraga	30.094	816.022
A4	Drugo mišljenje prema indikaciji izabranog liječnika	3	898
A5	Konzultacije (uputnica bez osigurane osobe)	21	2.662
A6	Kontrolna dijagnostička pretraga*		3.064
B1	Bolničko liječenje	1.928	43.962
B2	Ponavljajuće bolničko liječenje	31	590
C1	Pregled i cjelovita obrada u specijalističkoj zdravstvenoj zaštiti	12	1.655
C2	Pregled i obrada kroz OHBP na koju upućuje izabrani doktor PZZ**	17	1.408
C3	Prijeoperativna obrada za nepokretne i/ili teško pokretne pacijente		19
D1	Ambulantno liječenje	2.285	78.893
D2	Dnevna bolnica	1.628	25.482
K	Posebna forma standardne e-Uputnice koja se propisuje u sklopu NPP		1.688
Ukupno		39.820	1.077.247

* Krajem 2019. godine uvedena je nova uputnica A6 za upućivanje osiguranih osoba koja se odnosi na kontrolnu dijagnostičku pretragu, odnosno kontrolna stanja kod ranije utvrđene dijagnoze i praćenje kroničnih bolesnika.

Tablica 6. Deset najčešćih djelatnosti u koje se upućuju pacijentice u djelatnosti zdravstvene zaštite žena u Varaždinskoj županiji 2023. godine

Djelatnost upućivanja	Broj izdanih uputnica
Klinička citologija	15.009
Medicinska mikrobiologija s parazitologijom	5.459
Medicinska biokemija	4.623
Transfuzijska medicina	2.608
Fetalna medicina i opstetricija	2.131
Ginekologija i opstetricija	2.110
Ginekologija	1.168
Humana reprodukcija	725
Ginekološka onkologija	714
Ginekologija - dnevna bolnica	555

Tablica 7. Deset najčešće izdanih recepata u djelatnosti zdravstvene zaštite žena u Varaždinskoj županiji u 2023. godini, prikazani po podgrupama

ATK- podgrupe lijekova	Broj izdanih recepata
Spolni hormoni i modulatori genitalnog sustava	16 453
Lijekovi s antiinfektivnim i antiseptičkim djelovanjem za ginekološku primjenu	6.668
Lijekovi za liječenje slabokrvnosti, antianemici	2.426
Lijekovi s antimikotskim djelovanjem za primjenu u liječenju kožnih bolesti	1.968
Lijekovi s djelovanjem na mokraćni sustav	1.193
Beta-laktamski penicilini	723
Derivati propionske kiseline	678
Lijekovi za liječenje bolesti štitnjače	583
Antimikotici za sustavnu primjenu	571
Makrolidi i linkozamidi	474

3. ZABILJEŽENE DIJAGNOZE

Tablica 8. Broj osoba kod kojih je zabilježena barem jedna dijagnoza iz navedenih skupina bolesti i stanja u djelatnosti zdravstvene zaštite žena u Varaždinskoj županiji u 2023. godini po spolu

	Skupina dijagnoza u MKB-10	0-6	7-19	20-64	65+	Ukupno
A00 - B99	Određene infekcijske i parazitske bolesti		4	107	3	114
C00-D48	Neoplazme		5	1.387	313	1.705
D50-D89	Bolesti krvi i krvotvornih organa i određeni poremećaji imunološkog sustava		3	101	3	107
E00-E90	Endokrine, nutritivne i metaboličke bolesti		72	579	5	656
F00-F99	Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja			1		1
G00-G99	Bolesti živčanog sustava			3	1	4
H00-H59	Bolesti oka i adneksa			2	1	3
H60-H95	Bolesti uha i mastoidnih procesa			1		1
I00-I99	Bolesti cirkulacijskog (krvožilnog) sustava			8	2	10
J00-J99	Bolesti dišnog (respiracijskog) sustava		2	7	2	11
K00-K93	Bolesti probavnog sustava			10	1	11
L00-L99	Bolesti kože i potkožnog tkiva		20	101	9	130
M00-M99	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva			12		12
N00-N99	Bolesti genitalno-urinarnog sustava		410	9.756	1.537	11.703
O00-O99	Trudnoća, porođaj i babinje		73	2.024		2.097
P00-P96	Određena stanja porođajnog perioda			1		1
Q00-Q99	Prirodne malformacije, deformacije i kromosomske abnormalnosti		4	35	1	40
R00-R99	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi, neklasificirani drugdje		24	305	91	420
S00-T98	Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom			1		1
U00-U99	Kodovi za posebne svrhe			9	1	10
V01-Y98	Vanjski uzroci pobola i smrtnosti					
Z00-Z99	Čimbenici s utjecajem na zdravstveni status i kontakt sa zdravstvenim ustanovama		492	13.619	1.053	15.164
Sveukupno bolesti i stanja:			1.109	28.069	3.023	32.201

Tablica 9. Deset najčešćih bolesti i stanja u djelatnosti zdravstvene zaštite žena u Varaždinskoj županiji u 2023. godini

	Skupina bolesti/Dijagnoza MKB 10		Broj
1.	Z 01.4	Ginekološki pregled (opći, rutinski)	10.863
2.	N 76	Druge upale rodnice i vulve	4.071
3.	Z 30.4	Nadzor nad uporabom kontraceptiva	1.721
4.	N 95.1	Menopauzalna i druga klimakterična stanja	1.286
5.	O 20.0	Prijeteći pobačaj	1.060
6.	Z 30	Postupci u vezi sa sprječavanjem neželjene trudnoće	970
7.	Z34	Nadzor nad normalnom trudnoćom	773
8.	Z30.0	Opći i posebni savjeti o kontracepcij	728
9.	N 92	Prekomjerna učestala i nepravilna menstruacija	696
10.	Z34.0	Nadzor nad normalnom prvom trudnoćom	631

4.8. KORIŠTENJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U DJELATNOST HITNE MEDICINSKE POMOĆI

Hitna medicinska služba u Republici Hrvatskoj organizirana je po modelu suradničkog i jedinstvenog sustava izvanbolničkog i bolničkog HMS-a te Hrvatskog zavoda za hitnu medicinu, a ustrojavanjem takvog sustava hitne medicine osigurano je učinkovito i kvalitetno pružanje hitne medicinske skrbi za sve osobe na području Republike Hrvatske.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za hitnu medicinu, čak 70 posto pacijenata koji traže pomoć, bilo bolničke bilo izvanbolničke hitne medicinske službe (HMS), nisu hitni pacijenti. Budući da sustav hitne medicine nije neograničenih resursa, velik postotak ne hitnih pacijenata usporava brzinu rada HMS-a te dovodi u opasnost živote ljudi koji imaju neko stvarno hitno stanje. Bitan preduvjet rasterećenja HMS-a je informiranje i edukacija građana kojima treba objasniti da su hitna stanja ona stanja koja neposredno ugrožavaju život ili zdravlje. Stoga smo unatrag nekoliko godina pokrenuli kampanju podizanja svijesti građana o djelokrugu rada HMS-a, u sklopu koje smo izradili i edukacijski letak Hitna medicinska služba – sve što trebate znati. Iako su velikim zalaganjem i radom na terenu neki županijski zavodi za hitnu medicinu uspjeli postići određene pozitivne rezultate, problem je još uvijek prisutan te kampanja još uvijek traje.

Svi građani, ako nisu sigurni je li njihovo stanje hitno, uvijek mogu kontaktirati medicinskog dispečera na broj 194 koji će im dati upute za daljnje postupanje. Uz medicinskog dispečera, građani bi trebali kontaktirati i svog obiteljskog liječnika jer im upravo njihov liječnik u slučaju ne hitnih stanja može dati najbolji savjet i pružiti odgovarajuću skrb te ih naučiti kako postupiti ako se njihova bolest pogorša. Razlikovanje hitnih i ne hitnih stanja može znatno smanjiti priljev pacijenata i pritisak na HMS te omogućiti hitnu zdravstvenu skrb onima kojima je zaista ugrožen život.

Djelatnost hitne medicinske pomoći organizirana je u Hrvatskoj u sklopu primarne zdravstvene zaštite i to kao samostalne zdravstvene jedinice (Zavodi za hitnu medicinsku pomoć).

Tu su stručne jedinice za HMS koje stalno djeluju na terenu kroz 24 sata, te ekipe za sanitetski transport.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za hitnu medicinu u 2023. godini za Djelatnost hitne medicinske pomoći, u stalnom radnom odnosu bilo je 25 liječnika u timu T1 hitne medicine i 25 medicinskih sestara/tehničara u timu T! hitne medicine. U sanitetu je radilo 30 medicinskih sestara/tehničara te 10 medicinskih sestara/tehničara na MPDJ (medicinska prijavno-dojavna jedinica).

U Nastavnom zavodu za hitnu medicinu radilo je i 60 vozača.

2023. godine zabilježeno je 10.625 intervencija.

Sanitetskih prijevoza bilo je 46.025.

Broj nezgoda u prometu koje završavaju ljudskim žrtvama varira kroz godine ali je u 2021. godini zabilježen znatan porast poginulih u prometnim nesrećama.

Pregled poginulih u prometnim nesrećama na cestama Varaždinske županije i Republike Hrvatske od 2008. do 2023. godine

Godina	Varaždinska županija		Republika Hrvatska	
	Broj poginulih	Stopa smrtnosti na 100.000 stan.	Broj poginulih	Stopa smrtnosti na 100.000 stan.
2008.	32	17,7	664	15,0
2009.	15	8,3	548	12,4
2010.	16	8,9	426	9,6
2011.	13	7,4	418	9,7
2012.	10	5,7	393	9,2
2013.	16	9,1	368	8,6
2014.	12	6,9	308	7,2
2015.	10	5,7	348	8,1
2016.	16	9,1	307	7,2
2017.	9	5,1	331	7,7
2018.	8	4,5	317	7,4
2019.	7	4,0	297	6,9
2020.	4	2,3	237	5,5
2021.	11	6,9	292	7,5
2022.	10	6,3	257	6,6
2023.	9	5,6	274	7,1

Izvor podataka: Ministarstvo unutarnjih poslova

4.9. KORIŠTENJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U DJELATNOSTI DENTALNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

U djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u 2023. godini radilo je 106 ordinacija. Od toga 86 ordinacija koje su u ugovornom odnosu sa HZZO-m radi puno radno vrijeme, 19 ordinacija koje su radile puno radno vrijeme i 1 djelomično nema ugovor sa HZZO-m.

1. KORISNICI I KONTAKTI

Tablica 1. Broj osiguranika i korisnika zdravstvene zaštite te broj kontakata u u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Varaždinskoj županiji i Republici Hrvatskoj u 2023. godini

	Varaždinska županija	Republika Hrvatska
Osiguranici	144.454	3.523.818
Korisnici	60.532	1.356.534
Kontakti	183.478	4.182.154
Broj osiguranika , korisnika i kontakata u ordinacijama dentalne zdravstvene zaštite bez ugovora sa HZZO-m u Varaždinskoj županiji		
Osiguranici	Korisnici	Kontakti
21.333	6.356	11.872

2. PREGLEDI I SAVJETOVANJA

Tablica 2. Broj evidentiranih pregleda u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Varaždinskoj županiji i Republici Hrvatskoj u 2023. godini

Dob	Varaždinska županija	Republika Hrvatska		
0-6	4.042	70.812		
7-18	13.681	314.449		
19-64	57.359	1.053.890		
65+	12.197	306.196		
Ukupno	87.279	1.745.347		
Broj posjeta po dobnim skupinama u ordinacijama dentalne zdravstvene zaštite bez ugovora sa HZZO-m u Varaždinskoj županiji				
0-6	7-19	20-64	>=65	Ukupno
111	1.331	8.914	1.516	11.872

Tablica 3. Dob djece u kojoj je obavljen pregled (navršene godine) u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Varaždinskoj županiji i Republici Hrvatskoj u 2023. godini

Dob	Varaždinska županija	Republika Hrvatska
0-3	645	10.618
4-6	3.397	60.194
Ukupno	4.042	70.812

3. UPUTNICE I RECEPTI

Tablica 4. Broj i vrsta ukupno izdanih uputnica u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Varaždinskoj županiji u 2023. godini

Vrsta uputnice		Varaždinska županija
		Broj izdanih uputnica
A1	Konzilijarni pregled	1.988
A2	Kontrolni konzilijarni pregled	571
A3	Dijagnostička pretraga	11.784
A4	Drugo mišljenje prema indikaciji izabranog liječnika	9
A5	Konzultacije (uputnica bez osigurane osobe)	
A6	Kontrolna dijagnostička pretraga*	
B1	Bolničko liječenje	7
B2	Ponavljajuće bolničko liječenje	
C1	Pregled i cjelovita obrada u specijalističkoj zdravstvenoj zaštiti	29
C2	Pregled i obrada kroz OHBP na koju upućuje izabrani doktor PZZ**	29
C3	Prijeoperativna obrada za nepokretne i/ili teško pokretne pacijente	
D1	Ambulantno liječenje	2.998
D2	Dnevna bolnica	67
K	Posebna forma standardne e-Uputnice koja se propisuje u sklopu NPP	
Ukupno		17.482

Tablica 5. Deset najčešćih djelatnosti u koje se upućuju pacijenti u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Varaždinskoj županiji 2023. godine

Djelatnost upućivanja	Broj izdanih uputnica
Radiologija- dentalna radiološka dijagnostika	11.411
Ortodoncija	2.761
Oralna kirurgija	2.048
Radiologija (klasične i kontrastne pretrage)	388
Parodontologija	301
Dentalna patologija i endodontcija	173
Dentalna protetika	116
Oralna patologija	114
Dječja stomatologija	72
Maksilofacijalna kirurgija	29

Tablica 6. Deset najčešće izdanih recepata u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Varaždinskoj županiji u 2023. godini, prikazani po podgrupama

ATK- podgrupe lijekova	Broj izdanih recepata
Beta-laktamski antimikrobici, penicilini	11.672
Makrolidi, linkozamidi i streptogramini	3.837
Derivati propionske kiseline	2.045
Antiprotozoici	1.371
Ostali beta-laktamski antimikrobici	345
Antiseptici i sredstva za dezinfekciju	320
Derivati octene kiseline i srodni spojevi	256
Stomatološki lijekovi, lijekovi za liječenje bolesti usne šupljine	160
Anksiolitici	32
Opijatni analgetici (opioidi)	29

4. ZABILJEŽENE DIJAGNOZE**Tablica 7. Broj osoba kod kojih je zabilježena barem jedna dijagnoza iz navedenih skupina bolesti i stanja u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Hrvatskoj u 2023. godini**

	Skupina dijagnoza u MKB-10	0-6	7-19	20-64	65+	Ukupno
A00 - B99	Određene infekcijske i parazitske bolesti		5	53	27	85
C00-D48	Neoplazme	4	11	36	3	54
D50-D89	Bolesti krvi i krvotvornih organa i određeni poremećaji imunološkog sustava					
E00-E90	Endokrine, nutritivne i metaboličke bolesti					
F00-F99	Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja					
G00-G99	Bolesti živčanog sustava	1		10	5	16
H00-H59	Bolesti oka i adneksa					
H60-H95	Bolesti uha i mastoidnih procesa					
I00-I99	Bolesti cirkulacijskog (krvožilnog) sustava					
J00-J99	Bolesti dišnog (respiracijskog) sustava			1		1
K00-K93	Bolesti probavnog sustava	1.472	9.570	34.118	7.893	53.053
L00-L99	Bolesti kože i potkožnog tkiva		1	6	1	8
M00-M99	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva			3	3	6
N00-N99	Bolesti genitalno-urinarnog sustava					
O00-O99	Trudnoća, porođaj i babinje					
P00-P96	Određena stanja porođajnog perioda					
Q00-Q99	Prirođene malformacije, deformacije i kromosomske abnormalnosti					
R00-R99	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi, neklasificirani drugdje			2	3	5
S00-T98	Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom	18	110	890	240	1258
U00-U99	Kodovi za posebne svrhe					
V01-Y98	Vanjski uzroci pobola i smrtnosti	3	34	267	79	383
Z00-Z99	Čimbenici s utjecajem na zdravstveni status i kontakt sa zdravstvenim ustanovama	2.589	8.024	19.966	4.991	35.570
	Sveukupno bolesti i stanja:	4.087	17.755	55.352	13.245	90.439

Tablica 8. Deset najčešćih bolesti i stanja u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Varaždinskoj županiji u 2023. godini

	Skupina bolesti/Dijagnoza MKB 10		Broj
1.	Z 01.2	Pregled zubala	32.092
2.	K 02.1	Karijes dentina	18.325
3.	K 03.6	Odlaganja/ naslage/ na zubima	16.169
4.	K 02	Zubni karijes	8.917
5.	K 04.0	Upale pulpe (pulpitis)	8.659
6.	Z 29.8	Ostale specifičirane profilaktične mjere	5.360
7.	K 04.1	Nekroza pulpe	4.988
8.	K 04.5	Kronična upala apikalnog periodonta	4.689
9.	K08.3	Zaostali zubni korijen	3.422
10.	K08.1	Gubitak zubi zbog nesretnog slučaja, vađenja ili lokalne periodontalne bolesti	3.371

4.10. PATRONAŽNA DJELATNOST

Patronažnu zaštitu provode prvostupnice sestrinstva/magistre ili diplomirane medicinske sestre koje imaju obavezu sklapanja ugovora s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje (HZZO) i to kao zaposlenici domova zdravlja.

Djelovanje svake sestre teritorijalno je određeno, usmjereno na korisnike, a korisnik može biti pojedinac i/ili obitelj tamo gdje živi, boravi ili radi. Korisnik može biti i zajednica.

Svaka sestra pokriva područje od oko 5.100 osiguranih osoba, a prema Pravilniku o standardima i normativima prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja.

U patronažnoj djelatnosti 2023. godine radilo je 35 timova, 32 puno radno vrijeme i 3 tima s djelomičnim radnim vremenom te je registrirano 35.698 posjeta.

Najveći broj posjeta bio je kroničnim bolesnicima (20.985), što obuhvaća procjenu zdravstvenog, psihičkog, tjelesnog i emocionalnog stanja osobe te procjenu potreba za svladavanje poteškoća vezanih na kroničnu bolest kao i sprečavanju mogućih komplikacija iste. U cilju očuvanja i unapređenja zdravlja, otkrivanju bolesnih i socijalno ugroženih, a temeljem dogovora s izabranim liječnikom korisnika kao i temeljem znanja koje je sestra stekla formalnim stručnim obrazovanjem i konstantnim usavršavanjem, svakodnevni rad obuhvaća i povremeni obilazak starijih od 65 godina kao i obilazak invalidnih osoba.

Provedeno je 3.747 posjeta novorođenčadi prilikom kojih patronažne sestre vrše procjenu osnovnih potreba (prehrana, spavanje, eliminacija urina i stolice, djetetova sigurnost i razvoj emocionalnih veza unutar obitelji) te procjenu specifičnih potreba (prosudba tjelesnog stanja, rasta i razvoja).

Provedeno je 2.614 posjeta dojenčadi u cilju pomoći roditeljima/obitelji da podrže nesmetani razvoj djeteta.

U sklopu smjernica sa ciljem stvaranja optimalnih uvjeta za rast i razvoj djeteta patronažne sestre osim spomenutog vrše procjenu zdravstvenog, psihičkog i emotivnog razvoja predškolskog, školskog djeteta i adolescenta.

Patronažne sestre sudjeluju i u svim područjima zdravstvene zaštite žena (osim partalne) putem zdravstvenog prosvjećivanja u individualnom radu ili putem tečajeva i drugih oblika grupnog rada.

U cilju stvaranja optimalnih uvjeta za trudnicu, babinjaču, ženu u reproduktivnoj dobi i ženu u klimakteriju, a unutar smjernica zdravstvene njege u patronažnoj djelatnosti, patronažne sestre omogućuju pravodobnu pomoć u samozbrinjavanju, samokontroli zdravlja i pravovremenom otkrivanju čimbenika ugroženosti.

Uloga patronažne sestre zapravo je osobito važna u najosjetljivijim razdobljima života kao što su trudnoća, babinje, djetinjstvo, te u posebnim stanjima kao što su postojanje bolesti, starosti ili invaliditeta.

U cilju promicanja i očuvanja zdravlja obitelji i zajednice patronažna djelatnost Doma zdravlja Varaždinske županije osim spomenutog individualnog rada s korisnicima Savjetovalište za odrasle, Grupnu za potporu dojenja, Savjetovalište za mlade, Tečaj za trudnice i njihovu pratnju u svrhu provođenja mjera primarne prevencije surađuje s područnim školama i vrtićima.

Lokacija	Broj timova										Zdrav. djelatnici										Broj patronažnih posjeta po odgovarajućim skupinama									
	Puno	Djel.	VŠS	VSS	SSS	Trud- nici	Rodilji	Žena- ma	Norođ.		Školi.	Malo dj.		Socijal.		Higijena		Kron. Bol.		Ostali		Uku- pno								
									M	Ž		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž		M	Ž	M	Ž				
Varaždinska županija	32	3	27	7	1	123	5405	624	1911	1836	1306	1308	31	128	102	10	30	0	0	14315	751	1148	35698							
Bednja	1		1			7	53	5	76	56	44	67	0	2	0	0	0	0	331	1072	21	12	1746							
Beretinec	1		1			1	39	10	23	17	20	30	0	0	0	0	0	0	81	178	2	0	401							
Breznica	1		1			1	82	3	18	18	4	1	0	0	0	0	0	0	58	258	25	11	479							
Cestica	1		1			2	179	14	63	73	33	20	0	7	17	0	0	0	234	471	24	60	1197							
Donja Voća	1		1			6	77	1	66	38	35	28	0	5	2	0	0	0	119	254	20	25	676							
Gornji Knežinec	1		1			2	135	26	53	34	40	56	0	1	3	0	0	0	280	487	12	35	1164							
Breznički Hum						0	11	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	37	168	2	15	237							
Ivanec	2	1	2	1		10	358	16	230	212	157	140	0	4	7	0	0	0	466	1045	21	27	2693							
Jaižabet	1			1		1	54	2	55	26	9	8	7	0	0	1	0	0	105	234	8	4	514							
Klenovnik						5	39	1	35	27	9	11	0	0	1	0	0	0	46	142	0	1	317							
Lepoglava	1	1	1	1		1	157	30	93	146	54	29	6	0	2	0	0	0	587	1194	39	18	2356							
Ludbreg	1	1	2			7	389	69	98	96	101	137	0	14	13	0	0	0	212	317	19	44	1516							
Ljubešćica	1					0	36	1	13	5	5	3	3	0	2	0	0	0	150	206	11	25	460							
Maruševec	1		1			27	151	33	65	89	87	91	3	11	9	0	0	0	386	607	67	73	1699							
Novi Marof	2		2			7	445	12	72	119	21	18	1	1	0	0	1	0	317	707	48	86	1855							
Petrijanec	1			1		1	173	2	124	72	33	15	0	3	0	0	0	0	114	171	22	10	740							
Sračenec	1		1			2	131	9	11	41	42	35	0	1	0	0	0	0	136	182	9	18	617							
Sveti Ilija						0	62	13	15	42	7	17	0	2	0	0	0	0	271	440	1	3	873							
Trnovec Bartolovečki	1		1			1	149	39	45	38	63	53	2	7	2	0	0	0	414	620	39	49	1521							
Varaždin	10		8	2		17	1981	260	551	507	378	423	9	41	24	0	1	0	1235	3072	182	360	9041							
Varaždinske Toplice	1		1	1		3	140	17	21	24	25	14	0	2	1	9	28	0	353	936	102	120	1795							
Vidovec	1		1			2	104	3	57	27	68	39	0	8	4	0	0	0	261	499	18	69	1159							
Vinica	1				1	9	113	7	26	46	14	18	0	6	5	0	0	0	291	430	8	7	980							
Visoko						2	43	1	3	4	3	0	0	0	0	0	0	0	33	197	16	15	317							
Martijanec						2	83	12	37	15	13	11	0	3	5	0	0	0	40	63	10	13	307							
Sveti Đurđ	1		1			0	84	12	15	23	6	22	0	6	0	0	0	0	59	247	9	32	515							
Veliki Bukovec						1	60	13	20	11	20	2	0	1	4	0	0	0	17	46	5	7	207							
Mali Bukovec						6	77	13	22	30	15	20	0	3	1	0	0	0	37	72	11	9	316							

4.11. DJELATNOST ZA PALIJATIVNU SKRB

Djelatnost za palijativnu skrb pri Domu zdravlja Varaždinske županije pruža palijativnu skrb na primarnoj razini zdravstvene zaštite. Palijativna skrb je pristup koji poboljšava kvalitetu života bolesnika i njihovih obitelji suočenih s problemima uslijed uznapredovale neizlječive bolesti, putem sprečavanja i ublažavanja patnje pomoću rane identifikacije i besprijekorne prosudbe, te liječenja boli i drugih problema - fizičkih, psihosocijalnih i duhovnih.

Palijativna skrb je interdisciplinarna u svom pristupu, te svojim djelokrugom obuhvaća bolesnika, obitelj i zajednicu. Palijativna skrb nudi najosnovniji koncept zaštite –zbrinjavanje bolesnikovih potreba gdje god da se za njega skrbi, bilo kod kuće ili u ustanovi. Nastavno na Nacionalni plan razvoja palijativne skrbi 2017.-2020. Županijska skupština Varaždinske županije 25.11. 2018. godine usvojila je Strategiju razvoja palijativne skrbi u Varaždinskoj županiji za razdoblje 2018.-2021. godine (Službeni vjesnik Varaždinske županije , br.78/18).

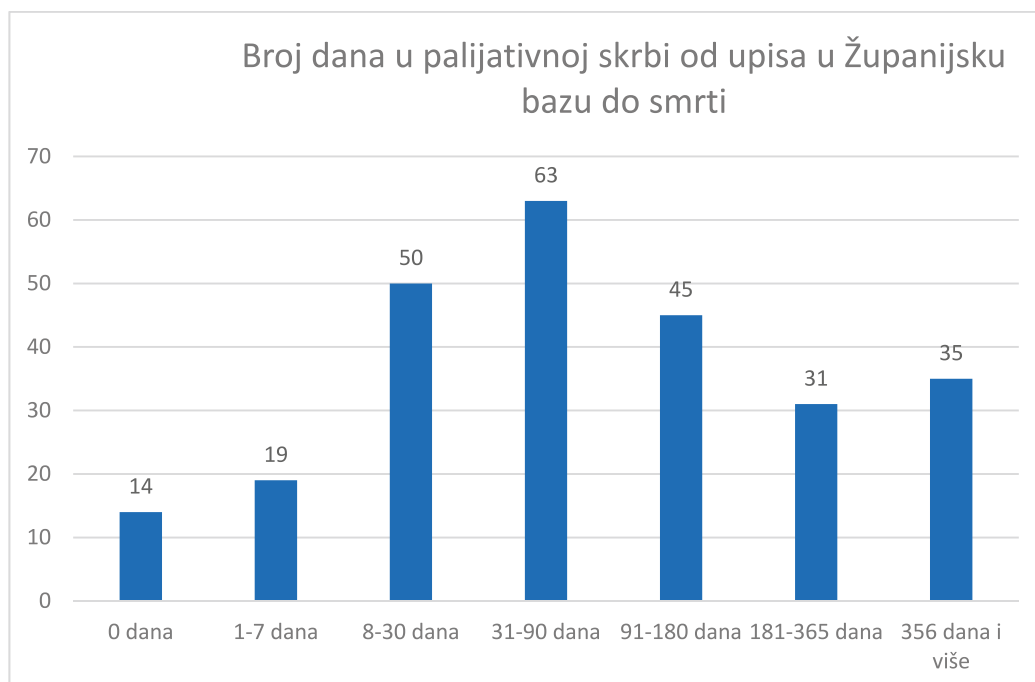
U djelatnosti za palijativnu skrb ugovoreni su jedan koordinator palijativne skrbi i jedan mobilan palijativan tim.

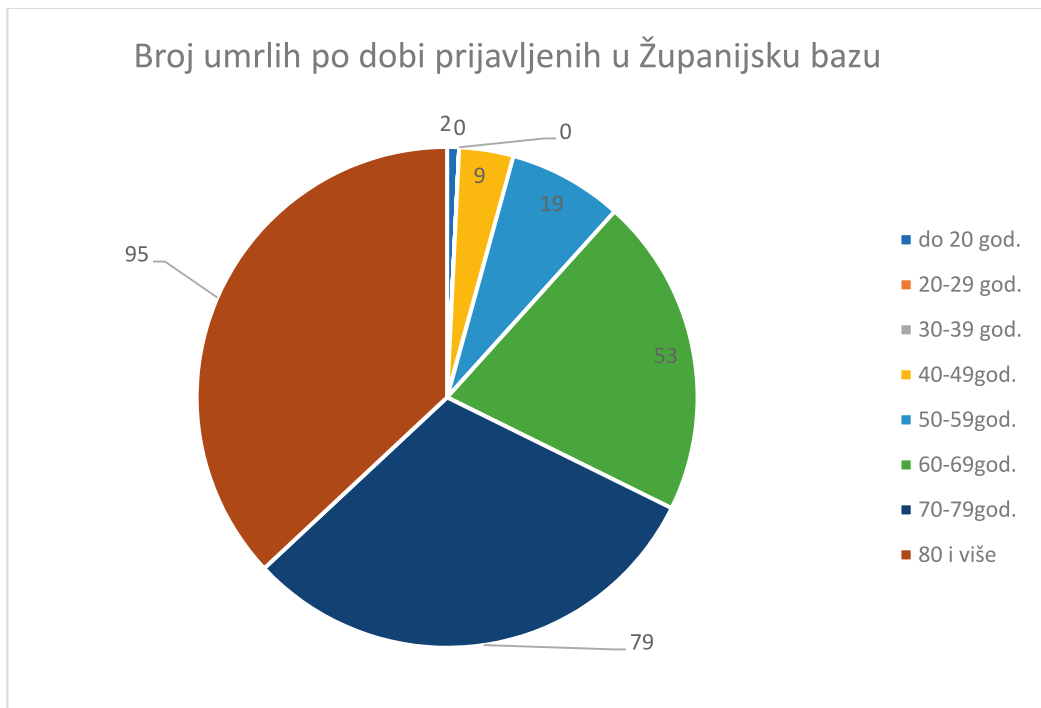
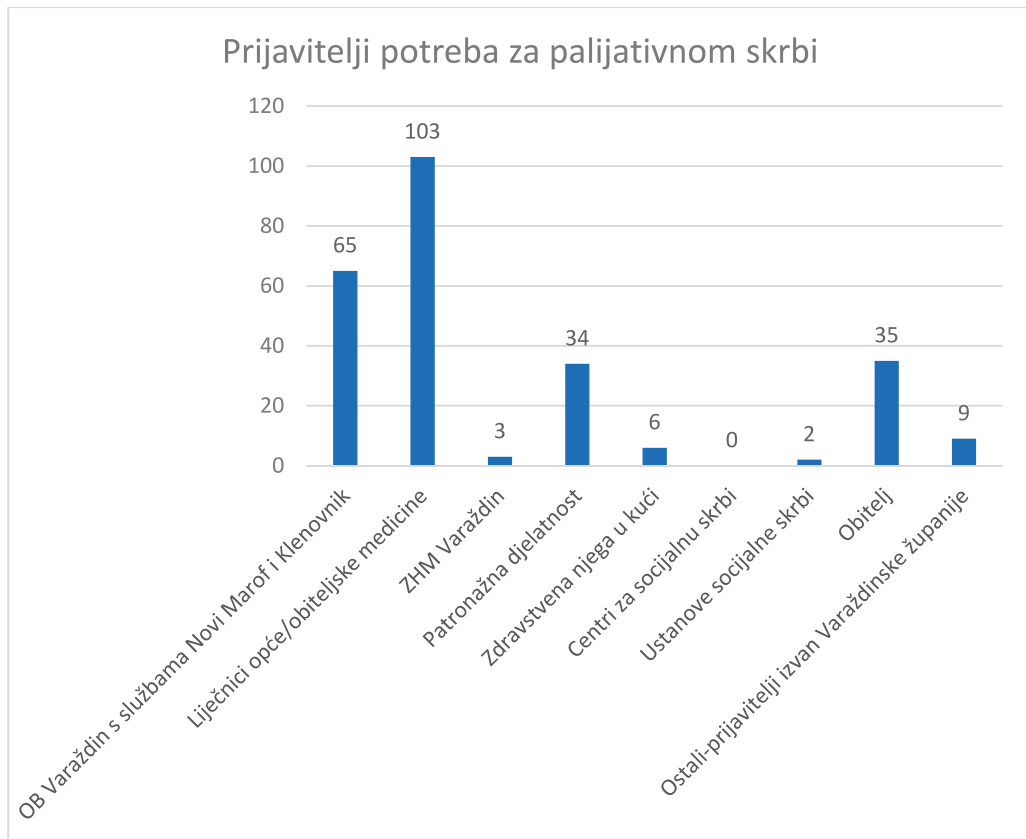
Koordinator palijativne skrbi/Centar za koordinaciju palijativne skrbi povezuje sve dionike važne za razvoj i pružanje palijativne skrbi u županiji. Tako je u 2023. godini nastavljeno povezivanje s liječnicima opće/obiteljske medicine, patronažnom djelatnosti, zdravstvenim njegama u kući, zavodima za socijalnu skrb, zavodima, udrugama i regionalnom samoupravom.

Mobilni palijativni tim pruža specijalističku palijativnu skrb bolesnicima u njihovom domu te podršku članovima obitelji koji skrbe za bolesnika. U 2023. godini mobilan palijativan tim imao je sveukupno 505 posjeta bolesnicima u kući ili ustanovi.

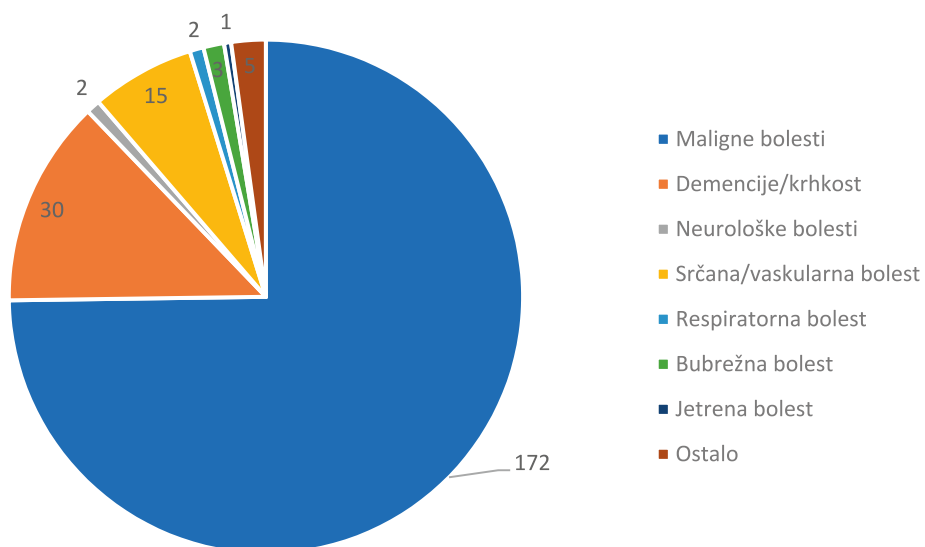
U sklopu djelatnosti za palijativnu skrb osnovana je Posudionica pomagala za palijativne bolesnike koja prikuplja donacije ortopedskih pomagala. Stanje u 2023. godini: 29 Invalidskih kolica, 42 Hodalica na 4.noge, 8 Hodalica na 4. kotača, 2 Hodalica na 2. kotača, 52 Podlaktične štake, 10 Krevet Economic II, 10 Madrac MS Basic, 5 Madrac antidekubitalni s kompresorom, 6 Toaletna kolica, 8 Toaletnih stolaca s posudom, 1 Infuzomat, 4 CPAP-uređaj, 9 Pulsni Oximetar, 1 Prijenosna pumpa za prehranu, 1 Boca kisika 5l, 1 Boca kisika 3l. U 2023. godini je ostvareno 104 posuđivanja pomagala.

Županijska baza podataka o bolesnicima s potrebom za palijativnom skrbi u sklopu je koordinatora za palijativnu skrb /Centra za koordinaciju palijativne skrbi. Baza podataka je temeljena na smjernicama za prepoznavanje palijativnih bolesnika(GSF-PIG, SPICT, CriStal, QUICK GUIDE). Kada je kod bolesnika prepoznata potreba za palijativnom skrbi, korisno je dodijeliti mu MKB-10 šifru koja označava palijativnu skrb: Z51.5. Time bolesnik u kliničkom radu i u informatičkom sustavu postaje prepoznatljiviji te je veća šansa da dobije primjereniju skrb. U 2023. godinu upisano je 291 bolesnika, a umrlo je 257 bolesnika.

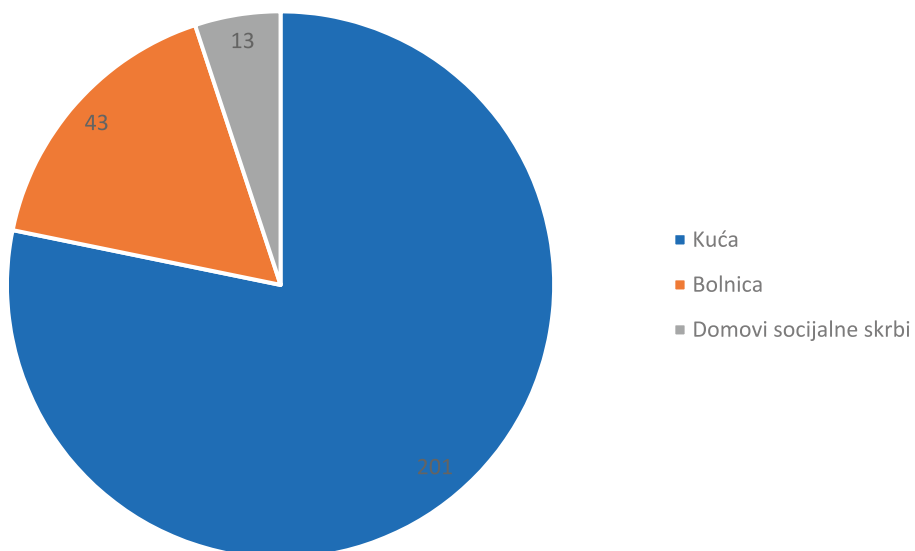

Broj umrlih po skupinama bolesti prijavljenih u
Županijsku bazu

Mjesto smrti prijavljenih u Županijsku bazu

5. SPECIJALISTIČKO-KONZILIJARNE I OSTALE DJELATNOSTI

Dok je djelatnost primarne zdravstvene zaštite usmjerena na zaštitu i unapređenje zdravlja, te ambulatno i kućno liječenje bolesti i stanja, specijalističko-konzilijarna djelatnost organizacijski je u pravilu povezana u cjelinu sa stacionarnom zdravstvenom zaštitom i usmjerena je samo na dijagnostiku i liječenje. U toj djelatnosti rade liječnici raznih specijalnosti i obavljaju poslove više razine zdravstvene zaštite, a na zahtjev liječnika primarne zdravstvene zaštite.

U Varaždinskoj županiji tijekom 2023. godine ukupno je obavljeno 357.244 specijalističko-konzilijarnih pregleda u stalnim (315.973) i povremenim specijalističkim ordinacijama (40.043).

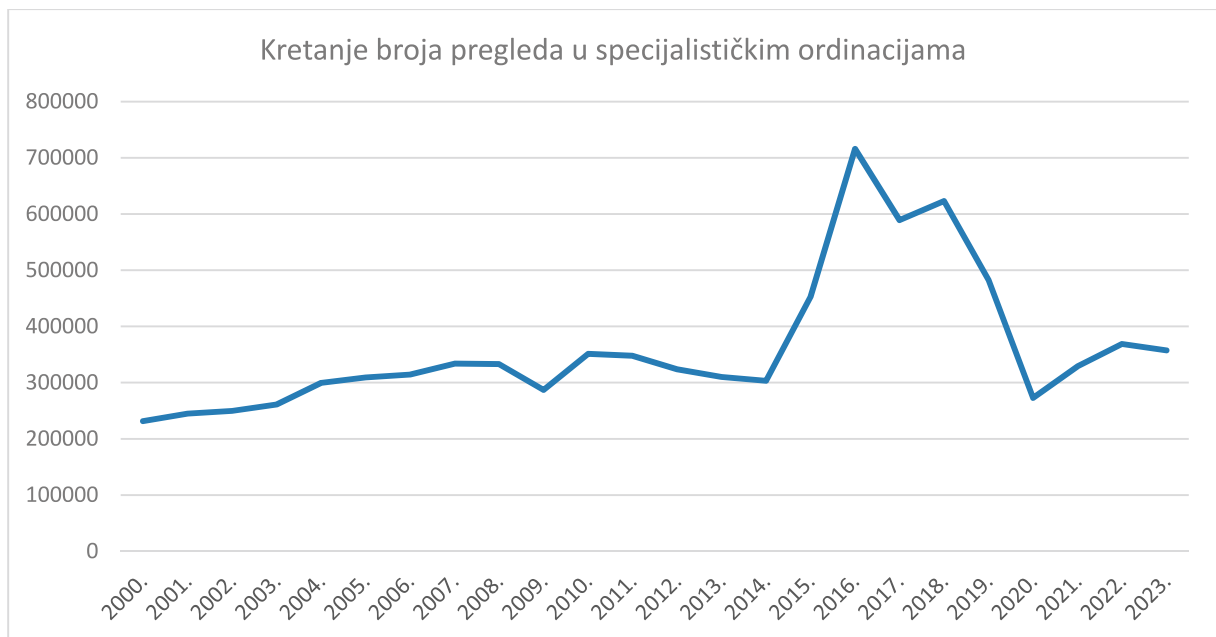
5.1. BROJ PREGLEDA U STALNIM I POVREMENIM SPECIJALISTIČKIM ORDINACIJAMA U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2023. GODINE- PO SPECIJALNOSTIMA

Red. br.	Specijalnost	Ugovor sa HZZO	Bez ugovora sa HZZO	Sveukupno
1.	Anesteziologija	5.569		5.569
2.	Dermatovenerologija	8.937	5.314	14.251
3.	Dijabetologija	4.204		4.204
4.	Dječja kirurgija	4.418		4.418
5.	Fizikalna medicina i rehabilitacija	24.717		24.717
6.	Ginekologija	23.222	5.908	29.130
7.	Infektologija	794	4	798
8.	Interna	35.385	9.331	44.716
9.	Kardiologija	23.465	1.707	25.172
10.	Kirurgija	27.202	631	27.833
11.	Neurokirurgija	4.733		4.733
12.	Neurologija	18.226		18.226
13.	Nuklearna	4.275		4.275
14.	Oftalmologija	35.023	10.018	45.041
15.	ORL	18.959	1.335	20.294
16.	Ortopedija	20.556	2.268	22.824
17.	Pedijatrija	19.374	258	19.632
18.	Psijhijatrija	10.227	3.568	13.795
19.	Pulmologija	12.793		12.793
20.	Urologija	13.894	929	14.823
UKUPNO		315.973	41.271	357.244

Izvor podataka: Hrvatski zdravstveno- statistički ljetopis za 2023. godinu

5.2. KRETANJE BROJA PREGLEDA U STALNIM I POVREMENIM SPECIJALISTIČKIM ORDINACIJAMA U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI OD 2000. DO 2023. GODINE

Trend pada upućivanja na specijalističko- konzilijarne preglede se do određene mjere može smatrati pozitivnim trendom ukoliko se adekvatno zbrine pacijente na primarnoj razini, budući da se time racionalizira zdravstvena potrošnja. No, broj takvih pregleda se prepолоvio u 2020. godini u odnosu na 2019., a gotovo trostruko je bio manji u odnosu na 2018. godinu što nikako ne može biti interpretirano kao pozitivan trend već kao posljedica smanjenja dostupnosti zdravstvene zaštite na sekundarnoj razini, a isto je vidljivo u narednom poglavlju o stacionarnoj zdravstvenoj zaštiti. U naredne tri godine opet bilježimo rast broja pregleda. Navedeni trendovi zahtijevaju dublju analizu o zdravstvenoj potrošnji i zdravstvenim ishodima, a koja premašuje mogućnosti ove publikacije s obzirom na dostupne podatke.

Slika 1. Kretanje broja pregleda u specijalističkim ordinacijama u Varaždinskoj županiji 2000.-2023. godine

6. STACIONARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA 2023. GODINE

U 2010. godini započelo se primjenjivati izmijenjeno i dopunjeno Godišnje izvješće o radu stacionarne zdravstvene ustanove. To je zbirno, godišnje izvješće koje prikazuje stanje na 31. prosinca tekuće godine. Izvješćaji sadrže podatke o spolu, a uvedeno je i praćenje ishoda liječenja pacijenata (izliječen, neizliječen, umro).

Od 2014. godine Specijalna bolnica za kronične bolesti Novi Marof i Specijalna bolnica za plućne bolesti i TBC Klenovnik pripojene su Općoj bolnici Varaždin.

Ukupan broj kreveta u Varaždinskoj županiji 2023. godine iznosi 1.615. Broj kreveta u stacionarnim zdravstvenim ustanovama izražen na 1.000 stanovnika.

U Varaždinskoj županiji na stacionarnim odjelima liječilo se 33.846 osoba (u 2022. godini 29.209) uključujući boravke u bolnici zbog poroda, pobačaja i bolničke rehabilitacije.

U bolnicama Varaždinske županije ostvareno je u 2023. godini 386.610 dana bolničkog liječenja, što znači 11,42 dana prosječnog liječenja po jednom boravku.

Godišnja zauzetost kreveta svih bolnica zajedno iznosi 65,59 %.

6.1. BROJ POSTELJA, BROJ ISPISANIH BOLESNIKA I BROJ BOLNOOPSKRBNIH DANA ZA BOLNIČKO LIJEČENJE 2023. GODINE U OPĆOJ BOLNICI VARAŽDIN I SPECIJALNOJ BOLNICI ZA MEDICINSKU REHABILITACIJU VARAŽDINSKE TOPLICE

Red. broj	Služba/odjel	Broj bolničkih postelja	Broj ispisanih bolesnika	Broj B.O. dana
1.	Služba za interne bolesti	102	4.631	32.419
2.	Odjel za infektologiju	14	1.408	7.139
3.	Odjel za neurologiju	25	1.083	8.004
4.	Odjel za psihijatriju	34	474	5.812
5.	Odjel za pedijatriju	24	1.139	4.662
6.	Odjel za opću, vaskularnu, plastičnu, rekonstrukcijsku i estetsku kirurgiju	49	2.685	12.537
7.	Odjel za dječju kirurgiju	15	577	1.491
8.	Odjel za neurokirurgiju	15	1.062	4.889
9.	Odjel za urologiju	12	586	2.375
10.	Odjel za ortopediju i traumatologiju	30	1.415	7.794
11.	Odjel za otorinolaringologiju	14	473	2.495
12.	Odjel za oftalmologiju i optometriju	10	146	502
13.	Služba za ginekologiju i opsterciju	60	3.315	13.521
14.	Odjel za anesteziologiju, reanimatologiju i intenzivno liječenje	7	675	2.463
15.	Služba za produženo liječenje i palijativnu skrb Novi Marof	291	1.992	54.669
16.	Služba za plućne bolesti i TBC Klenovnik	232	2.444	36.753
Ukupno:		934	23.320	195.939
1.	Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice	681	10.526	190.671
Sveukupno:		1.615	33.846	386.610

Izvor podataka: Godišnje izvješće o radu stacionarne zdravstvene ustanove.

6.2. ISKORIŠTENOST POSTELJA, PROSJEK TRAJANJA LIJEČENJA 2023. GODINE U OPĆOJ BOLNICI VARAŽDIN I SPECIJALNOJ BOLNICI ZA MEDICINSKU REHABILITACIJU VARAŽDINSKE TOPLICE

Red. broj	Služba/odjel	Godišnja iskorišt. postelja	Prosjeak trajanja liječenja	Umrli	Postotak umrlih od broja zaprimlj.
1.	Služba za interne bolesti	86,12	7,26	355	7,63
2.	Odjel za infektologiju	96,65	7,68	34	5,26
3.	Odjel za neurologiju	93,76	7,42	33	2,84
4.	Odjel za psihijatriju	44,67	12,49	0	0,00
5.	Odjel za pedijatriju	54,77	3,62	1	0,08
6.	Odjel za opću, vaskularnu, plastičnu, rekonstrukcijsku i estetsku kirurgiju	72,99	4,71	23	0,83
7.	Odjel za dječju kirurgiju	28,26	2,42	0	0,00
8.	Odjel za neurokirurgiju	91,95	4,89	4	0,39
9.	Odjel za urologiju	62,58	4,17	0	0,00
10.	Odjel za ortopediju i traumatologiju	79,99	5,93	7	0,47
11.	Odjel za otorinolaringologiju	59,26	5,04	0	0,00
12.	Odjel za oftalmologiju i optometriju	15,70	3,27	0	0,00
13.	Služba za ginekologiju i opsterciju	62,01	4,28	0	0,00
14.	Odjel za anesteziologiju, reanimatologiju i intenzivno liječenje	73,66	3,17	75	12,61
15.	Služba za produženo liječenje i palijativnu skrb Novi Marof	49,49	30,19	648	37,57
16.	Služba za plućne bolesti i TBC Klenovnik	44,02	15,04	405	18,52
Ukupno:		57,48	8,40	1.585	6,81
1.	Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice	76,71	18,11	3	0,03
Sveukupno:		65,59	11,42	1.588	4,69

Za pokazatelj: "Broj postelja na 1000 stanovnika" uzet je podatak o broju stanovnika Varaždinske županije (159.487).

7. POBOL I SMRTNOST OD RAKA

Rak je drugi najčešći uzrok smrti – odmah iza srčano-žilnih bolesti. Učestalost i smrtnost od raka prati i proučava Državni registar za rak pri Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo. Registar za rak osnovan je 1959. godine radi prikupljanja, obrade i analize podataka o incidenciji raka. Izvor podataka za Registar su:

- prijava iz bolnice za otpuštene bolesnike
- bolesničko-statistički list – Onko tip (obrazac JZ-ONK)
- preslike histološko-citološkog nalaza, odnosno potvrda o smrti u okviru statističkog listića o smrti vanbolnička prijava maligne neoplazme (obrazac JZ-NEO)

Tabela 1. Stope incidencije raka za sva sjela raka za muškarce u Varaždinskoj županiji i RH 2007-2021. godine

Godina	Varaždinska županija	Republika Hrvatska
2007.	527,6	512,5
2008.	553,2	515,7
2009.	520,9	537,6
2010.	580,2	525,5
2011.	561,6	541,6
2012.	569,8	542,9
2013.	589,6	538,9
2014.	533,6	551,2
2015.	564,6	590,0
2016.	673,7	626,9
2017.	716,9	664,7
2018.	705,8	706,4
2019.	766,6	687,4
2020.	618,8	626,4
2021.	730,0	707,0

**Tabela 2. Stope incidencije raka za sva sijela raka za ŽENE u
Varaždinskoj županiji i RH 2007-2021. godine**

Godina	Varaždinska županija	Republika Hrvatska
2007.	421,4	414,4
2008.	441,4	405,9
2009.	428,7	422,1
2010.	408,3	423,6
2011.	407,5	420,0
2012.	396,4	425,7
2013.	458,4	440,3
2014.	423,0	452,8
2015.	432,7	484,3
2016.	493,2	510,2
2017.	527,2	522,7
2018.	514,0	552,4
2019.	526,4	563,6
2020.	502,4	524,2
2021.	498,3	578,2

Godine 2021. u Varaždinskoj županiji dijagnosticirano je 976 novih bolesnika od raka, 567 muškaraca i 409 žena. Stopa incidencije iznosila je 730,0 za muškarce i 498,3 za žene. Prikazane su grube stope na 100.000 stanovnika.

7.1. BROJ NOVIH SLUČAJEVA RAKA PREMA 15 NAJČEŠĆIH SIJELA PO SPOLU U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI I REPUBLICI HRVATSKOJ 2021. GODINE

SKUPINA DIJAGNOZA	Varaždinska županija		Republika Hrvatska	
	MUŠKARCI	ŽENE	MUŠKARCI	ŽENE
DEBELO I ZAVRŠNO CRIJEVO (C18-C20)	97	56	2.174	1.532
DUŠNIK, BRONHI I PLUĆA (C33-C34)	64	35	2.192	1.170
DOJKA (C50)		95	40	2.928
PROSTATA (C61)	141		2.434	
MOKRAĆNI MJEHUR I DRUGI UROTELNI SUSTAV (C65-C68)	36	5	836	249
MELANOM KOŽE (C43)	23	13	523	409
BUBREG (C64)	31	11	575	332
ŽELUDAC (C16)	18	15	495	340
GUŠTERAČA (C25)	15	15	405	411
TIJELO MATERNICE (C54)		36		755
ŠTITNJAČA (C73)	3	14	181	531
NON-HODGKIN LIMFOM (C82-C86, C96)	12	10	352	314
LEUKEMIJE (C91-C95)	13	8	309	268
JETRA (C22)	15	13	318	176
NEPOZNATO PRIMARNO SIJELO (C80)	6	14	229	226
UKUPNO	567	409	13.207	11.627

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Podaci Registra za rak za 2021. godinu

7.2. UMRILI OD RAKA U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2023. GODINE

U Varaždinskoj županiji 2023. godine zbog raka je umrlo 540 osoba, 297 muškaraca i 243 žene.

Ukupna stopa mortaliteta od raka u Varaždinskoj županiji u 2023. godini bila je 338,59/100.000 stanovnika.

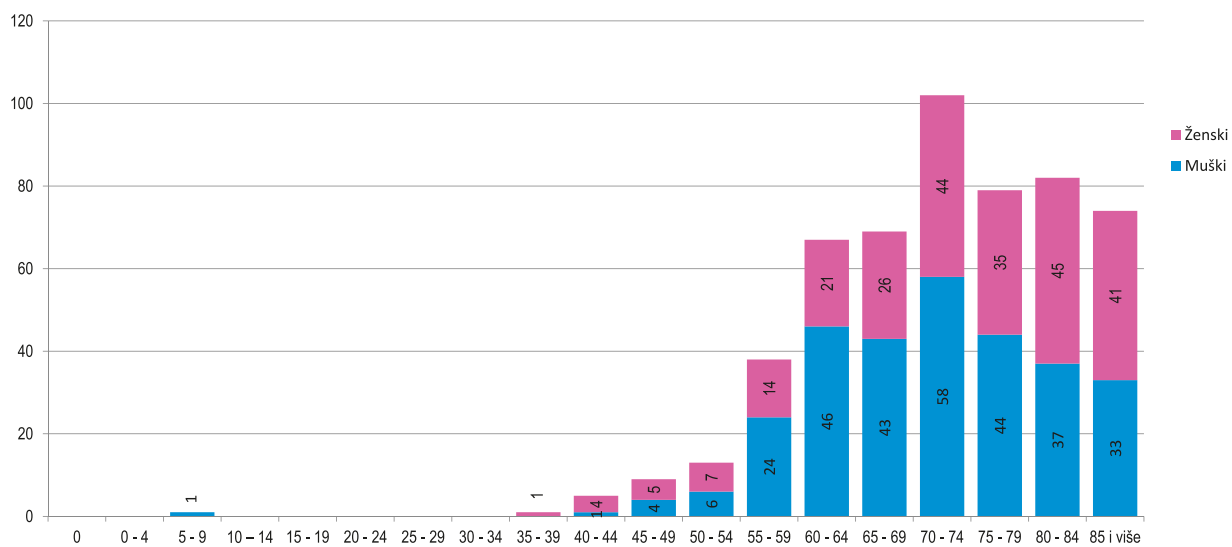
Dijagnoza		Umrli		
		Svega	Muški	Ženski
UKUPNO: C 00- D 48		540	297	243
C 00- C 14 ZLOĆ. NOV. USNE, USNE ŠUPLJINE I ŽDRIJELA		24	18	6
C 00	ZLOĆ. NOV. USNE			
C 01	ZLOĆ. NOV. BAZE JEZIKA	1	1	
C 02	ZLOĆ. NOV. OST. DIJELOVA JEZIKA	6	3	3
C 03	ZLOĆ. NOV. DESNI			
C 04	ZLOĆ. NOV. DNA USTA	2	2	
C 05	ZLOĆ. NOV. NEPCA	1	1	
C 06	ZLOĆ. NOV. OST. NESPEC. DIJELOVA USNE ŠUPLJINE	1	1	
C 07	ZLOĆ. NOV. ZAUŠNE ŽLIJEZDE	1		1
C 08	ZLOĆ. NOV. ŽLIJEZDA SLINOVNICA			
C 09	ZLOĆ. NOV. KRAJNIKA	1	1	
C 10	ZLOĆ. NOV. OROFARINKSA	3	2	1
C 11	ZLOĆ. NOV. NAZOFARINKSA			
C 12	ZLOĆ. NOV. PIRIFORMNOG SINUSA	2	2	
C 13	ZLOĆ. NOV. HIPOFARINKSA	6	5	1
C 14	ZLOĆ. NOV. OSTALIH SIJELA			
C 15- C 26 ZLOĆ. NOV. PROBAVNIH ORGANA		186	107	79
C 15	ZLOĆ. NOV. JEDNJAKA	5	5	
C 16	ZLOĆ. NOV. ŽELUCA	39	22	17
C 17	ZLOĆ. NOV. TANKOGA CRIJEVA	6	2	4
C 18	ZLOĆ. NOV. DEBELOG CRIJEVA	45	24	21
C 19	ZLOĆ. NOV. REKTOSIG. PRIJELAZA	5	1	4
C 20	ZLOĆ. NOV. ZAVRŠ. DEBELOG CRIJEVA (REKTUMA)	23	17	6
C 21	ZLOĆ. NOV. ČMARA I ANALNOG KANALA	1		1
C 22	ZLOĆ. NOV. JETRE	27	23	4
C 23	ZLOĆ. NOV. ŽUČNOG MJEHURA	2		2
C 24	ZLOĆ. NOV. OSTALIH DIJELOVA	8	4	4
C 25	ZLOĆ. NOV. GUŠTERAČE	24	8	16
C 26	ZLOĆ. NOV. OST. DIJEL. PROBAV. ORG.	1	1	
C 30- C 39 ZLOĆ. NOV. DIŠNIH I ORGANA PRSNOG KOŠA		87	62	25
C 30	ZLOĆ. NOV. NOSNE ŠUPLJINE			
C 31	ZLOĆ. NOV. AKCESORNIH SINUSA	1	1	
C 32	ZLOĆ. NOV. GRKLJANA (LARINKSA)	4	4	
C 33	ZLOĆ. NOV. DUŠNIKA (TRAHEJE)			
C 34	ZLOĆ. NOV. DUŠNICA (BRONHA) I PLUĆA	81	57	24
C 38	ZLOĆ. NOV. SRCA, SREDOPRSJA I PLUĆNE OVOJNICE	1		1
C 39	ZLOĆ. NOV. OST. I NEDOVOLJNO DEFINIRANIH SIJELA U DIŠNOM SUSTAVU I INTRATORAKALNIM ORGANIMA			
C 40- C 41 ZLOĆ. NOV. KOSTI I ZGLOBNE HRSKAVICE		1	1	
C 40	ZLOĆ. NOV. KOSTIJU I ZGLOB. HRSKAVICE UDOVA	1	1	
C 41	ZLOĆ. NOV. KOSTIJU I ZGLOB. HRSKAVICE-OSTALO			
C43- C 44 MELANOM		19	13	6

C 43	ZLOĆ. MELANOM KOŽE	11	9	2
C 44	OST. ZLOĆ. NOV. KOŽE	8	4	4
C 45- C 49 ZLOĆ. NOV. MEZOTELIJALNOG I MEKOG TKIVA		2		2
C 45	MEZOTELIOM			
C 47	ZLOĆ. NOV. PERIFERNIH ŽIVACA			
C 48	ZLOĆ. NOV. RETROPER. I PER.			
C 49	ZLOĆ. NOV. OST. VEZIVNOG TKIVA	2		2
C 50 ZLOĆ. NOV. DOJKE		29	29	
C 50	ZLOĆ. NOV. DOJKE	29	29	
C 51- 58 ZLOĆ. NOV. ŽENSKIH SPOLNIH ORGANA		33		33
C 51	ZLOĆ. NOV. STIDNICE (VULVE)	1		1
C 52	ZLOĆ. NOV. RODNICE (VAGINE)			
C 53	ZLOĆ. NOV. VRATA MATERNICE	8		8
C 54	ZLOĆ. NOV. TIJELA MATERNICE	9		9
C 55	ZLOĆ. NOV. MATERNICE	2		2
C 56	ZLOĆ. NOV. JAJNIKA	13		13
C 57	ZLOĆ. NOV. OSTALIH I NESPEC. ŽENSKIK SPOL. ORGA.			
31	31	31	31	
C 60	ZLOĆ. NOV. SPOLNOG UDA			
C 61	ZLOĆ. NOV. KESTENJAČE (PROSTATE)	31	31	
C 62	ZLOĆ. NOV. SJEMENIKA (TESTISA)			
C 63	ZLOĆ. NOV. OST. MUŠKIH SPOLNIH ORGANA			
C 64 -C 68 ZLOĆ. NOV. URINARNOG TRAKTA		41	25	16
C 64	ZLOĆ. NOV. BUBREGA	22	14	8
C 66	ZLOĆ. NOV. URETERA			
C 67	ZLOĆ. NOV. MOKRAĆNOG MJEHURA	18	11	7
C 68	ZLOĆ. NOV. OST. MOKRAĆNIH ORGANA	1		1
C 69- C 72 ZLOĆ. NOV. OKA, MOZGA I SREDIŠNJEG ŽIVČANOG SUSTAVA		18	8	10
C 69	ZLOĆ. NOV. OKA I ADNEKSA			
C 70	ZLOĆ. NOV. MOŽDANIH OVOJNICA (MENINGI)	1		1
C 71	ZLOĆ. NOV. MOZGA	17	8	9
C 73- C 75 ZLOĆ. NOV. ŠTITNJAČE I OST. ŽLIJEZDA S UNUT. IZLUČIVAN.		1		1
C 73	ZLOĆ. NOV. ŠTITNJAČE	1		1
C 74	ZLOĆ. NOV. NADBUBREŽNE ŽLIJEZDE			
C 75	ZLOĆ. NOV. OSTALIH ENDOKRINIH ŽLIJEZDA			
C 76- C80 ZLOĆ. NOV. NEDOVOLJNO DEFINIRANIH SIJELA		17	5	12
C 76	ZLOĆ. NOV. NEDOVOLJNO DEF. SIJELA	3	1	2
C 77	SEKUND. I NESPECIFICIRANE ZLOĆ. NOV. LIMFNIH ČVOROVA			
C 80	ZLOĆ. NOV. BEZ SPECIFIČNIH SIJELA	14	4	10
C 81- C 96 ZLOĆ. NOV. LIMFNOG, HEM. I SRODNOG TKIVA		44	21	23
C 81	HODGKINOVA BOLEST			
C 82	FOLIKULARNI NON- HODGKINOV LIMFOM	1		1
C 83	DIFUZNI NON- HODGKINOV LIMFOM	7	5	2
C 84	PERIFERNI I KOŽNI LIMFOMI T-STANICA			
C 85	OST. VRSTE NON- HODGKIN. LIMFOMA	4	2	2
C 88	ZLOĆ. IMUNOPROL. BOLESTI	2	2	
C 90	MULTIPLI MIJELOM I ZLOĆUDNE PLAZMOCITNE NOVOTVORINE	10	5	5
C 91	LIMFATIČNA LEUKEMIJA	8	3	5
C 92	MIJELOIČNA LEUKEMIJA	9	4	5
C 93	MONOCITNA LEUKEMIJA	1		1
C 94	OSTALE LEUKEMIJE SPECIFICIRANE VRSTE STANICA	1		1

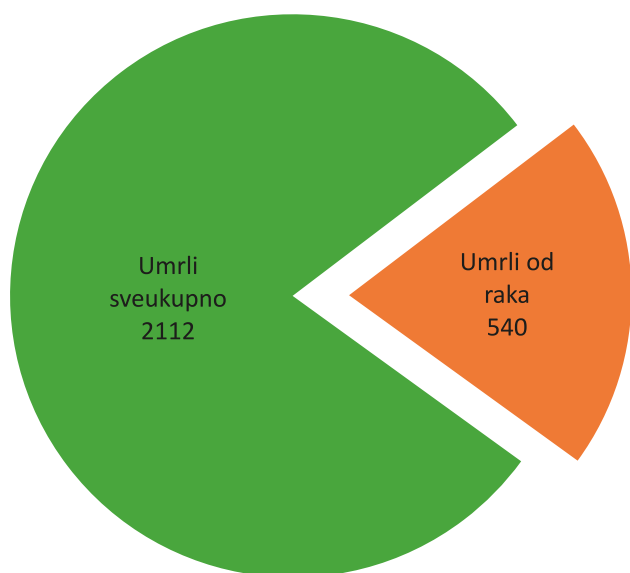
C 95	AKUTNA LEUKEMIJA STANICA NESPECIFICIRANE VRSTE	1		1
D 00-D 48 NOV. IN SITU, DOBROĆUDNE NOVOTVORINE, NOV. NESIGURNE I NEPOZNATE PRIRODE		7	3	4
D 13	DOBROĆUDNA NOVOTVORINA OSTALIH I NEDOVOLJNO DEFINIRANIH DIJELOVA PROBAVNOG SUSTAVA	1		1
D 18	HEMANGIOM I LIMFANGIOM BILO KOJEG SIJELA			
D 29	DOBROĆUDNA NOV. MUŠKIH SPOLNIH ORGANA			
D 32	DOB. NOV. MOŽDANIH OVOJNICA	2	1	1
D 33	DOBROĆUDNA NOV. MOZGA I OSTALIH DIJELOVASREDIŠNJEGA ŽIVČANOG SUSTAVA			
D 38	NOV. SRED. UHA, DIŠNIH I INTRATORAKALNIH ORGANA NESIG. I NEPOZ. PRIRODE	1	1	
D 43	NOV.MOZGA I SRED.ŽIVČANOG SUSTAVA NESIG.I NEPOZ.PRIRODE			
D 45	POLICITEMIJA VERA			
D 46	MIJELODISPLASTIČNI SINDROMI	1		1
D 47	OST. NOV. LIMFNOG,HEMATOPOEZNOGA I SRODNOG TKIVA	2	1	1
D 48	NOV.OST.I NESPEC.SIJELA NESIG.ILI NEPOZ.PRIRODE			

7.3. UMRILI PREMA SPOLU I STAROSTI U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2023. GODINE

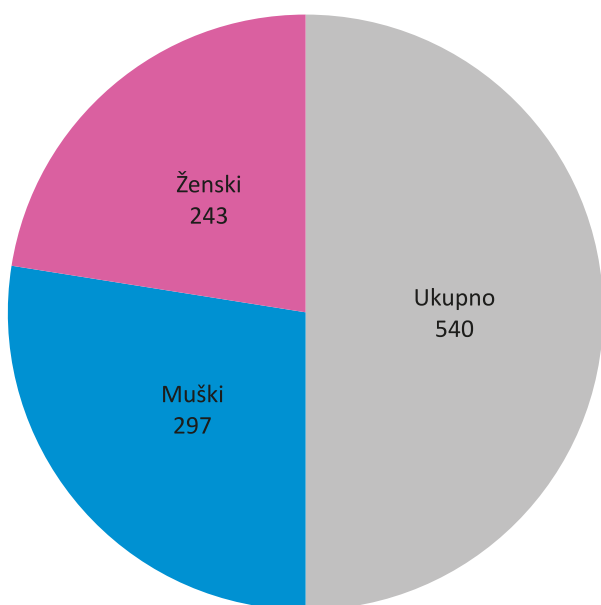
Starost	Umrli sveukupno			Umrli od raka		
	Ukupno	Muški	Ženski	Ukupno	Muški	Ženski
	2.112	1.069	1.043	540	297	243
0	1	1				
1 - 4	1	1				
5 - 9	3	3		1	1	
10 - 14	1	1				
15 - 19	1	1				
20 - 24	5	3	2			
25 - 29	3	3				
30 - 34	8	7	1			
35 - 39	3	2	1	1		1
40 - 44	24	15	9	5	1	4
45 - 49	34	25	9	9	4	5
50 - 54	52	36	16	13	6	7
55 - 59	116	83	33	38	24	14
60 - 64	135	98	37	67	46	21
65 - 69	208	150	58	69	43	26
70 - 74	282	178	104	102	58	44
75 - 79	279	147	132	79	44	35
80 - 84	347	143	204	82	37	45
85 i više	609	172	437	74	33	41
Nepoznato						

Slika 1. Umrli od raka prema spolu i starosti

Slika 2. Udio umrlih od raka u ukupnom broju umrlih

Slika 3. Umrli od raka prema spolu

8. ZARAZNE BOLESTI I MIKROBIOLOŠKA DIJAGNOSTIKA

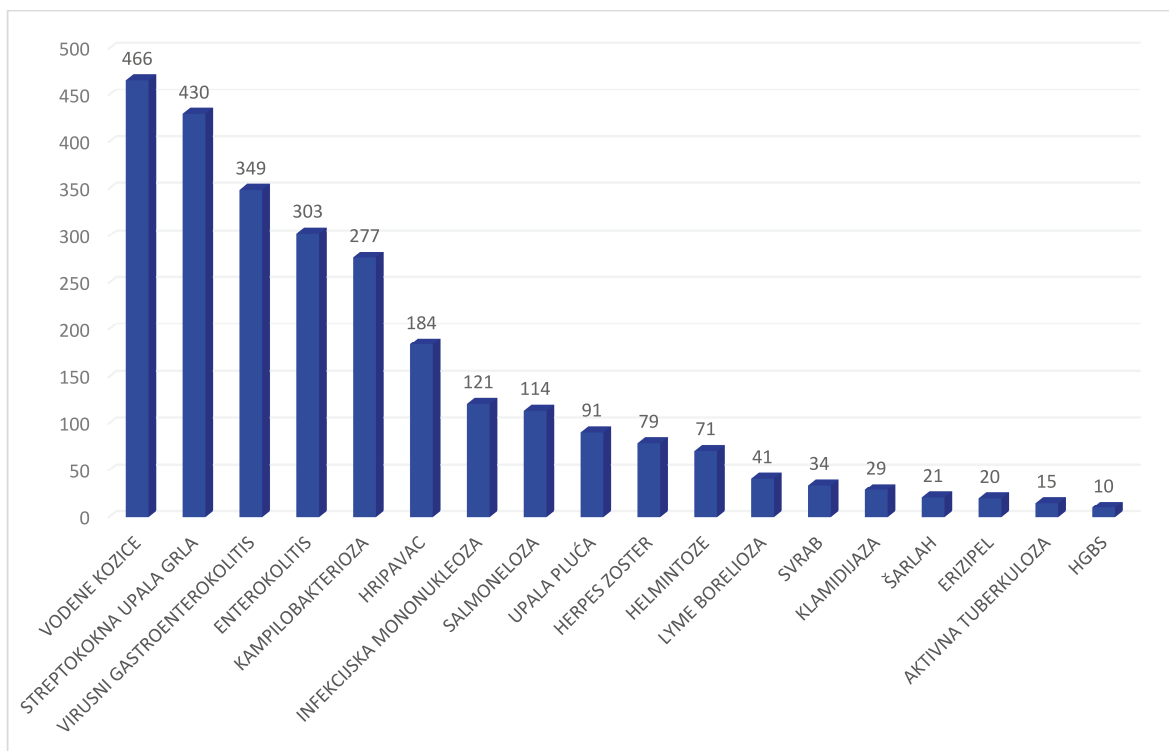
Zarazne bolesti predstavljaju stalnu neposrednu ili potencijalnu opasnost za zdravlje stanovništva na nekom području. Zbog mogućnosti racionalnog interveniranja u okviru sustava prevencije i suzbijanja zaraznih bolesti, odnosno održavanja zaraznih bolesti pod kontrolom, nužno je kontinuirano prikupljanje, praćenje i obrada zdravstveno- statističkih podataka o zaraznim bolestima.

Kontrola i suzbijanje zaraznih bolesti u Republici Hrvatskoj definirana je Zakonom o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti te pripadajućim pravilnicima čime se definira i obveza prijave zaraznih bolesti.

8.1. BROJ PRIJAVLJENIH ZARAZNIH BOLESTI U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI OD 2014. DO 2023. GODINE

Broj oboljelih	Godina									
	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Ukupno	4.069	7.851	4.273	5.376	6.621	5.670	14.574	25.612	28.661	8.516
Aktivna tuberkuloza	31	20	17	22	23	19	7	8	7	15
Amebijaza								1	1	0
Bacilarna dizenterija										2
Bakterijska sepsa		6	9	2	1	0	0	0	0	3
Bakterijski meningitis	0	2	3	3	1	1	2	0	0	2
COVID-19							13.453	24.449	26.645	4.032
Kampilobakterioza	280	205	200	247	327	250	190	212	255	277
Ehinokokoza	0	1				0	0	0	0	0
EHEC						1	0	1	4	5
Enterokolitis	1.036	1.007	887	722	643	324	195	432	308	303
Enteroviroze	57	82	89	50	164	35	3	5	5	4
Erizipel	60	50	53	39	37	36	14	2	4	20
Gripa	437	4.252	994	2.845	3.836	2.870	1	0	234	1.791
Helmintoze	134	102	47	76	65	61	57	13	52	71
Hemoralgijska groz.s bubre.sy	6	1		30		5	1	2	1	10
Herpes zoster	143	128	97	91	74	73	52	6	17	79
Hripavac	0	0	1		2	0	1	1	1	184
Infekcijska mononukleoza	37	42	28	28	14	26	20	5	8	121
Kapavac				1	5	8	5	3	8	0
Vodene kozice	570	802	910	331	644	1.125	119	5	346	466
Krpeljni meningoencefalitis	0				3	1	2	0	0	0
Leptospiroze	9			1		2	0	0	0	1
Lyme borelijoza	55	21	19	26	33	20	41	28	12	41
Lamblijaza					6	0	2	0	0	2
Meningoko. meningitis/sepsa	4	3	1	1	4	1	1	0	0	2
Malaria inportirana	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Ospice	0					0	0	0	0	0
Salmoneloze	148	157	139	94	69	71	51	38	89	114
Sifilis								2	0	0
Streptokokna upala grla	194	195	228	168	106	77	74	28	107	430
Šarlah	136	82	109	75	60	58	29	0	5	21
Svrab	43	13	13	26	58	21	21	6	8	34
Tetanus						0	0	0	0	1
Trihinelozna				1		0	0	0	0	0
Toksoplazmoza	3		1			1	0	0	0	0
Trovanje hranom	27	9	5	3		0	0	0	0	0

Upala pluća	169	279	184	142	199	230	51	60	50	91
Ušljivost tijela/glave	2	6	13	10	5	6	0	0	1	0
Virusna žutica A					3	1	0	1	5	0
Virusni meningitis	6	2		1	5	11	1	0	0	2
Zaušnjaci					1	0	0	0	0	0
Sindrom stečenog nedostatka imuniteta						0	0	0	0	0
Nosilaštvo HIV protutijela						0	0	0	0	0
Virusna žutica B	5	1	3	3	1	2	0	1	0	2
Nosilaštvo HBs ag	1				3	4	1	0	0	0
Virusna žutica neoznačena						0	0	0	0	0
Virusna žutica C	1		5	1	1	2	2	2	2	1
Nosilaštvo HCV protutijela						2	0	0	0	0
Nosilaštvo S. typhi						0	0	0	0	0
Klamidijaza i ostale SPB	50	57	46	35	51	37	30	28	47	29
Legioneloza		1	1	1		4	2	3	3	5
Jersinioza				6	3	1	2	3	3	2
Trbušni tifus						0	0	0	0	0
Virusni enterokolitis	423	322	171	291	168	269	166	264	433	349
Listerioza		1				1	2	2	0	0
Rubeola						0	0	0	0	0
Zarazna upala mozga	2				1	1	0	0	0	1
Creutzfeldt-Jakobova bolest		1				0	0	0	0	0
Dengue vrućica		1				1	0	0	0	0
Kriptosporidijaza				1		0		0	0	1
Lišmanijaza				1		0	0	0	0	0
Kliconoštvo Salmonellae					1	12	4	1	0	1
West Nile infekcija					3		0	0	0	0

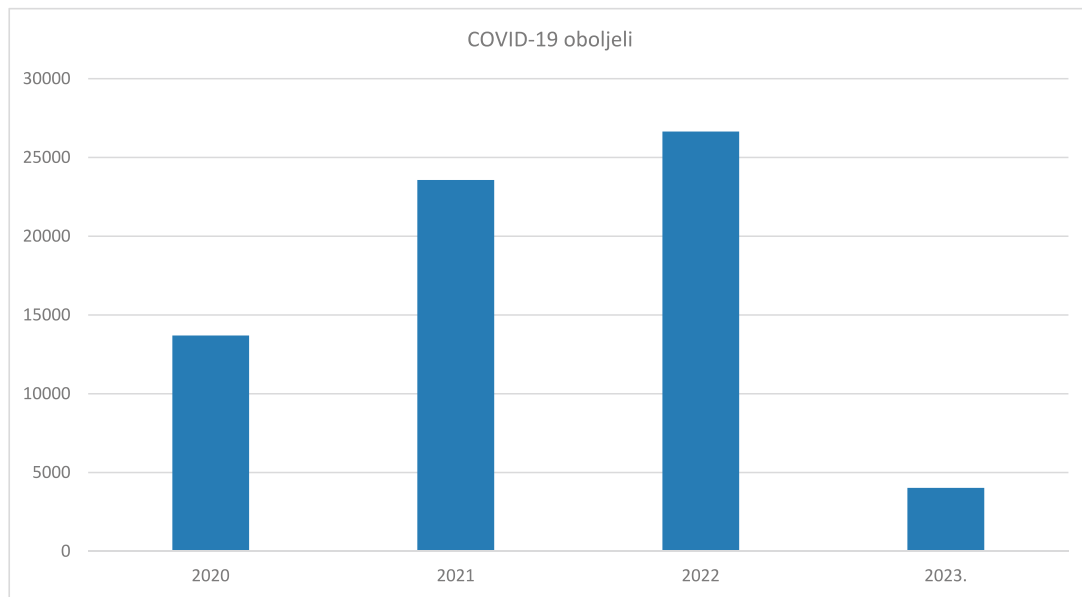

Slika 1.: redosljed prijava zaraznih bolesti bez Covid-19 i gripe

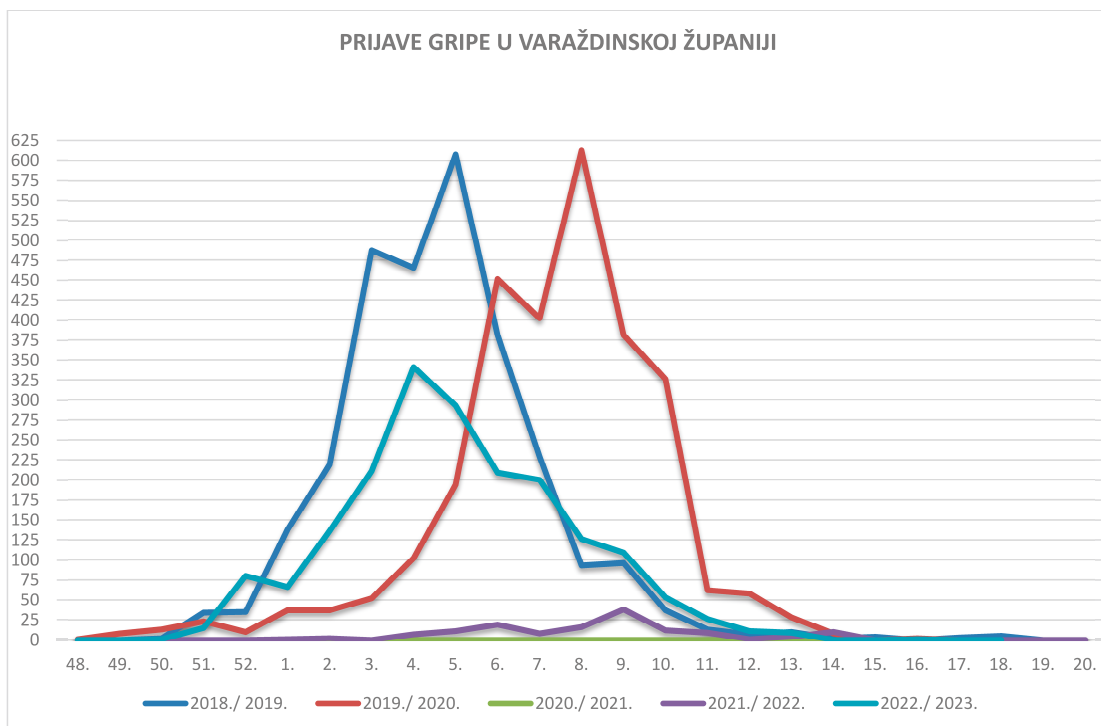
U 2023. godini prijavljeno je 8.516 oboljelih osoba od 38 raznih zaraznih bolesti. Od oboljelih tri osobe su preminule i to od tuberkuloze, legionarske bolesti i meningokokne sepse. Vodeće bolesti od kojih se oboljevalo bile su COVID-19 s 4.032 prijave i gripa s 1.791 prijava. Slijedile su ih redom respiratorne kapljično prenosive bolesti: vodene kozice, streptokokna upala grla te virusni gastroenetrokolutisi, enterokolutisi nedokazanog uzročnika, kampilobakterioze, hripavac i redom ostale bolesti.

Nakon dužeg vremena u 2023. imali smo epidemiju hripavca koji je registriran u djece školske dobi.

COVID-19 PANDEMIJA ANALIZA DO KRAJA 2023. GODINE

Slika 2. prijave Covid -19 oboljelih od 2020. do 2023.

Slika 3. Epidemije gripe od 2018. do 2023.

8.2. EPIDEMIJE U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI 2023. GODINE

Bolest/ uzročnik	Broj oboljelih/broj izloženih
Pandemija COVID-19/ SARSnCoV2	4032/ 160 000
Gripa sezona 2023	1791 / 160 000
Hripavac	184/160 000
Enetrocolitis/ salmonella sp.	37/616 (8 obiteljskih epidemija, 1 kolektiv, ukupno 9 grupiranja)
Enetrocolitis/ Campylobacter sp.	4/9 (2 obiteljske epidemije)
Streptokokna upala grla	6/20 Dječji kolektiv
Svrab	9/20 (2 obiteljske epidemije, 1 kolektiv, ukupno 3 grupiranja)

2023. godinu obilježile su tri generalizirane epidemije COVID-19, gripa i hripavac. Nakon dužeg vremena u 2023. imali smo epidemiju hripavca u djece školske dobi što nam je bio poticaj za mijenjanje državnog kalendara cijepjenja kojim bi se uvelo cijepjenje protiv hripavca u osnovnoj školi.

Obrađeno je 15 manjih lokaliziranih epidemija, većinom se radilo o obiteljskim grupiranjima. U kolektivima smo imali epidemije hripavca te jednu salmoneloznu epidemiju i epidemiju svraba.

8.3. RAD ANTIRABIČNE AMBULANTE 2023. GODINE

Tijekom 2023. godine u antirabičnoj ambulanti obrađeno je 154 ozlijeđenih osoba, od toga je 56 osoba trebalo cijepiti protiv bjesnoće.

Antirabični tretman prema vrsti ozljede

Skupina	Broj pregledanih osoba	Broj zaštićenih osoba imunoprofilaksom		UKUPNO
		vakcinom	vakcinom + HRIG-om /serum/	
A	0	0	0	0
B	0	0	0	0
C	56	55	1	56
D	98	0	0	98
UKUPNO	154	55	1	154

- A - Ozljeda od utvrđeno bijesne životinje ili općenito kontakt s dokazano bijesnom životinjom ili kontaminiranim materijalom
- B - Ozljeda od životinje sumnjive na bjesnoću
- C - Ozljeda od nepoznate, uginule, odlutale, ubijene ili divlje životinje
- D - Ozljeda od životinje koja je nakon 10 dana nadzora ostala zdrava

Tretirano (imunoprofilaksom) radi ugriza/ogrebotine/ kontakta s životinjom:	ukupno
pas	40
mačka	11
miš	1
štakor	2
puh	1
šišmiš	1
Ukupno:	56

Tretirano cijepljenjem zbog ugriza / ogrebotine / kontakta na:

Tretirano (imunoprofilaksom) radi ugriza/ogrebotina/ kontakta na:	ukupno
donjim udovima	22
gornjim udovima	8
trupu	2
šaci i prstima	20
glavi i vratu	2
na više mjesta	2
UKUPNO	56

8.4. MIKROBIOLOŠKA DIJAGNOSTIKA 2023. GODINE

Mikrobiološku djelatnost u Varaždinskoj županiji provodi Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije u Djelatnosti za kliničku mikrobiologiju.

U tabelama dolje prikazana je cjelokupna mikrobiološka aktivnost u Djelatnosti za kliničku mikrobiologiju za djelatnost primarne zdravstvene zaštite i za sve četiri bolnice u županiji. U donjem dijelu iste tablice prikazana je posebno neizravna mikrobiološka (serološka) dijagnostika.

Izdvojena je osnovna parazitološka dijagnostika, tj. parazitološki pregled stolice. Također je naveden postotak pozitivnih nalaza u izravnoj dijagnostici parazita u probavnom sustavu.

8.4.1. Izvršene mikrobiološke pretrage u razdoblju od 2018. do 2023. godine

Broj materijala	Godina					
	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Crijevne inf./kult.	25.722	22.065	17.277	20.390	21.234	21.691
Respiratorne inf./kult.	4.671	5.438	3.866	6.303	5.284	7.732
Urogenitalne inf./kult.-PCR	35.535	37.970	31.009	38.867	40.652	43.076
Anaerobne bakterije	5.343	6.474	5.906	7.735	6.484	6.817
Infekcije SŽS/CSL det./izol.	75	119	137	182	206	195
Dijagnostika sepse det./izol.	3.682	4.523	4.407	6.427	4.911	4.643
Bakteriološka serologija	1.430	1.372	906	783	1.125	1.248
Parazitologija det./izol.	14.571	13.476	11.223	11.837	13.523	13.689

Mikologija det./izol.	1.346	1.340	983	1.143	1.369	1.829
Enteralni virusi i dr. det./kult.	4.713	5.018	3.670	6.098	7.168	7.474
Respiratorni virusi i dr. det./kult.	740	1.149	62.846	140.514	61.148	6.371
Virološka serologija	1.989	2.349	2.776	5.584	3.352	4.769
Ostalo	5.224	5.767	14.652	6.212	7.099	7.834
Ukupno:	106.041	107.060	159.658	250.037	173.755	127.728
Broj pretraga						
Bakteriološka serologija	1.430	1.372	906	783	1.125	1.248
Virološka serologija	1.989	2.349	3.682	5.546	3.352	4.769
Ukupno pretraga	4.581	3.721	906	6.329	5.154	6.017

8.4.2. Izvršene parazitološke pretrage u razdoblju od 2018. do 2023. godine

Opis	Godina					
	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Broj uzoraka stolice	13.316	13.316	10.987	11.745	12.486	12.935
Broj pozitivnih	54	54	39	27	67	74
% pozitivnih	0,41	0,41	0,35	0,23	0,54	0,57

8.5. DJELATNOST ZA PROVOĐENJE DEZINFEKCIJE, DEZINSEKCIJE I DERATIZACIJE

Djelatnost DDD Zavoda za javno zdravstvo Varaždinske županije nositelj je obveznih preventivnih mjera dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije. Preventivna i obvezna dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija provodi se radi: sprečavanja pojave zaraznih bolesti, suzbijanja širenja zaraznih bolesti u objektima, prometnim sredstvima, brodovima i skladištima hrane. Preventivna dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija kao posebna mjera provodi se radi: uklanjanja rizika od pojave prijenosa zaraznih bolesti, uklanjanja šteta koje nastaju uništavanjem i onečišćenjem hrane te kontaminacije objekata koje uzrokuju mikroorganizmi, štetni člankonošci (Arthropoda) i štetni glodavci. Preventivna i obvezna preventivna dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija provodi se na temelju epidemioloških indikacija koje utvrđuje specijalist epidemiologije Zavoda za javno zdravstvo županije, koji o tome obavještava nadležnoga sanitarnog inspektora ili na temelju obavljenog sanitarnog nadzora nadležnog sanitarnog inspektora. Provođenje obveznih i preventivnih mjera dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije naređuje nadležni sanitarni inspektor.

Izvoditelj obveznih DDD mjera jednom godišnje dostavlja zbirna izvješća o provedenim DDD mjerama, vrstama i zbirnim količinama utrošenih sredstava za provedbu obvezatne DDD mjere te vrsti mikroorganizama, štetnih člankonožaca (Arthropoda) i štetnih glodavaca nadležnom zavodu za javno zdravstvo.

Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije zapošljava na poslovima DDD ukupno šest zaposlenika u radnom odnosu s punim radnim vremenom, od čega su dva zaposlenika magistri sanitarnog inženjerstva ili diplomirani sanitarni inženjeri, jedan je doktor veterinarske medicine, dok su dva zaposlenika zdravstveni tehničari ili stručni prvostupnici sanitarnog inženjerstva i jedan pomoćni radnik u DDD.

Pregled provedenih mjera obvezne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije na području Varaždinske županije u 2023. godini prikazan je na tablicama.

Tablica 1. Pregled provedenih mjera obvezne dezinfekcije

Vrsta površine, prostora ili objekta	Prema Programu mjera, pozivu vlasnika, Ugovoru ili Narudžbenici		Naređuje nadležni sanitarni inspektor na osnovi epidem. indikacija ili obavljenog sanitarnog nadzora		Ukupno	
	Ukupan broj obrađenih objekata (1)	Ukupan broj intervencija (2)	Ukupan broj obrađenih objekata (3)	Ukupan broj intervencija (4)	Ukupan broj obrađenih objekata (1+3)	Ukupan broj intervencija (2+4)
Zdravstvene ustanove	1	1			1	1
Ugostiteljsko-hotelsko-turističke te sportsko-rekreativni objekti						
Odgojno-obrazovne ustanove te đučki i studentski domovi	1	1			1	1
Domovi umirovljenika te dr. ustanove za zbrinjav. i skrb starih i nemoćnih	2	2			2	2
Vodoopskrba, odvodnja i kanalizacija te objekti za uklanjanje otpada						
Javne površine						
Objekti i sredstva javnog prijevoza	6	6			6	6
Trgovačko-prodajni objekti						
Stambeni objekti	11	11			11	11
Stanovi (kao jedinice u sklopu stambenih objekata)	1	1			1	1
Ostali objekti (čl. 10 Zakona o zašt. pućanstva od zaraznih bolesti)	3	4			3	4
Ukupno	25	26			25	26

Tablica 2. Pregled provedenih mjera obvezne dezinfekcije

Vrsta površine, prostora ili objekta	Prema Programu mjera, pozivu vlasnika, Ugovoru ili Narudžbenici			Naređuje nadležni sanitarni inspektor na osnovi epidem. indikacija ili obavljenog sanitarnog nadzora		Ukupno	
	Ukupan broj obrađenih objekata (1)	Ukupan broj intervencija (2)	Ukupan broj kontrolnih izvoda (3)	Ukupan broj obrađenih objekata (4)	Ukupan broj intervencija (5)	Ukupan broj obrađenih objekata (1+4)	Ukupan broj intervencija (2+5)
Zdravstvene ustanove	33	14	58			33	14
Ugostiteljsko-hotelsko-turističke te sportsko-rekreativni objekti	102	88	115			102	88
Odgojno-obrazovne ustanove te đučki i studentski domovi	124	17	243			124	17
Domovi umirovljenika te druge ustanove za zbrinjavanje i skrb starih i nemoćnih	9	4	22			9	4
Vodoopskrba, odvodnja i kanalizacija te objekti za uklanjanje otpada	78	7	154			78	7
Javne površine	8	18				8	18
Objekti i sredstva javnog prijevoza							
Trgovačko-prodajni objekti	60	36	54			60	36
Stambeni objekti	47	47				47	47
Stanovi (kao jedinice u sklopu stambenih objekata)	15	31				15	31
Ostali objekti (čl. 10 Zakona o zašt. pućanstva od zaraznih bolesti)	83	29	147			83	29
Ukupno	559	290	793			559	291

Tablica 3. Pregled provedenih mjera obvezne deratizacije

Vrsta površine, prostora ili objekta	Prema Programu mjera, pozivu vlasnika, Ugovoru ili Narudžbenici			Naređuje nadležni sanitarni inspektor na osnovi epidem. indikacija ili obavljenog sanitarnog nadzora		Ukupno	
	Ukupan broj obrađenih objekata (1)	Ukupan broj intervencija		Ukupan broj obrađenih objekata (4)	Ukupan broj intervencija (5)	Ukupan broj obrađenih objekata (1+4)	Ukupan broj intervencija (2+3+5)
		Prisustvo štetnih glodavaca (2)	Nema trag. štetnih glodavaca(3)				
Zdravstvene ustanove	83	14	147			83	161
Ugostiteljsko-hotelsko-turističke te sportsko-rekreativni objekti	138	83	149			138	232
Odgajno-obrazovne ustanove te đlački i studentski domovi	134	93	158			134	251
Domovi umirovljenika te druge ustanove za zbrinjavanje i skrb starih i nemoćnih	12	19	12			12	31
Vodopskrba, odvodnja i kanalizacija te objekti za uklanjanje otpada	105	29	181			105	210
Javne površine	0	0	0			0	0
Objekti i sredstva javnog prijevoza	0	0	0			0	0
Trgovačko-prodajni objekti	107	81	122			107	203
Stambeni objekti	10.452	11.489	3			10.452	11.492
Stanovi (kao jedinice u sklopu stambenih objekata)	0	0	0			0	0
Ostali objekti (čl. 10 Zakona o zašt. pućanstva od zaraznih bolesti)	126	108	154			126	262
Ukupno	11.157	11.916	926			11.157	12.842

Tablica 4. Pregled suzbijanih štetnih člankonožaca (Arthropoda) po objektima

Vrsta površine, prostora ili objekta	Komarci		Muhe	Buhe	Žohari	Mravi	stjenice	Uši	Ose	Stršljeni	Sklad. štetnici	Pauci, gusjenice
	Larve	Krilatice										
Zdravstvene ustanove			2		9				1			
Ugostiteljsko-hotelsko-turističke te sportsko-rekreativni objekti		3	49		31	6				2		
Odgojno-obrazovne ustanove te đučki i studentski domovi			2		3	7			1	3		
Domovi umirovljenika te druge ustanove za zbrinjavanje i skrb starih i nemoćnih					3							
Vodoopskrba, odvodnja i kanalizacija te objekti za uklanjanje otpada		2	1		3					1		
Javne površine	7	11								1		
Objekti i sredstva javnog prijevoza												
Trgovačko-prodajni objekti			22		3	11						
Stambeni objekti			3	2	2				7	36		
Stanovi (kao jedinice u sklopu stambenih objekata)						30						1
Ostali objekti (čl. 10 Zakona o zašt. pućanstva od zaraznih bolesti)		1	10		10	1			2			
Ukupno	7	17	89	2	64	56			11	43		1

Tablica 5. Pregled suzbijanih glodavaca po objektima

Vrsta površine, prostora ili objekta	Štakori i miševi	Ostalo
Zdravstvene ustanove	14	
Ugostiteljsko-hotelsko-turističke te sportsko-rekreativni objekti	83	
Odgojno-obrazovne ustanove te đučki i studentski domovi	93	
Domovi umirovljenika te druge ustanove za zbrinjavanje i skrb starih i nemoćnih	19	
Vodoopskrba, odvodnja i kanalizacija te objekti za uklanjanje otpada	29	
Javne površine	0	
Objekti i sredstva javnog prijevoza	0	
Trgovačko-prodajni objekti	81	
Stambeni objekti	11.489	
Stanovi (kao jedinice u sklopu stambenih objekata)	0	
Ostali objekti (čl. 10 Zakona o zašt. pućanstva od zaraznih bolesti)	108	
Ukupno	11.916	

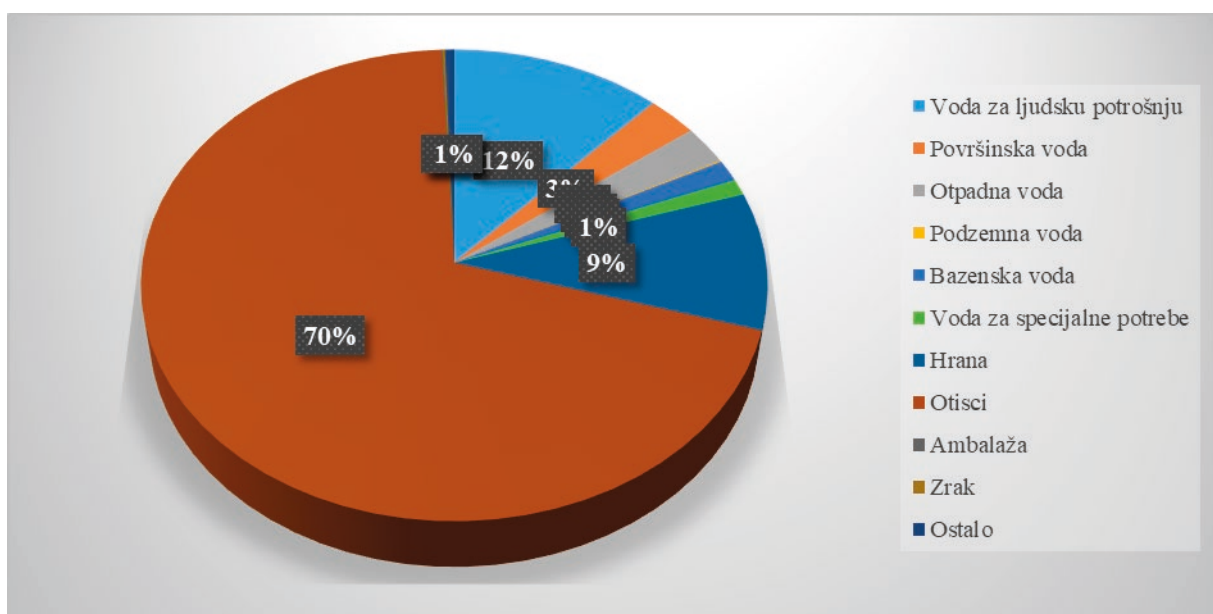
9. ZDRAVSTVENA EKOLOGIJA

9.1. ZASTUPLJENOST UZORAKA U 2023. GODINI

Tijekom 2023. godine uzorkovano je i analizirano ukupno 15 491 uzoraka.

Tablica 1. Vrsta i broj uzoraka tijekom 2023. godine

Uzorak	Odgovara		Ne odgovara		Ostalo		Ukupno uzoraka		Ukupno zahtjeva
	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	
Voda za ljudsku potrošnju	1702	86,62	178	9,06	85	4,33	1965	12,68	1961
Površinska voda	10	2,31	0	0	423	97,69	433	2,8	433
Otpadna voda	212	58,4	117	32,23	34	9,37	363	2,34	328
Podzemna voda	11	100	0	0	0	0	11	0,07	11
Bazenska voda	180	86,54	28	13,46	0	0	208	1,34	208
Voda za specijalne potrebe	420	99,76	0	0	1	0,24	421	2,72	421
Hrana	1202	85,31	156	11,07	51	3,62	1409	9,1	1048
Otisci	8723	82,54	569	5,38	1276	12,07	10568	68,22	1258
Ambalaža	0	0	0	0	2	100	2	0,01	2
Zrak	0	0	0	0	22	100	22	0,14	22
Ostalo	5	5,62	1	1,12	83	93,26	89	0,57	88
Ukupno	12465	80,47	1049	6,77	1977	12,76	15491	99,99	5780

Grafički prikaz 1. Prikaz ukupnog broja uzoraka tijekom 2023. godine

9.2. VODA ZA LJUDSKU POTROŠNJU

9.2.1. Sirova voda iz javnih vodoopskrbnih objekata

Pravne osobe koje obavljaju djelatnost javne vodoopskrbe moraju obavljati ispitivanje vode na crpilištu kojim upravljaju (monitoring „sirove“ – nepererađene vode, prije dezinfekcije i isporuke potrošačima).

Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije, u okviru Djelatnosti za zdravstvenu ekologiju uzorkuje i ispituje zdravstvenu ispravnost sirove vode temeljem “Zakona o vodi za ljudsku potrošnju” (NN br.30/23) zahtjevima Tablica 2. i 3. Priloga I, te zahtjevima Tablice 2. Priloga II “Pravilnika o parametrima sukladnosti, metodama analize i monitorinzima vode namijenjene za ljudsku potrošnju” (NN br.64/2023).

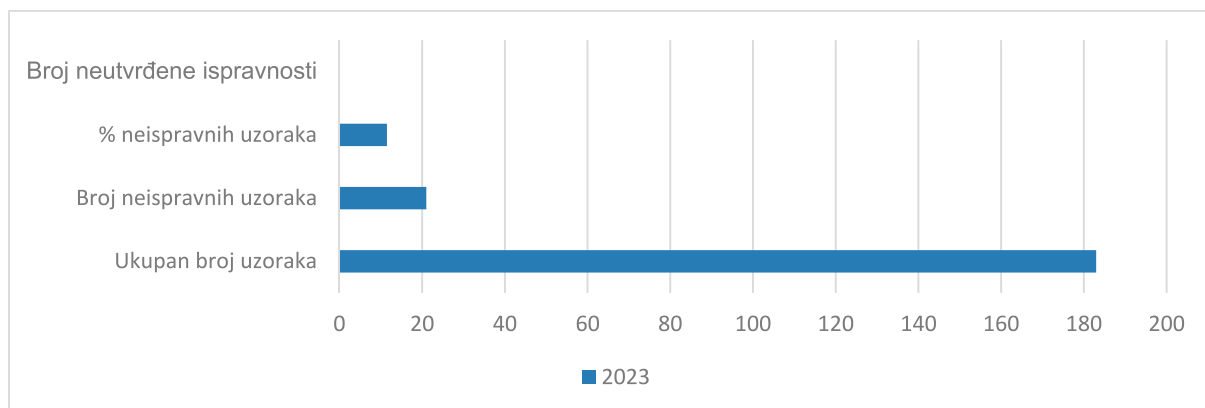
Za naručitelja „Varkom d.o.o.“ kontrolira se ispravnost sirove vode na vodocrpilištu Bartolovec (bunar B1, bunar B3, bunar B4, bunar B6, bunar B7, bunar B8, bunar B9), vodocrpilište Filipić - izvor Belski dol, vodocrpilište Vinokovščak (zdenac 1, zdenac 2, zdenac 3 i zdenac 4), te vodocrpilište Varaždin (zdenac 11). Kontrolira se također ispravnost vode na vodocrpilištu Bartolovec (bunar B1, bunar B3, bunar B4, bunar B5, bunar B6, bunar B7, bunar B8, bunar B9), vodocrpilište Filipić - izvor Belski dol, vodocrpilište Vinokovščak (zdenac 1 i zdenac 2), vodosprema Briška. na lakohlapljive ugljikovodike jedanput mjesečno.

Za naručitelja Ivkom - vode" d.o.o. kontrolira se ispravnost na lokacijama kaptaža Sutinska, Kaptaža Ravna Gora, Bistrica, izvor Žgano Vino, izvor Šumi, te izvor Beli Zdenci

Za naručitelja "Međimurske vode d.o.o." kontrolira se ispravnost vode na vodocrpilištu Prelog (zdenac Z-2, zdenac Z-3), te na vodocrpilištu Nedelišće (zdenac Z-1, zdenac Z-2, zdenac Z-3, zdenac Z-4, zdenac Z-5, zdenac Z-6).

Tablica 2. Prikaz uzoraka sirove vode za 2023. godinu

Godina	Ukupan broj uzoraka	Broj neispravnih uzoraka	% neispravnih uzoraka	Broj neutvrđene ispravnosti
2023.	123	21	11,48	0

Grafički prikaz 2. Prikaz uzoraka sirove vode za 2023. godinu

Uzorci su neispravni uglavnom zbog zanemarivih odstupanja u pogledu mikrobioloških i fizikalno-kemijskih parametara. U pogledu mikrobioloških parametara najčešće odstupaju ukupni koliformi, enterokoki, broj aerobnih bakterija pri 36°C/48h i 22°C/72h, *E.coli*. U pogledu fizikalno-kemijskih parametara najčešće odstupaju sume tetrakloretena i trikloretena, nitrati i mutnoća.

9.2.2. Prerađena voda iz javnih vodoopskrbnih objekata

U Djelatnosti za zdravstvenu ekologiju uzorkujese i ispituje zdravstvenu ispravnost vode za ljudsku potrošnju temeljem "Zakona o vodi za ljudsku potrošnju" (NN br.30/23) zahtjevima Tablica 1. i 3. Priloga I, te zahtjevima Tablice 1. Priloga II "Pravilnika o parametrima sukladnosti, metodama analize i monitorinzima vode namijenjene za ljudsku potrošnju" (NN br.64/2023)

Osnovna kontrola kvalitete i zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju provodi se sukladno mikrobiološkim i fizikalno-kemijskim pokazateljima:

Tablica 3. Mikrobiološki pokazatelji

Mikrobiološki pokazatelji	Metoda	Mjerna jedinica
Ukupni koliformi	HRN EN ISO 9308-1:2014/A1:2017	cfu/100 mL
Aerobne bakterije - 36°C/48h	HRN EN ISO 6222:2000	cfu/1 mL
Aerobne bakterije - 22°C/72h	HRN EN ISO 6222:2000	cfu/1 mL
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	HRN EN ISO 15266:2008	cfu/100 mL
<i>Escherichia coli</i>	HRN EN ISO 9308-1:2014/A1:2017	cfu/100 mL
Enterokoki	HRN EN ISO 7899-2:2000	cfu/100 mL

Tablica 4. Fizikalno-kemijski pokazatelji

Fizikalno-kemijski pokazatelji	Metoda	Mjerna jedinica
Temperatura	Vlastita metoda P-7.2.1-40, izd. 1, 2020-06-08; Standard methods, 20th edition, 2550 A., 2550 B	°C
Boja	Vlastita metoda P-7.2.1-23, izd. 1, 2020-06-08	mg/L Pt/Co skale
Mutnoća	HRN EN ISO 7027-1:2016	NTU jedinica
Miris	Vlastita metoda P-7.2.1-41, izd. 1, 2020-06-08; Standard methods, 20th edition, 2150, 2150 B	-
pH vrijednost	HRN EN ISO 10523:2012	pH jedinica pri 25°C
Elektrovodljivost	HRN EN 27888:2008	µScm-1 pri 20°C
Slobodni rezidualni klor	HRN EN ISO 7393-2:2018	mg/L Cl ₂
Utrošak KMnO ₄	Vlastita metoda P-7.2.1-29, izd. 1, 2020-06-08	mg/L O ₂
Amonij	Vlastita metoda P-7.2.1-80, izd. 1, 2020-09-03	mg/L (NH ₄ ⁺)
Nitriti	HRN EN ISO 10304-1:2009	mg/L (NO ₂ ⁻)
Nitrati	HRN EN ISO 10304-1:2009	mg/L (NO ₃ ⁻)
Kloridi	HRN EN ISO 10304-1:2009	mg/L Cl ⁻

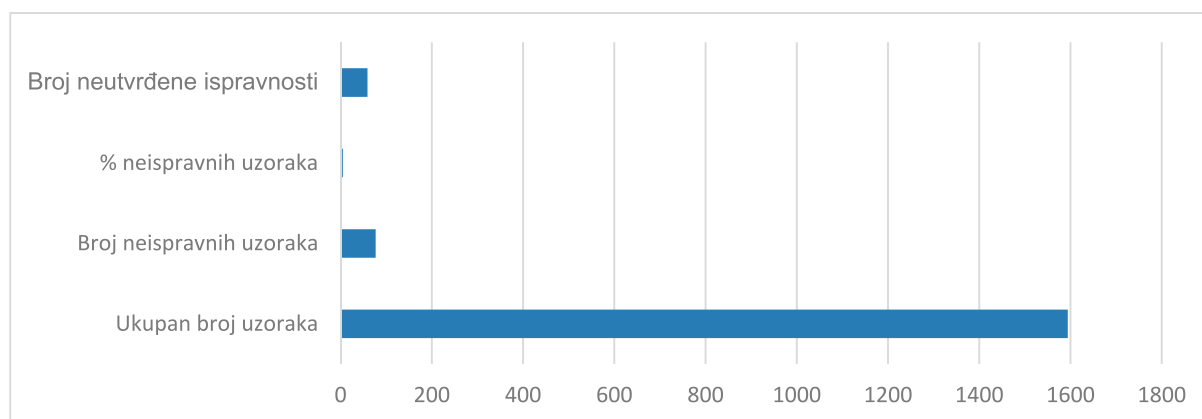
Kontrolira se prerađena voda od tri javna isporučitelja vodnih usluga: „Varkom“ d.o.o. , „Ivkom - vode“ d.o.o., te „Međimurske vode d.o.o.

Na području Varaždinske županije vodu za ljudsku potrošnju distribuiraju dva javna isporučitelja vodnih usluga,

Za „Ivkom - vode“ d.o.o. Djelatnost za zdravstvenu ekologiju također kontrolira jednom mjesečno zdravstvenu ispravnost vode za ljudsku potrošnju na sljedećim lokacijama: kaptaza Rava Gora, C.S.Sutinska, P.S.Zlogonje, P.S.Popijači, vodosprema Bednja, vodosprema Pahinsko, vodosprema Kozjak, vodosprema Pilana II, vodosprema Prigorec i vodosprema Vitešinec.

Tablica 5.: Prikaz uzoraka prerađene vode za 2023. godinu

Godina	Ukupan broj uzoraka	Broj neispravnih uzoraka	% neispravnih uzoraka	Broj neutvrđene ispravnosti
2023.	1594	77	4,83	59

Grafički prikaz 3. Prikaz uzoraka prerađene vode za 2023. godinu

Uzorci voda iz javnih vodoopskrbnih objekata „Varkom“ d.o.o., „Ivkom – vode“ d.o.o. i „Međimurske vode d.o.o.“ su zadovoljavajuće kakvoće i u vrlo malom postotku odstupaju od zahtjeva Pravilnika.

Od ukupnog broja neispravnih uzoraka voda, veći broj odступа temeljem mikrobioloških pretraga, najčešće u pogledu: ukupnih koliforma, enterokoka, *Escherichie coli*, broja aerobnih bakterija 36°C/48h, broja aerobnih bakterija 22°C/72h.

Mali broj uzoraka voda na temelju fizikalno-kemijskih pretraga odstupaju od zahtjeva Pravilnika, najčešće u pogledu: povećane mutnoće, povećane koncentracije nitrata, te organoleptike.

9.2.3. Voda iz lokalnih vodoopskrbnih objekata (voda za ljudsku potrošnju iz ostalih javnih vodoopskrbnih objekata)

Lokalna vodoopskrba podrazumijeva lokalne vodovode o kojima uglavnom skrbe grupe građana ili mjesne zajednice.

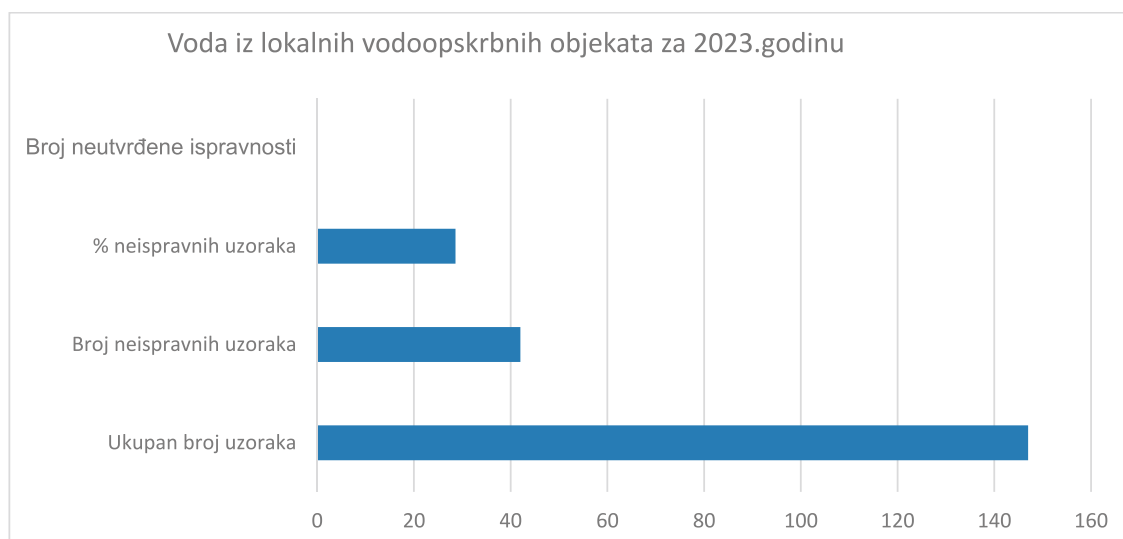
Opskrba stanovništva putem lokalnih vodovoda predstavlja problem s javnozdravstvenog aspekta. Najveći rizik proizlazi iz toga jer se voda potrošačima isporučuje bez ikakve obrade, a često i bez dezinfekcije. Navedeno rezultira poražavajućim rezultatima analiza uzoraka uzorkovanih u lokalnim vodovodima. (Tablica 4.)

Tablica 6. Lokalni vodovodi o kojima Zavod za javno zdravstvo posjeduje podatke:

Naziv uzorka
Voda - lokalni vodovod Vinično Kračevac
Voda - lokalni vodovod Plantići - Čanjevo
Voda - lokalni vodovod Jarek Vinično
Voda - lokalni vodovod Lepoglavska Ves
Voda - lokalni vodovod Gečkovec
Voda - lokalni vodovod Čukovec
Voda - lokalni vodovod Ljubeščica
Voda - lokalni vodovod Sudovec - Vukšinec Riječki
Voda - lokalni vodovod Paka
Voda - lokalni vodovod Radešić Donji
Voda - lokalni vodovod Horvati - Sekovanići
Voda - lokalni vodovod Vrbanci - Prelogi
Voda - lokalni vodovod Visoko
Voda - lokalni vodovod Seljanec
Voda - lokalni vodovod Čanjevo - Vrh Visočki
Voda - lokalni vodovod Đurinovec
Voda - lokalni vodovod Petkovec
Voda - lokalni vodovod Šćepanje
Voda - lokalni vodovod Čanjevo - Vrh Visočki
Voda - lokalni vodovod Ves
Voda - lokalni vodovod Bela
Voda - lokalni vodovod Strupari - Jureni
Voda - lokalni vodovod Močvarci
Voda - lokalni vodovod Padevčevo
Voda - lokalni vodovod Presečno - Visočko
Voda - lokalni vodovod kod Kolarića

Tablica 7. Prikaz uzoraka voda iz lokalnih vodoopskrbnih objekata za 2023. godinu

Godina	Ukupan broj uzoraka	Broj neispravnih uzoraka	% neispravnih uzoraka	Broj neutvrđene ispravnosti
2023.	147	42	28,6	0

Grafički prikaz 4. Prikaz uzoraka voda iz lokalnih vodoopskrbnih objekata za 2023. godinu

Voda za ljudsku potrošnju iz lokalnih vodoopskrbnih objekata tijekom proteklih godina uglavnom nije sukladna zahtjevima u većem postotku zakonske regulative.

Na temelju mikrobioloških pretraga odstupanja su najčešća u pogledu: ukupnih koliforma, enterokoka, *Escherichie coli*, broja aerobnih bakterija 36°C/48h, broja aerobnih bakterija 22°C/72h

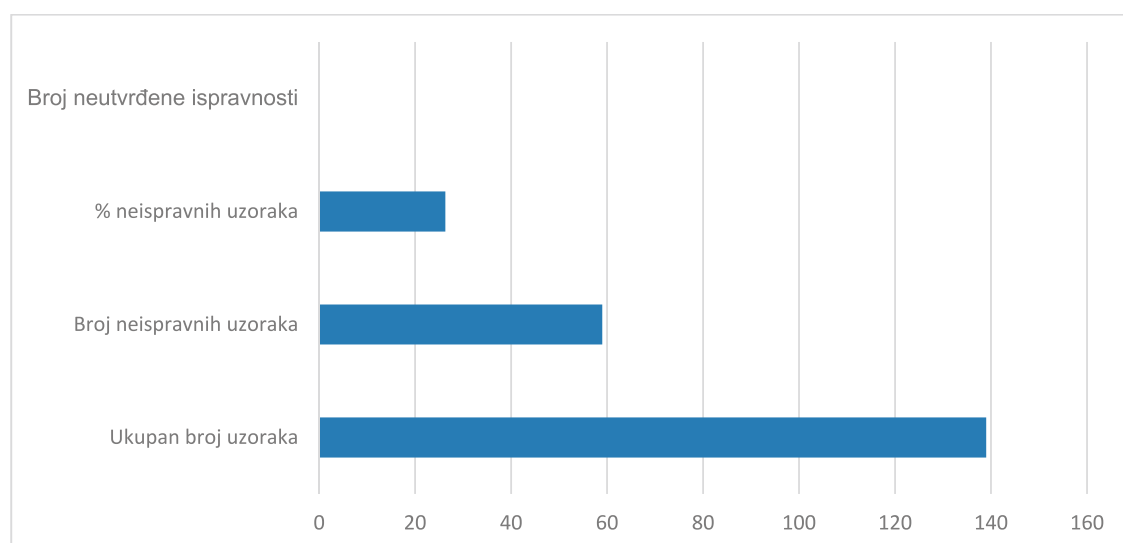
Na temelju fizikalno-kemijskih pretraga odstupanja su najčešća u pogledu: prisutne boje, povećane mutnoće, povećane koncentracije nitrata i željeza.

9.2.4. Voda za ljudsku potrošnju iz individualnih vodoopskrbnih objekata

Individualna vodoopskrba podrazumijeva upotrebu individualnih zdenaca, cisterni, itd. Kod uzoraka voda iz individualnih objekata bilježimo konstantan broj neispravnih uzoraka.

Tablica 8. Prikaz uzoraka voda iz individualnih vodoopskrbnih objekata za 2023.godinu

Godina	Ukupan broj uzoraka	Broj neispravnih uzoraka	% neispravnih uzoraka	Broj neutvrđene ispravnosti
2023.	224	59	26,3	0

Grafički prikaz 5. Ispravnost uzoraka vode iz individualnih vodoopskrbnih objekata za 2023. godinu

Najveći broj neispravnih uzoraka odnosi se na uzorke voda koje su mikrobiološki onečišćene te kao takve najčešće odstupaju u pogledu ukupnih koliforma, enterokoka, *Escherichia coli*, broja aerobnih bakterija 36°C/48h, broja aerobnih bakterija 22°C/72h. U fizikalno-kemijskom pogledu najčešće odstupaju u pogledu povećane koncentracije nitrata, željeza i povećane mutnoće.

9.2.5. Zaključak

Prema podacima Zavoda za javno zdravstvo Varaždinske županije voda za ljudsku potrošnju iz regionalnih vodovoda je zadovoljavajuće kakvoće. Svrha redovitih ispitivanja je dobivanje osnovnih podataka o senzorskoj, fizikalno-kemijskoj i mikrobiološkoj kvaliteti neobrađene vode i podataka o kvaliteti vode za ljudsku potrošnju na distribucijskoj mreži. Sve pokazatelje kvalitete vode za ljudsku potrošnju i njene zdravstvene ispravnosti određuje "Pravilnik".

Osim navedenih pokazatelja, analiza sirove vode je opsežna i obuhvaća 140 pokazatelja među kojima su i teški metali, pesticidi, enterovirusi, policiklički aromatski ugljikovodici, organski spojevi i mnogi drugi također određeni „Pravilnikom“. Najčešći uzroci neispravnosti vode koji su uočeni vezani su uz pojavu mutnoće, ukupnih koliforma, *E.coli* i aerobnih bakterija pri 36°C/48h i 22°C/72h.

Za svako odstupanje poduzete su popravne radnje i po potrebi obaviještena je javnost. Uočene nesukladnosti otklonjene su u najkraćem mogućem roku.

9.3. VODA ZA KUPANJE

Temeljem „Uredbe o kakvoći vode za kupanje“ (NN br. 51/14), provodili smo monitoring kakvoće voda za kupanje tijekom sezone kupanja. Sukladno predloženom programu, a uz suglasnost UO za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša grada Varaždina, za predloženi vremenski raspored provedeno je uzorkovanje na dvije lokacije (Laguna A i Laguna B) na jezeru Motičnjak. Pokazatelji koji se prate u svrhu ocjene kakvoće vode su: crijevni enterokoki i *Escherichia coli*.

Tablica 9. Standardi za ocjenu kakvoće voda nakon svakog ispitivanja

A	B	C	D
Pokazatelj	Izvrсна	Dobra	Metoda ispitivanja
Crijevni enterokoki (bik/100 mL)	≤200	≤400	HRN EN ISO 7899-2:2000
<i>Echerichia coli</i>	≤500	≤1000	HRN EN ISO 9308-1:2014/A1:2017

Ukoliko su vrijednosti bik/100 ml pojedinog pokazatelja više od vrijednosti navedenih u stupcu C, tada se smatra da je došlo do kratkotrajnog onečišćenja i da kakvoća vode nije zadovoljavajuća

Tablica 10. Standardi za ocjenu kakvoće voda na kraju sezone kupanja i za prethodne tri sezone kupanja

A	B	C	D	E	F
Pokazatelj	Izvrсна	Dobra	Zadovoljavajuća	Nezadovoljavajuća	Metoda ispitivanja
Crijevni enterokoki (bik/100 mL)	≤200*	≤400*	≤330**	≤330*	HRN EN ISO 7899-2:2000
<i>Echerichia coli</i>	≤500*	≤1000*	≤900**	≤900**	HRN EN ISO 9308-1:2014/A1:2017

Nakon uzorkovanja na dvije lokacije (Laguna A i Laguna B) na jezeru Motičnjak za 2023. godinu rezultati su sljedeći:

Tablica 11. Broj poraslih kolonija Lagune A i Lagune B za 2023. godinu

2023.	Crijevni enterokoki /100 mL					E.coli / 100 mL				
	16.05.	13.06.	11.07.	22.08.	12.09.	16.05.	13.06.	11.07.	22.08.	12.09.
Laguna A	31	27	7	49	168	2	6	300	6	7
Laguna B	30	28	16	24	17	10	30	50	55	5

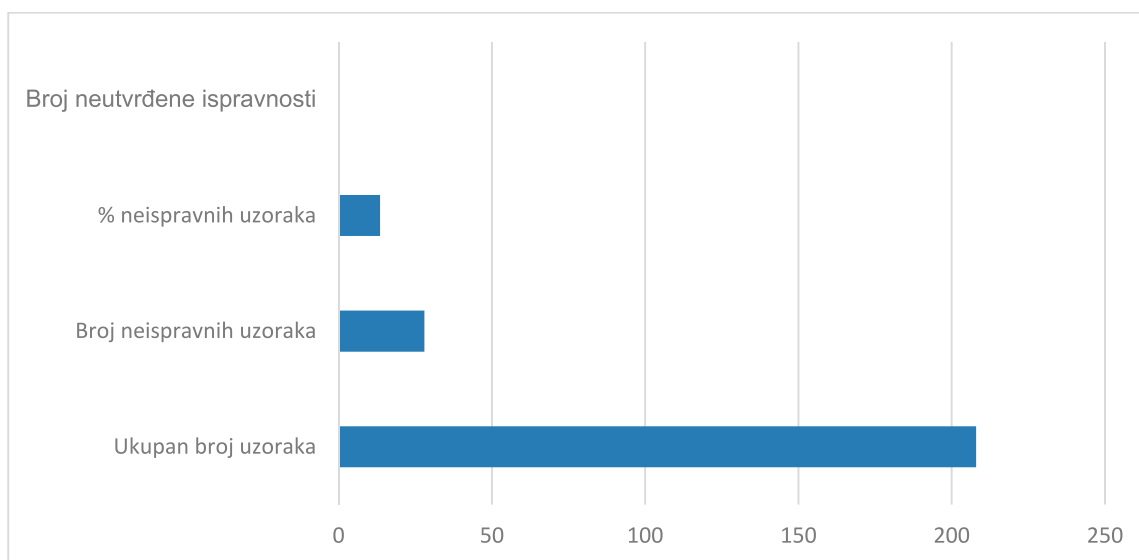
Iz rezultata je vidljivo da su *Escherichia coli* i crijevni enterokoki prisutni u jezeru Motičnjak (Laguna A i Laguna B), ali u vrlo malom broju iz čega možemo zaključiti da je kakvoća vode za kupanje u Laguni A i Laguni B tijekom sezone kupanja u 2023. godini bila izvrsne kakvoće. Obzirom na Uredbu o kakvoći vode (NN 51/14), jezero Motičnjak može se preporučiti kao javno kupalište. Pretpostavlja se da do odstupanja pojedinih vrijednosti mikrobioloških pokazatelja dolazi uslijed promjene aerobnih uvjeta, meteoroloških prilika i povećanja broja kupaca.

9.3.1. Bazenska voda

Temeljem „Pravilnika o sanitarno-tehničkim i higijenskim uvjetima bazenskih kupališta te o zdravstvenoj ispravnosti bazenskih voda“ (NN 59/20) tijekom 2023. godine analizirano je 208 uzoraka bazenskih voda. Zdravstveno neispravnim ocijenjeno je 28 uzoraka.

Tablica 12. Vrsta i broj uzoraka bazenskih voda i voda za kupanje i rekreaciju tijekom 2023. godine

BAZENSKE VODE I VODE ZA KUPANJE I REKREACIJU			
	Ukupno	Kemijski	Mikrobiologija
Ukupno	208	206	154
Odgovara	180	182	150
Ne odgovara	28	24	4
Neutvrđeno	0	0	0
% ne odgovara	13,46		

Grafički prikaz 6. Ispravnost uzoraka bazenske vode u 2023. godini

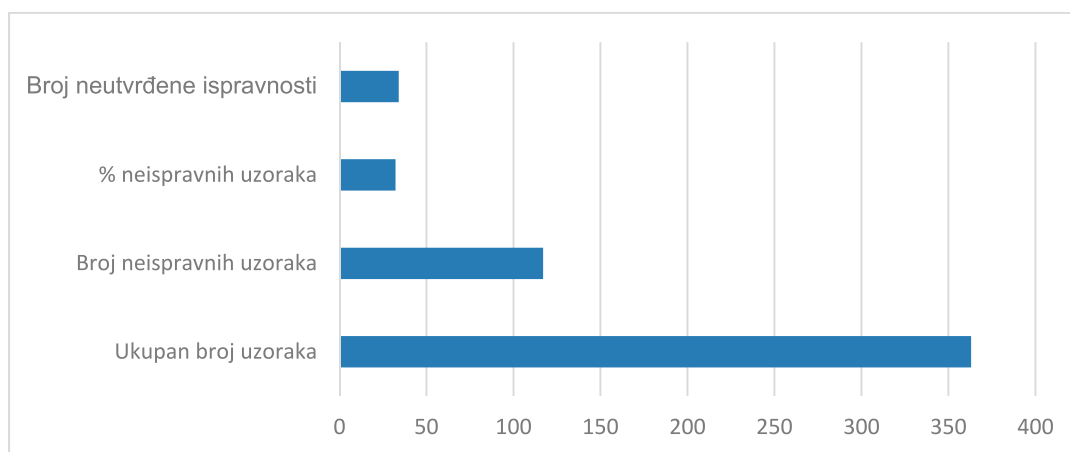
Iako je veći dio analiziranih uzoraka bio ispravan, 13,5% neispravnih uzoraka može predstavljati zabrinjavajući signal za korisnike bazena i nadležne institucije. Ovaj relativno visok udio sugerira potrebu za dodatnim istraživanjem uzroka, poput potencijalnih problema s održavanjem bazena, kvalitetom dezinfekcijskih sredstava ili vanjskim zagađenjem. Iz tog razloga preporučuje se pojačan nadzor kvalitete vode, analiza uzroka neispravnosti i potencijalne korektivne mjere.

9.4. OTPADNA VODA

Tijekom 2023. godine uzorkovano je i analizirano 363 uzoraka otpadnih voda. Uzorci su ocijenjeni sukladno važećim vodopravnim dozvolama ili zakonskim propisima.

Tablica 13. Otpadne vode uzorkovane u 2023. godini

OTPADNE VODE			
	Ukupno	Kemijski	Mikrobiologija
Ukupno	363	363	0
Odgovara	212	212	0
Ne odgovara	117	117	0
Neutvrđeno	34	34	0
% ne odgovara	32,23		

Grafički prikaz 7 . Ispravnost uzoraka otpadne vode u 2023. godini

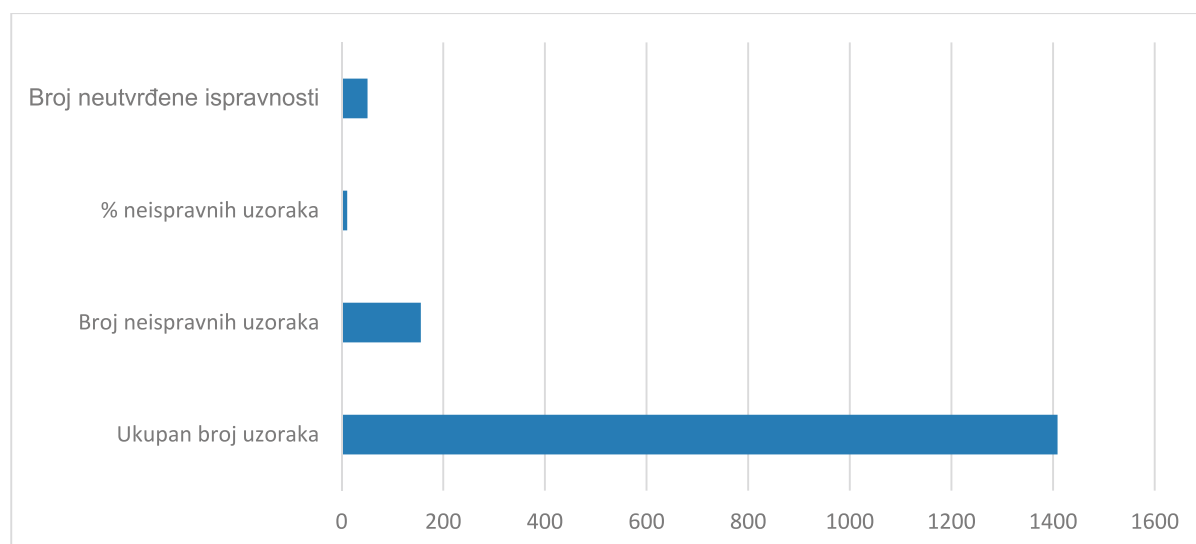
9.5. HRANA

2023. godine ukupno je analizirano 1 409 uzoraka hrane.

U mikrobiološkom pogledu pregledano je 1 370 uzoraka hrane, od čega je 118 uzoraka bilo nesukladno. U fizikalno-kemijskom pogledu analizirano je 187 uzoraka hrane, od čega je 39 uzoraka ocijenjeno nesukladno.

Tablica 14. Uzorci hrane analizirani u 2023.godini

HRANA			
	Ukupno	Kemijski	Mikrobiologija
Ukupno	1.409	187	1.370
Odgovara	1.202	76	1.225
Ne odgovara	156	39	118
Neutvrđeno	51	72	27
% ne odgovara		11,07	

Grafički prikaz 8. Ispravnost uzoraka hrane u 2023. godini

U periodu od 18.04.2023. do 16.10.2023. godine analizirano je 20 uzoraka hrane u vrtićima na području Varaždinske županije u pogledu energetske vrijednost obroka, mikrobiološke ispravnost obroka te organoleptička svojstva hrane. Od ukupno 20 uzorkovanih uzoraka 16 (80%) ih nije bilo sukladno, a 4 (20 %) su sukladna.

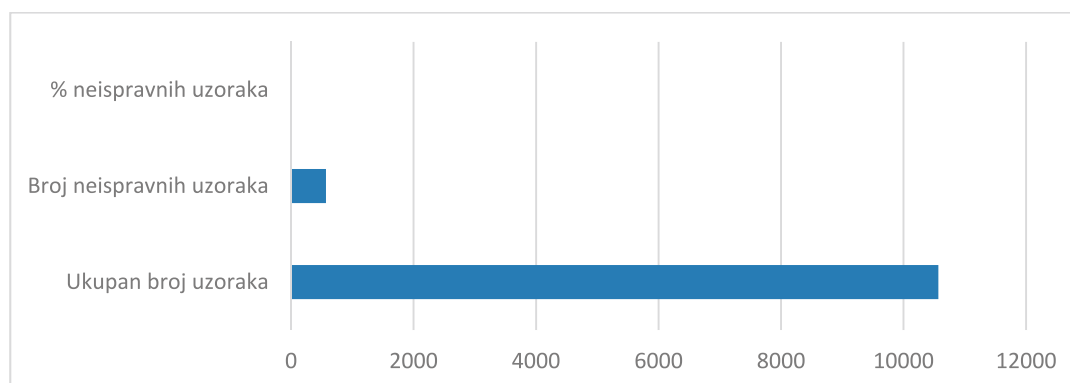
Nepobitni rezultati analiza navode na ponovno promišljanje u planiranju i osmišljavanju dječjih jelovnika i činjenice, da svi jelovnici za sve dobne skupine moraju doživjeti »preobražaj« u svom cjelokupnom izgledu i sastavu tj. u kvalitativnom i kvantitativnom dijelu.

9.6. OTISCI

Analizirano je 10 568 otisaka pri subjektima u poslovanju s hranom (brisevi ruku, radnih površina i pribora itd). Ocjena mikrobiološke čistoće objekta dana je temeljem važeće legislative. Od ukupnog broja uzetih uzoraka 569 (5,38 %) uzoraka nije zadovoljavalo zakonsku legislativu (Tablica br. 7).

Tablica 15. Otisci i obrisci u 2023.godini

Otisci / Obrisci	Ukupno	Odgovara	Ne odgovara	% ne odgovara
	10.568	8.723	569	5,38

Grafički prikaz 9. Ispravnost analiziranih otisaka u 2023. godini

9.6.1. Zaključak

Otisci i obrisci za mikrobiološku analizu uzimaju se s površina koje dolaze u kontakt s hranom, opremom, rukama zaposlenika i drugim potencijalno kontaminiranim područjima, a mikrobiološka čistoća objekta ocjenjuje se prema Pravilniku o učestalosti kontrole i normativima mikrobiološke čistoće u objektima pod sanitarnim nadzorom (NN br. 137/09).

9.7. MJERENJE KONCENTRACIJE PELUDI U ZRAKU

Stanica za uzorkovanje i ispitivanje peludi postavljena je 2003. godine u Varaždinu u krugu Opće bolnica Varaždin. Podaci o koncentracijama peludi dostupni su javnosti na Internet stranicama Zavoda za javno zdravstvo, a prezentirani su u tri osnovne grupe peludi (drveće, trave, korovi) dok je koncentracija opisana kroz razine peludi (niska, umjerena, visoka, vrlo visoka)

Za nas je važna ona pelud koja se prenosi putem vjetra jer tada može biti udahnuta te kod osjetljive populacije izazvati alergijske reakcije. Neke od reakcija na pelud uključuju kihanje, grlobolju, začepljen nos, svrbež u grlu i suzne oči, a nerijetko i otežano disanje. Postoje stotine biljnih vrsta koje ispuštaju pelud u zrak i izazivaju alergijske reakcije.

Najveći doprinos peludi u Varaždinskoj županiji čine breza, hrast, ambrozija i trave. Pelud breze jedan je od najčešćih alergena u zraku tijekom proljeća. Cvjetanjem breze oslobađaju se sitna zrnca peludi koja se raspršuju vjetrom. Jedna breza može proizvesti više od pet milijuna peludnih zrnaca. Hrastova pelud, prisutna također u proljeće, smatra se manje alergičnom u usporedbi s peludima drugih stabala, ali ostaje u zraku dulje vrijeme. To može uzrokovati ozbiljne alergijske reakcije kod nekih ljudi s alergijama na pelud.

Trava je primarni okidač alergija na pelud tijekom proljetnih i ljetnih mjeseci. Postoje mnoge vrste trava koje uzrokuju alergiju. Pelud ambrozije je bez sumnje najvjerojatniji uzrok alergije. Jedna biljka može proizvesti gotovo milijardu zrnca peludi. Najaktivnija je u ranim jesenskim mjesecima; međutim, ovisno o lokaciji, ambrozija može početi širiti pelud već u srpnju i nastaviti do studenog. Pelud koja se širi vjetrom može prijeći stotine kilometara i preživjeti kroz blagu zimu.

Prema dosadašnjim mjerenjima, tijekom kolovoza i rujna dominira pelud izrazito alergene ambrozije. Njezina rasprostranjenost je na našem području zabrinjavajuća. (Tablica 15.)

Tablica 16. Prikaz koncentracije peludi ambrozije (broj zrnaca u m³ zraka po mjesecima) za razdoblje

Godina	Broj peludnih zrnaca ambrozije 2023.				
	srpanj	kolovoz	rujan	listopad	ukupno
2023.	28	2.621	91484	77	4.210

Na temelju rezultata mjerenja koncentracije peludnih zrnaca u zraku tijekom godine vidljivo je da je tijekom mjeseca srpnja, kolovoza i rujna prevladavala pelud korova. Ambrozija, izuzetno alergogeni korov na našem području prisutna je u visokoj koncentraciji, stoga treba poduzeti sve djelotvorne mjere kako bi se smanjila njezina brojnost, a samim time i količina peludi budući da može proizvesti i do 8 milijuna peludnih zrnaca tijekom 5 sati. Prvo peludno zrnce visoko alergene ambrozije zabilježeno je 15. srpnja. U peludnoj sezoni ukupna polinacija ambrozije traje oko 100 dana.

Kako bi prevenirali pojavu simptoma alergija izazvanih peludom preporuča se boravak u zatvorenim i klimatiziranim prostorima, izbjegavanje odlaska u prirodu i sportskih aktivnosti tijekom sunčanog i vjetrovitog vremena te za te prigode izabrati dan nakon kiše. Nakon boravka na otvorenom oprati ruke, istuširati se, oprati kosu i presvući odjeću, ne sušiti rublje na zraku u vrijeme najveće koncentracije peludi u zraku, četkati i prati kućne ljubimce, redovito uzimati propisanu terapiju te se informirati o koncentraciji peludi u zraku putem web stranica Zavoda za javno zdravstvo Varaždinske županije (www.zzjzvv.hr)

